

Ny dansk
viden
om hvordan
digitalt indhold af
*pornografisk
karakter*
påvirker danske
*børn
og unge*
set fra et
*unge
perspektiv*

Indhold

Indledning	4
Porno er ikke en hensigtsmæssig seksualunderviser	5
Børnene har brug for voksen-støtte og afskærmning	5
Forord af rapportens forfatter: An inconvenient truth	6
Summary / Hovedresultater	8
Digitalt indhold af pornografisk karakter er en del af de unges liv	10
Angivelser af, hvordan porno påvirker unges tanker og adfærd	12
Angivne effekter af fri adgang til porno	14
Research-metode	16
Målgruppe og metode	17
Den kvalitative undersøgelse	17
Den kvantitative undersøgelse	18
Del 1:	
Porno er en del af de unges liv	19
Hovedresultater	19
De unges opfattelse af porno vs. sex	20
Der er en gråzone mellem sex og porno	21
Hvilke typer porno	22
Hvornår og hvordan ser de unge porno	24
Ufrivillig eksponering til porno	28
Porno i de unges hverdag	28
Hvorfor ser de unge porno	30
Pornobreaks	32
Del 2:	
Porno påvirker unges tanker og adfærd	35
Hovedresultater	35
Allestedsnærværende porno	36
Pornos påvirkning af de unges seksuelle adfærd	36
Seksuel debut	38
Selvbillede	40
Forventninger til kvindekroppene og drengenes seksuelle præstationer	41
Porno påvirker forventninger til og oplevelsen af sex	45
Manglende samtykke	46
Fokus på sex	46
Delinger af filmet sex	48
Hvem taler de unge om porno med?	50
Del 3:	
Potentielle effekter af fri adgang til porno	51
Hovedresultater	51
Pornos effekter	52
Afhængighed af porno	54
Karakteren af sex - ekstrem porno	57
Grænser overskrides	59
Del 4:	
Hvad nu?	60
Oplysning og rådgivning	61
Offentlig italesættelse	61
Seksualundervisning	61
Begrænsninger og filtre	61
Ansvar, restriktioner og lovgivning	62
Børn og unges adgang til porno i Danmark og andre lande	62
Anbefalinger	64
Personerne bag undersøgelsen og rapporten	64

DESIGN OG LAYOUT:
WWW.GRAFISKADELING.DK

TRYK:

LaserTryk™.dk

Forside billede: Shutterstock

Foto: Shutterstock

BILAG

66

Bilag 1: Spørgeramme kvalitativ undersøgelse: "Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021	67
Bilag 2: Beskyttelse og sikring af børn og unge	70
Bilag 3: Kvalitative interview / prætest	70
Bilag 4: Spørgeskema kvantitativ undersøgelse: Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021	71
Bilag 5: Metode "Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021	77
Bilag 6: Metode: Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021	78
Bilag 7: Nyttige links	81
Bilag 8: Underretnings-papir	82
Bilag 9: Oplysningsark til de unge og forældre	83

"I porno har begge parter altid lyst på sex. Det gir et syn på at alle andre har
lyst
på sex med deg, og kan få ungdom til å tro alle har lyst på nakenbilder¹."

Indledning

Sådan skrev den norske børneombudsmands unge-ekspertpanel, der bestod af unge 13-17-årige, i en rapport om digital tryk hos børn. I en anden norsk rapport af Redd Barna/Norge udtalte en ung person:

"– Jo mer du ser, jo dypere går du inn på nettsida. Der kan du finne grovere ting. – Med en gang man søker på det, kommer det mer og mer" og en anden: – Porno lærer deg at sex ikke er klining, det er bare penetrering. At du må komme i trynet på dama².

Det er vidnesbyrd som disse, der har givet anledning til at iværksætte en dansk analyse af unges oplevelse af digitalt indhold af pornografisk karakter (efterfølgende benævnt porno). Det digitale univers er blevet en integreret del af danske børn og unges hverdag. Sociale medier, online games osv. giver generelt set børn og unge mulighed for alderssvarende oplevelser, men det er samtidig opholdssteder, hvor de bliver eksponeret for eksempelvis online porno.

Porno er en del af en kæmpe industri

Meget har ændret sig siden 1969, hvor billedpornografien blev legaliseret i Danmark. Det var før internettet, og det digitale pornografiske indhold har modsat de "uskyldige" pornoblade i 70'erne ikke en ansvarshavende redaktør som gatekeeper.

I dag bliver porno præsenteret for de unge af algoritmer både på sociale medier og på deciderede porno sites. Det er ikke længere væk end børn og unges smartphones fra de er 6-7 år³.

Porno udgør en global kæmpe-industri, der er tæt forbundet med det øvrige kommercielle online-økosystem. Det er allestedsnærværende, og det presser sig på hos alle danske børn og unge.

Danske unge skal have en stemme

Derfor har Mediesundhed for børn og unge, med fondsmidler bevilget i 2020, taget initiativ til en omfattende kvalitativ og kvantitativ analyse af porno: Omfanget, karakteren af indholdet og den oplevede indflydelse på danske unge – set fra deres perspektiv. De unge mellem 15-18 år "får en stemme", og vi får et indblik i deres virkelighed.

Analysen, som denne rapport bygger på, er os bekendt den største og mest omfattende af sin art i Danmark⁴. Formålet har været at skabe nødvendig indsigt og viden baseret på de unges beskrivelse af deres virkelighed og repræsentative data. Dette er nemlig en forudsætning for at kunne diskutere og forholde sig til de eventuelle konsekvenser af dette indhold i de unges liv, og dermed også for at kunne udvikle kvalificerede og brugbare indsatser til de udfordringer og problematikker, som kan knytte sig til børn og unges eksponering for porno.

² https://www.medietilsynet.no/globalassets/dokumenter/rapporter/200526_redd_barna_rapport_porno.pdf

³ Undersøgelser, både danske og udenlandske, viser en klar tendens om at børn er yngre og yngre, når de får deres første telefon. I 2015 viste en undersøgelse fra YouGov at børn i gennemsnit fik deres første mobiltelefon som 9-årige. På bare de få år fra 2015 til i dag i 2021, er dette tal faldet yderligere og markant. De seneste studier og undersøgelser peger, ifølge YouGov for TDC, på en alder så tidligt som omkring 6-7 år. <https://www.ahot.dk/hvor-gammel-barn-mobil>.

⁴ Se bilag 1 og bilag 4, som indeholder hhv. spørgeskemaet til begge de gennemførte undersøgelser, som udgør videns- og datagrundlaget for denne rapport om "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge". Af disse fremgår det, at foreningen bag undersøgelsen "Mediesundhed for børn og unge" spørger ind til en lang række temaer, og går i dybden med diverse aspekter og effekten af porno, som understøtter, at "Mediesundhed for børn og unges" rapport efter alt at dømme er den nyeste og største af sin art i Danmark. "Sexus" undersøgelsen stiller få overordnede spørgsmål til brug af porno til den danske befolkning, og den dykker ikke ned i evt. sammenhænge med porno ift. til "den mentale trivsel", "afhængighed", "pornoforbruget", "medieplatforme med pornografisk indhold", "onlyfans", "grooming", "deling", "samtykke", "dick pics", og de unges salg af egne "nøgenbilleder/nøgenoptagelser" m.fl.

Porno er ikke en hensigtsmæssig seksualunderviser

Studier viser⁵, at børn og unge i dag i høj grad får deres første basale viden om kroppen, seksualitet og seksuelle relationer fra de mange millioner sider med porno på internettet. Disse første indtryk er med til at præge opfattelsen af seksualitet, sex, krop og samliv. Som det New Zealandske Medieråd skriver, så er porno ikke en god seksualunderviser:

*"Porn is not good sex education. Our research has confirmed that many young people look to pornography as a form of sex education. Almost three quarters of regular viewers said they used porn to learn about sex. This is understandable considering that young people are naturally curious about sex."*⁶

Der er i Danmark akut brug for aldersvarende, kvalificeret seksualundervisning. Men for at lykkes med seksuel sundhed kræver det: Kampagner, god seksualundervisning (uddannede undervisere) og mulighed for individuel rådgivning hos fagligt velfunderede voksne (ikke frivillige). Den sidste del har alle de andre nordiske lande, men ikke Danmark.

At unge er interesserede i sex, er sikkert klart for enhver voksen, og de unge ønsker viden i skolen, men her er den i øjeblikket ikke i tilstrækkelig grad tilgængelig. Endvidere er der ingen lovgivning, der forpligter skolerne til at anvende webfiltre. Der skal handling til - og her kan skolen spille en stor rolle i udformningen af normer for åbenhed, grænser og alle de andre aspekter af seksualitet, som de unge ikke nødvendigvis finder på internettet eller blandt deres jævnaldrende.

Det handler også om sociale kompetencer. Evnen til at kommunikere seksuelt, aflæse signaler om andres grænser, genkende

egen lyst og ulyst er sociale kompetencer, mange unge ikke har lært hverken i skolen eller hjemmet. Det er her forældre, men bestemt også skolens medarbejdere, kommer ind i billedet som de voksne, der hjælper de unge med at sætte ord på seksualitet. Både for at forebygge krænkelse - men bestemt også for at fremme det positive ved sex. Det haster med at få opkvalificeret undervisere og fagfolk, så de ved, hvad de unge oplever og udsættes for. Ligeledes skal der udvikles undervisningsmaterialer, der tager den digitale udvikling i betragtning, samt medtænker, at både hård porno, overgreb og mere subtilt indhold af pornografisk karakter er stort set overalt i det digitale miljø.

Børnene har brug for voksen-støtte og afskærmning

Det fremgår af nærværende undersøgelse, at de adspurgte danske unge har en antagelse om, at begrebet "frivillighed" ligger implicit i begrebet "porno".⁷ Virkeligheden er dog en anden end den, der er beskrevet af de unge, idet det, der populært kaldes porno kan være produceret og uploadet uden samtykke fra flere involverede eller med personer, som ufrivilligt bliver filmet/eksponeret. Det kan i det hele taget være ulovligt indhold på en række parametre.

Derfor er det nødvendigt med indsatser, der både uddanner børn - som nævnt ovenfor. Samt skærmer børn. Her er de seneste tiltag som regeringen har stillet sig bag nogle skridt på vejen, men der mangler stadig meget mere i forhold til effektivt at kunne beskytte børn. Det handler eksempelvis om at stille krav om aldersbekræftelse, at forbyde autoplay af videoer som standardindstilling og at stille krav til de algoritmer, som anbefaler indhold til børn.

Men der er også brug for en hel grundlæggende grad af støtte og kundskab fra de voksne. Nærværende analyse viser, at børn og unge oplever og eksponeres for porno uden tilstedeværelsen af voksne. Det foregår "under radaren" og er en stor del af deres virkelighed, hvorfor de ikke har voksenstøtte til at filtrere, bearbejde, fortolke og sortere i deres oplevelser.

Denne rapport er centreret om unge mellem 15 og 18 år. Og de unge, som kommer til orde her, har været igennem en modning, erfaringsdannelse og seksuel udvikling, mens seksualiteten som 12-13 årige - eller endnu yngre - alt andet lige, må være mere overraskende og forvirrende.⁸

Derfor er der behov for yderligere viden om, hvordan børn under 15 oplever den hyppige eksponering for porno.

Vi er taknemmelige for, at Sociolog Eva Steensig, der har årtiers erfaring med danskernes adfærd og forbrugsvaner, sagde ja til at sammenskrive den samlede undersøgelse (én kvalitativ og én kvantitativ analyse) som henholdsvis Analyse Danmark og MyResearch har stået for at afvikle.

Eva Steensig har således ansvaret for sammenfatningen af disse i den rapport, som du sidder med her. Eva Steensig har efter bedste evne forsøgt at konkludere og identificere sammenhænge baseret på Analyse Danmark og MyResearch samlede undersøgelses data - og anden tilgængelig viden og data. Vi anbefaler alle også at læse denne undersøgelse, da det er den, som Eva Steensigs sammenfattende rapport er baseret på.

Rigtig god læselyst!

Heidi Als Ringheim, Sanne Westergaard, John Halse, Kuno Sørensen, Casper Schmidt, Randi Theil, Gabriela Rehfeld og Stine Bosse.⁹

5 NZ Youth and Porn - side 36 'Young people use porn to learn about sex' <https://www.classificationoffice.govt.nz/assets/PDFs/NZYouthPorn-OfLC-December2018-PrintVersion.pdf>

Breaking Down Porn - side 22 <https://www.classificationoffice.govt.nz/assets/PDFs/Breaking-Down-Porn.pdf>

Growing up with Porn - side 9 <https://www.classificationoffice.govt.nz/assets/PDFs/Growing-Up-with-Porn.pdf>

Pornography and young people for healthcare providers. <https://www.healthnavigator.org.nz/clinicians/p/pornography-and-young-people-for-healthcare-providers/>

International speaker Maree Crabbe is the director of the Australian violence prevention project, Reality & Risk: Pornography, young people and sexuality. https://www.parliament.vic.gov.au/images/stories/committees/lawrefrom/sexting/subs/530_-_Maree_Crabbe_-_Attachment_1.pdf

Löfgren-Mårtenson L, Månsson SA. Lust, love, and life: A qualitative study of Swedish adolescents' perceptions and experiences with pornography. J Sex Res. 2010;47(6):568-79. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00224490903151374>

Löfgren-Mårtenson L, Månsson SA. Lust, love, and life: A qualitative study of Swedish adolescents' perceptions and experiences with pornography. J Sex Res. 2010;47(6):568-79. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/22122411/>

6 "BREAKING DOWN PORN" A Classification Office Analysis of Commonly Viewed Pornography in NZ 2019.

7 "Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021, side 15

8 Kuno Sørensen, Senior psykolog

9 Medlemmer af: bestyrelse for Mediesundhed for børn og unge, projektets følgegruppe, samt involverede fagkonsulenter.

Forord af rapportens forfatter: An inconvenient truth

Organisationen "Mediesundhed for børn og unge" har ønsket, at det skulle være en uvildig og udefrakommende analytiker, der sammenskrev denne rapport, som er en sammenfattende fortolkning af den kvalitative og kvantitative undersøgelse af unges holdning til og oplevelse af porno.

Bag begge undersøgelser står uafhængige analysebureauer, som med deres faglige ekspertise har gennemført undersøgelserne efter alle metodiske regler og analyseret på udtalelser og data.

Som forfatter til denne rapport er det mig, der har ansvaret for sammenfatningen af undersøgelsernes data og konklusioner.

Jeg har været yderst opmærksom på at afholde mig fra antagelser og påstande, der ikke kan findes belæg for. Jeg har efter bedste evne forsøgt at konkludere og identificere sammenhænge baseret på undersøgelsens data og anden tilgængelig viden og data.

Jeg er bevidst om, at årsagssammenhænge bestemt ikke er simple og løsningerne heller ikke er det. Som samfundsanalytiker gennem 30 år og ekspert i at identificere mønstre i adfærd er det tydeligt, at de problemstillinger, der opstår i kølvandet af børn og unges digitale adgang til porno er komplekse og ikke kan isoleres fra den øvrige samfundsudvikling.

Da jeg gik ind til opgaven, havde jeg ingen forhåndsviden om området. Og dette på trods af, at jeg ovenikøbet har iagttaget og analyseret danskernes adfærd og mønstre i adfærdsændringer de sidste 30 år.

Online porno er et fænomen, som uagtet dets kolossale tilstedeværelse i de unges liv, et langt stykke henad vejen går under voksen-radaren. Det er de færreste voksne og forældre, der har indgående kendskab til, hvad deres unge ser og oplever på deres værelser, sammen med venner og udenfor hjemmet på deres smartphones, tablets, computere og sociale medier.

Endvidere er online porno tydeligvis ikke noget voksne omkring de unge, taler med de unge om. Det er heller ikke noget, de unge taler med voksne om. Det indgår ifølge de unge i undersøgelsen heller ikke i skolernes seksualundervisning og i det hele taget er hele området karakteriseret af manglende tilstedeværelse af voksne.

Det er en ubejlig sandhed, som voksne og det danske samfund ikke forstår omfanget af og ikke kender løsningen på. Rapporten er de unges stemme. Måske det er tid til at lytte.

Sociolog, Eva Steensig

Om brugen af begrebet *porno* i denne rapport

I denne rapport har vi valgt at bruge betegnelsen porno som samlebetegnelse for begreber som "porno", "digitalt pornografisk indhold", "digitalt indhold af pornografisk karakter" mv. Der mangler en fast, enstemmig definition af begrebet pornografi inden for den akademiske litteratur. De fleste definitioner beskriver pornografi som billeder med seksuelle aktiviteter, der har til formål at tænde seeren seksuelt. Hvad disse definitioner ikke overvejer, er: Hvem gør hvad, ved hvem og for hvem i pornografi.^[1] Der er rigtig mange gråzoner i det, vi her benævner som porno. Dick pics, kommercielt produceret indhold, ulovligt indhold uden samtykke, overgrebsmateriale og subtilt ikke grafisk materiale med pornografiske undertoner (hashtags, sætninger, memes etc.) ligger flere steder online side om side.

[1] Donevan, Meghan (2021) "In This Industry, You're No Longer Human": An Exploratory Study of Women's Experiences in Pornography Production in Sweden," Dignity: A Journal of Analysis of Exploitation and Violence: Vol. 6: Iss. 3, Article 1.
DOI: 10.23860/dignity.2021.06.03.01

Summary / Hovedresultater

Foto: Shutterstock

Digitalt indhold af pornografisk karakter er en del af de unges liv

Digitalt indhold af pornografisk karakter (i det følgende benævnt under samlebetegnelsen porno) er ikke noget, som måske eksisterer i unge danskernes liv; det er en del af de unges liv, og langt de fleste unge har set det.

Denne undersøgelse viser tydeligt, at mange i en tidlig alder begynder at se porno. Her er nogle af de facts, vores undersøgelse er kommet frem til: 71% af de unge i Danmark, der har set eller ser porno, så porno inden de fyldte 15 år, som er den seksuelle lavalder - faktisk er deres debutalder 12,8 år i gennemsnit¹⁰.

Det er både drenge og piger, som ser porno, om end drenge (70,5%) i højere grad ser porno end piger (32,5%)¹¹.

15% af de danske unge der så porno, før de var 15 år, ser porno dagligt og 35% ser porno mindst ugentlig.

Der er flere problematikker relateret til unge og deres forbrug samt eksponering for porno. For udover, at de unge også selv opsøger indholdet – og har fri adgang til det – så støder de også uønsket på det.

Her kommer blandt andet de sociale medier i spil, hvor 27% af unge danskere er stødt på uønsket pornografisk indhold på Instagram, 23% på Snapchat og 17% på TikTok¹².

Hertil kommer, at kun hver tredje unge dansker ikke har oplevet at blive eksponeret for uønsket online porno på de sociale medier¹³. Ydermere er 14% af de unge stødt på porno på en enhed udlånt af deres skole.¹⁴

Manglende restriktioner har også indflydelse på unges pornoforbrug. 77% af danske unge har fri adgang til porno (dvs. ingen forældrekontrol)¹⁵. Undersøgelsen viser endvidere, at af dem, der ikke har restriktioner, ser 41% porno minimum ugentligt, mens af dem, der har restriktioner, ser 25% porno minimum ugentligt¹⁶.

- I undersøgelsen, som er foretaget blandt et repræsentativt udsnit af unge i alderen 15 – 18 år har 71% af de unge i Danmark, der har set eller ser porno, set porno inden de fyldte 15 år, som er den seksuelle lavalder - debutalder er 12,8 år i gennemsnit¹⁷. Halvdelen af disse unge (51%) har set porno ofte og fast før de blev 15 år.¹⁸
- 15% af de 71% ser porno dagligt, mens 35% ser det mindst ugentligt. Flere drenge (15-16 år 65%/17-18 år 76%) end piger (15-16 år 25%/17-18 år 39%) ser porno¹⁹.
- Flere ser porno blandt dem der har fri adgang ift. dem der har restriktioner (41% min. ugentligt vs. 25%*)²⁰. 77% har fri adgang til porno, dvs. ingen forældrekontrol, og niveauet er kun lidt lavere blandt de yngre. Blandt dem, der aldrig ser porno, er det 68% der har fri adgang²¹
- 27% af de unge er stødt på uønsket porno på Instagram, 23% på Snapchat og 17% på TikTok. Kun cirka hver tredje har ikke oplevet uønsket porno på sociale medier²²

10 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 16

11 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 14

12 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 28

13 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 28

14 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 30

15 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 89

16 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 15

17 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 16

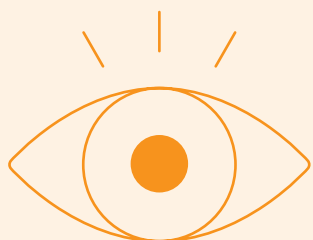
18 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 17

19 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 14

20 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 15

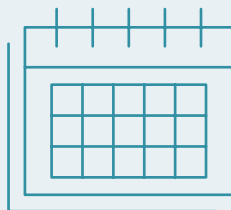
21 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 89

22 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 28

71%

af dem, der har set porno,
så det før de blev 15 år

15%

af de 71% ser porno
dagligt

77%

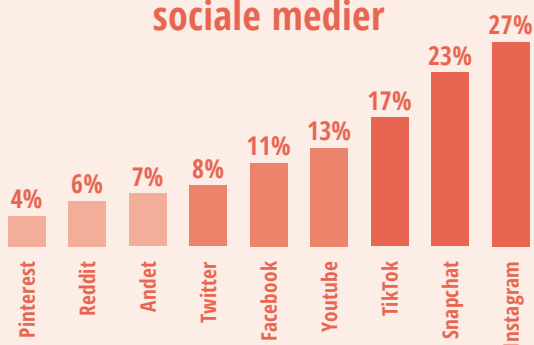
har fri adgang til porno,
dvs. ingen forældrekontrol

børn og unge støder

uønsket

på porno på de
sociale medier

Angivelser af, hvordan porno påvirker unges tanker og adfærd

En ting er selve forbruget af porno blandt unge danskere. Noget andet er, hvordan eksponeringen for porno har indflydelse på de unges adfærd og tanker relateret til sex og interaktionen mellem hinanden. Her mener 74% af de der ser porno, at porno påvirker personers seksuelle adfærd i hhv. høj grad (23%), forholdsvis meget (24%) eller til dels (27%)²³.

Blandt de unge der ser porno, føler 47%, at porno får dem til at ændre den måde, de har lyst til at være sammen med personer, de er tiltrukket af i hhv. høj grad (7%), forholdsvis meget (10%) eller til dels (30%)²⁴.

Helt specifikt så har porno indflydelse på de unges forestillinger om sex, hvor den digitale porno ofte skildrer et forvrænget billede af virkeligheden, og sætter forventningerne op til at være noget andet, end hvordan de reelt oplever sex. Hertil kommer, at porno for nogle unge bevirker, at de bliver nervøse i forhold til at have sex med andre.

"For mig har det påvirket negativt, fordi jeg troede, det ville være noget andet. For porno er så opstillet, så jeg blev faktisk skuffet." (M, 18 år)²⁵

De unge oplever også, at situationer fra pornofilm trækkes med ind i soveværelset. 24% svarer således ja til, at de er blevet bedt om at gøre ting, som de tror stammer fra porno²⁶.

Af analysen fremgår det desuden, at porno har indflydelse på de unges syn på sig selv og deres forventninger til dem selv. 47% af de unge, der ser porno, synes, at porno påvirker dem negativt i forhold til deres eget kropsbillede i hhv. høj grad (10%), forholdsvis meget (12%) og til dels (25%). Blandt pigerne er det hele 29% der oplever dette i høj grad (15%) og forholdsvis meget (14%), mens det blandt drengene er 18% (i høj grad 7% og forholdsvis meget 11%)²⁷.

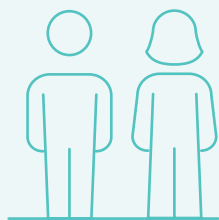
Desuden svarer 41% af pigerne, at de oplever, de bliver påvirket negativt i forhold til pornoverdenens stereotype kvindelige kropsideal²⁸, mens 18,5% blandt drengene oplever, de bliver påvirket negativt i forhold til pornoverdenens stereotype mandlige kropsideal²⁹.

Blandt de ældste drenge ses de negative konsekvenser som følge af porno især i forhold til deres forventninger til deres egne seksuelle præstationer. Hele 32% af de 17-18-årige drenge, oplever således i høj grad eller forholdsvis meget, at porno påvirker deres forventninger til deres egne seksuelle præstationer på en negativ måde³⁰.

Det må formodes at mange unge ofte er alene med deres tanker og spørgsmål om deres forbrug af porno, og som oftest er det vennerne der tyes til, når emnet skal vendes. Når de unge, der ser porno, bliver spurgt til, hvem de helst vil tale med om deres forbrug af porno, svarer over halvdelen (55%) vennerne. 30% ønsker slet ikke at tale med nogen om det, kun 14% vil tale med en sexolog og 3% svarer hhv. mor eller far³¹.

- ▶ 74%³² af de unge, der ser porno, mener at porno påvirker personers seksuelle adfærd i hhv. høj grad (23%), forholdsvis meget (24%) eller til dels (27%). 47%, at porno får dem til at ændre den måde, de har lyst til at være sammen med personer, de er tiltrukket af i hhv. høj grad (7%), forholdsvis meget (10%) eller til dels (30%)³³.
- ▶ 24% af de unge, er blevet bedt om at gøre ting, som de tror stammer fra porno³⁴.
- ▶ 29% af de piger, der ser porno, oplever i høj grad, at porno påvirker deres kropsbillede i en negativ retning³⁵. 32% af drenge 17-18 år³⁶, der ser porno, oplever i høj grad eller forholdsvis meget, at porno påvirker deres forventninger til deres egne seksuelle præstation på en negativ måde.
- ▶ 55% vil helst tale med venner om deres forbrug af porno og 14% med sexolog. Mor 3%, far 3% og 30% ønsker ikke at tale med nogen³⁷.

23 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 61
 24 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 83
 25 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornificeret indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021, side 37
 26 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 46
 27 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 66
 28 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 71
 29 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 72
 30 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 74
 31 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 32
 32 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 61
 33 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 83
 34 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 46
 35 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 66
 36 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 74
 37 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 32

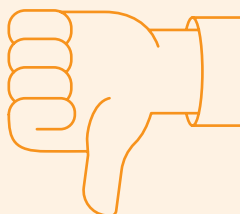
74%

af de unge, der ser porno,
mener, at porno påvirker
personers seksuelle adfærd

24%

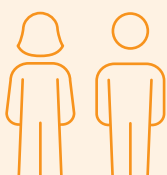
er blevet bedt om at gøre ting,
som de tror stammer fra porno

46%

oplever at porno påvirker
dem negativt

53,2%
piger

43,9%
dreng

30%

ønsker ikke at tale med nogen
om deres forbrug af porno

Angivne effekter af fri adgang til porno

Den frie adgang til porno har effekt på de unge. Og her ser vi afhængighed som en væsentlig del af dette, omend de unge også angiver, at den digitale porno kan have en positiv effekt.

Drengene angiver eksempelvis, at porno har en positiv indflydelse på deres koncentrationsevne, deres psykiske velbefindende (101), søvnkvalitet, søvnsmængde (102) samt at porno gør dem mindre angstfulde (106) og mindre deprimerede (107)³⁸. Drengene angiver også, at de positive effekter kan have en bagside, da de kan føle sig rastløse eller irriterede, hvis de ikke kan se porno³⁹.

Dette snævrer fokus ind på emnet 'afhængighed'. I undersøgelsen svarer 43% af de danske unge, der ser porno, at de føler sig afhængige af porno hhv. i høj grad (7%), forholdsvis meget (13%) og til dels (23%)⁴⁰.

Denne negative konsekvens af porno ses tydeligst hos drengene. 25,5% af de drenge, der ser porno, svarer således, at de føler sig i hhv. høj grad (9%) eller forholdsvis meget (16,5%) og til dels (29,5%) afhængige af porno, mens det for pigerne er 6% (hhv. i høj grad 1% og forholdsvis meget 5% og til dels (9%)⁴¹.

Dette afspejles også i, at 59% af de unge, der ser porno, svarer, at de i hhv. høj grad (8%), forholdsvis meget (12%) og til dels (29%) føler en uimodståelig trang til at se porno⁴².

14% af unge danskere, der ser porno, ser det mere, end de har lyst til. Igen er det drengene, som oplever det mest; næsten en fjerdedel (24%) af de 17-18-årige drenge ser mere porno, end de har lyst til mod 3% af pigerne⁴³.

Når de unge forsøger at stoppe med at se porno, oplever de en række konsekvenser. På den positive side oplever dem, som har forsøgt at stoppe med at se porno frihed (25%), mere ro (18%) og glæde (18%), hvor de samtidig på den negative side oplever frustration (21%) og irritabilitet (11%)⁴⁴.

Halvdelen af de unge, der ser porno, tilkendegiver i højere eller mindre grad, at karakteren af den porno, de ser, bliver mere og mere hård med tiden. Til spørgsmålet om, hvorvidt den slags porno, de ser, har ændret sig fra at være mere i den "bløde" afdeling til at blive mere voldelig, hård og ekstrem, svarer de hhv. 10% i høj grad, 8% forholdsvis meget og 32% til dels⁴⁵.

- ▶ 43% af de unge synes, at de er afhængige af porno. 15% af pigerne. Mere end halvdelen af drengene⁴⁶. 49% kan føle en uimodståelig trang til at se porno⁴⁷.
- ▶ Positive konsekvenser ved at stoppe med at se porno: frihed (25%), mere ro (18%) og glæde (18%). Negative konsekvenser ved at stoppe med at se porno: Frustration (21%) og irritabilitet (11%)⁴⁸. 14% ser mere porno, end de har lyst til. Drenge 17-18 år 24%, piger 3%⁴⁹.
- ▶ 50% af de unge synes at den slags porno de ser er blevet mere voldelig, hård og ekstrem⁵⁰. 7 ud af 10 mener, at porno kan påvirke til at overskride egne eller andres grænser⁵¹.

38 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side (jf. ovenfor)

39 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 113

40 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 111

41 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 111

42 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 114

43 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 118

44 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 116

45 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 112

46 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 111

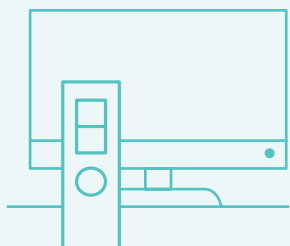
47 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 114

48 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 116

49 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 118

50 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 112

51 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 57

43%

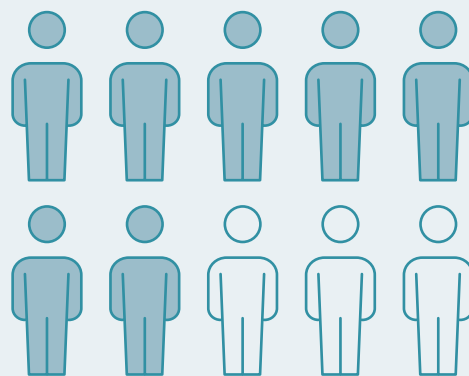
af de unge synes, at de
er afhængige af porno

Nedtrykthed Rastløshed *Irritation*

oplevede negative effekter
hos drenge, hvis de
ikke kan se porno

Frihed Mere ro *glæde*

oplevede positive effekter ved
at stoppe med at se porno

7 ud af 10

mener, at porno kan påvirke
til at overskride egne eller
andres grænser

Research-metode

Det overordnede formål med undersøgelsen er at indhente opdateret og retvisende data fra danske unge, for dermed at kunne forstå, og belyse, danske unges brug af og oplevelser med porno. Dette er gjort for at se på de unges seksuelle sundhed og trivsel, samt belyse samspillet mellem digital porno på den ene side og generel fysisk og psykisk sundhed samt generelle trivsel på den anden.

Behovet for opdateret retvisende data på området er opstået over de seneste mange år, idet de digitale medier har fået større og større indflydelse på de unges dagligdag.

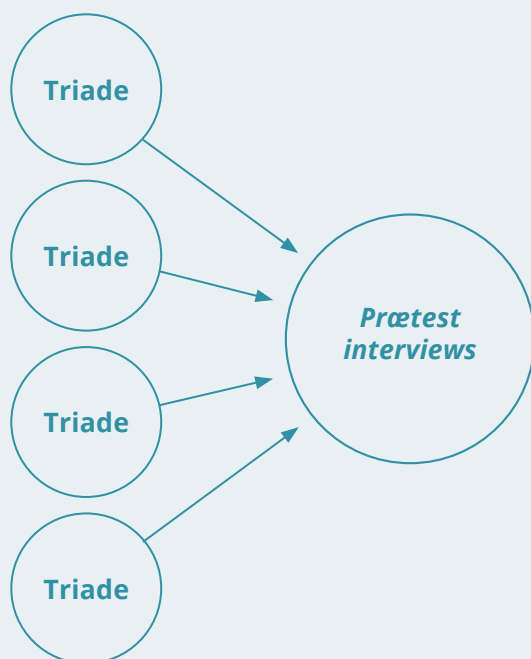
Samtidig har "Mediesundhed for børn og unge" i de seneste 2 år været til møder med bl.a. Birgitte Vind(S), Magnus Heunicke(S), Astrid Carøe(SF), Jeppe Bruus(S), Karina Lorentzen(SF) samt foretræde for Ligestillingsudvalget, Børne- og Undervisningsudvalget m.fl., der alle ønskede dansk opdateret evidens der belyste de unges trivsel, samt oplevelser med porno. Denne data har vi nu tilvejebragt.

Metodedesignet

Til ovenstående formål blev der designet en metode, der indeholdt både en kvalitativ og kvantitativ metode, hvilket blev gjort for at sikre den bedste kvalitet af indsamlet data.

Metodedesignet startede med afvikling af 4 kvalitative triader hos Analyse Danmark, hvor respondenter i målgruppen 15-18år åbnede op for en lang række skjulte problematikker. På baggrund af de ny indhentede data blev der udviklet et kvantitativt spørgeskema. Der blev derpå udført kvalitative prætest⁵² af spørgeskemaet hos målgruppen (strukturerede interviews), og på baggrund af disse blev der afviklet en landsdækkende kvantitativ undersøgelse, hvor MyResearch hvervede samtlige paneller i Danmark der har målgruppen 15-18-årige unge.

Kvalitative del

Kvantitative del

725

**Kvantitative
besvarelses**

Målgruppe og metode

Målgruppe

Målgruppen for den kvalitative undersøgelse er unge i Danmark, rekrutteret med følgende kriterier:

- Alder: 15-18 år med spredning på alder
- Køn: 50% piger og 50% drenge
- Uddannelse: Spredning på folkeskolens ældste klasser og ungdomsuddannelser
- Socialklasse: Spredning ved at rekruttere fra forskellige geografiske områder i Region Hovedstaden og Region Sjælland samt spredning på forældres erhverv og boligform.

Målgruppeafgrænsninger

I de metodiske målgruppeovervejelser var vi inde på om vi skulle indhente besvarelser fra målgruppen 11-14 år. Det kræver samtykke fra forældre for børn under 15 år, hvilket var besværligt at indhente med kort varsel under COVID, hvilket ville påvirke indsatsen til at tage op til 6 mrd. længere tid, hvilket var én af grundene til at vi fravalgte de 12-14 årige. Med udgangspunkt i udtalelser fra forskere indenfor området, og sexologer med mange års erfaring indenfor området, stod det ligeledes klart at det ikke er hensigtsmæssigt at eksponere børn og unge for unødvendig digital porno. Vi kom bl.a. omkring dette ved at spørge ind til deres tidligere oplevelser, samt hvad deres yngre søskende oplevede, hvormed vi fik indblik i den yngre målgruppes oplevelser.

Analysebureauer:

Det er Analyse Danmark og MyResearch, der har stået for dataindsamling og rekruttering af respondenter. Det er en del af analysebureauernes etiske kodeks, at børn og unge målgrupper går via forældre. Alle deltagere er adviseret om undersøgelsesfeltet

Den kvalitative undersøgelse

Formål

Formålet med den kvalitative del af undersøgelsen er at få indsigter og afdække viden, holdninger, adfærd og normer blandt de unge som gruppe. Fokus har ligeledes været på at afdække de unges fælles konstruktion af sprog og mening i forhold til temaet porno. Dette samt den kvalitative prætest af det kvantitative spørgeskema har været essentielt at afdække for at sikre, at den kvantitative undersøgelse kan tale ind i de unge livsverdener og sprogbrug, med andre ord – Forstår de unge, hvad der bliver spurgt om og giver det mening for dem?

Den kvalitative undersøgelse er således ikke en 'stand alone' undersøgelse, med en indledende eksplorativ undersøgelse for at åbne op for undersøgelsesfeltet blandt målgruppen og få de unge på banen, så det sikres, at de unge er blevet hørt, inden udformning af den kvantitative spørgeskemaundersøgelse. Ligeledes har det været formålet af få indblik i cases fra de unges hverdag baseret på de unges egne narrative fortællinger til brug for illustration og citater i nærværende rapport.

Metode

Da undersøgelsens tema porno er af følsom karakter⁵³ og vil være tabu for mange unge at tale om samtidig med, at der fra opdragsgiver har været et ønske om at undersøge de unges indbyrdes italesættelse af temaet, er der anvendt triader som kvalitativ undersøgelsesmetode. Triaderne består af unge piger og drenge, som kender hinanden i forvejen og færdes i de samme sociale fællesskaber som venner og/eller klassekammerater. I rekrutteringsprocessen er der inviteret en ung person per triade, der selv har inviteret en til to andre unge fra deres netværk for at sikre, at de unge i den enkelte triade kender hinanden godt på forhånd. Der er gennemført to triader med tre piger og to triader med tre drenge. Triaderne er gennemført kønsopdelte for at skabe et så fortroligt samtalerum som muligt og for at undgå, at deltagerne skulle føle sig generte eller på anden måde ukomfortable ved at diskutere emnet porno.

I udførelsen af den kvalitative undersøgelse har der været fokus på følgende:

Et fortroligt samtalerum

Der har været fokus på at skabe mest mulig tryghed for deltagerne, både i forhold til emnets følsomme karakter, men også under de givne omstændigheder med Covid-19. Derfor er deltagerne i størst muligt omfang rekrutteret i vennegrupper, som i forvejen har haft kontakt til hinanden under nedlukningen.

Det er prioriteret højt, at mødes fysisk, da moderator derved nemmere kan skabe god kontakt med deltagerne ved hjælp af en åben, anerkendende og fordomsfri dialog. Moderator har i starten af gruppeinterviewet pointeret, at hvis der er spørgsmål, de unge ikke ønsker at tale om, eller de på noget tidspunkt har ønsket at forlade interviewet uanset grund, så er dette fuldt ud acceptabelt. Som introduktion til emnet og for at legitimere samtalen om porno, herunder at skabe en fælles referenceramme for deltagerne og moderator, er der i triaderne vist cases på pornografisk indhold i digitale medier. Cases er udvalgt af Mediesundhed for børn og unge og dennes faglige konsulenter. For at understrege anonymitet blandt deltagerne har de alle underskrevet en fortrolighedserklæring om ikke at videregive informationer eller historier fra de andre deltagere uden for det fortrolige samtalerum (triaden) ej heller på sociale medier.

⁵³ e bl.a. Hydén, M., 2013, Narrative sensitive topics. I: M. Andrews, C. Squire and M. Tamboukou. Doing Narrative Research 2nd ed. Los Angeles, London, New Delhi, Singapore, Washington D.C.: Sage Publications og Renzetti, M. and Lee, R., 1993. Researching Sensitive Topics. Newbury Park, CA: Sage Publications

Afdækning af et følsomt emne

Det kan være vanskeligt at tale om følsomme emner og derfor er der anvendt forskellige interview- og projektive teknikker for at åbne op for samtalen om porno, komme rundt om emnet fra forskellige vinkler og skabe dynamik blandt deltagerne⁵⁴. Der er f.eks. anvendt interviewteknikken laddering, hvor man ud fra en respondents seneste svar former det næste spørgsmål og dermed opbygger et meningshierarki baseret på de unges eget sprogbrug. Derudover er der anvendt forskellige kvalitative øvelser såsom associationsøvelse, narrativ fortælling, psycho-drawing (tegneøvelse) og pornometerøvelse for at afdække det utalte og dermed sætte ord på det, de unge ellers ikke er vant til at tale med andre om⁵⁵.

Triaderne

Det har været afgørende for undersøgelsen, at den belyser de unges følelsesmæssige reaktioner og oplevelser og afspejler et retvisende billede af danske unge, som de fordeler sig aldersmæssigt, kønsmæssigt, geografisk og socialt. Denne nuancerede viden om de unges reaktioner og oplevelser har vi opnået i undersøgelsens kvalitative triaderne.

For at skabe tryghed samt give evt. støtte efter deltagelse fik alle de unge, efter interviewet, et oplysningsark med hjem til forældre,

samt information og tilbud om gratis rådgivning efterfølgende. Udover dette blev der udfærdiget et notat til moderator vedrørende den lovpligtige underretningspligt⁵⁶. Dette blev bl.a. foranlediget på anbefaling ud fra et etisk perspektiv af Katrine Bindesbøl Holm Johansen Ph.d. Antropolog/Lev uden vold og seniorpsykolog Kuno Sørensen.

I design af undersøgelsen er der taget højde for, at porno kan være et svært og følsomt emne at tale om. I den kvalitative undersøgelse er der bl.a. anvendt forskellige projekterende metoder, som skulle hjælpe deltagerne med at forholde sig til og tale om et følsomt emne. For at skabe tryghed har deltagerne været med i minifokusgrupperne sammen med nogen de kender. Triaderne er gennemført hos Analyse Danmark i København hhv. den 26. og 27. januar 2021. Undersøgelsen er gennemført i overensstemmelse med EMAQS⁵⁷ standarder, GDPR samt Covid-19 hygiejneregler gældende januar 2021⁵⁸.

Den kvantitative undersøgelse

Den kvantitative analyse er udarbejdet af MyResearch, og deres analytikere har vægtet data efter officielle tal fra Danmarks Statistik således at fordelingen på køn, alder

og region afspejler befolkningen. Det er derfor også en retvisende fordeling af danske unge der opnås i den kvantitative del af "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge", som er gennemført blandt 725 repræsentativt fordelt drenge og piger i alderen 15-18⁵⁹.

Forud for den kvantitative undersøgelse er der gennemført en kvalitativ prætest af spørgeskemaet for at undersøge skemaets og svarskalaernes forståelighed, skemaets relevans for de unge samt, hvorvidt de unge kan og vil udfylde spørgeskemaet.

Svarprocenten

Opdragsgiver til undersøgelserne ("Mediesundhed for børn og unge") var på forhånd blevet advaret om, at det kunne være særdeles vanskeligt at rekruttere unge til at deltage i kvantitative spørgeundersøgelser (de er normalvis en meget svær målgruppe at få til at deltage i undersøgelser og særligt hvis der er mange spørgsmål). Derudover eksisterer der potentielt nogle undersøgelsesmæssige udfordringer i at bede respondenter udtale sig om og forholde sig til områder, som betragtes private eller intime. Det viste sig ikke at være et problem at rekruttere de unge til at deltage og endda med en høj svarprocent⁶⁰.

54 Parastatis, M. 2015. How to uncover the unknown, unconscious, and unspoken: Qualitative Methods within sensitive interviewing. In: T. Bjørner (ed.) Qualitative Methods for Consumer Research: The value of the qualitative approach in theory and practice. Copenhagen: Hans Reitzel.

55 Bilag nr. 1

56 Bilag nr. 2

57 European Market Analysis Quality Standards.

58 Triaderne blev afviklet af Analyse Danmark og optaget, disse er af naturlige årsager GDPR anonymiseret.

59 Ifølge Danmarks Statistik var der i K2 2021 ca. 272.000 unge i målgruppen 15-18-årige. Med 725 respondenter, der alle har svaret på spørgsmålene er den gennemførte undersøgelse således særdeles repræsentativ og valid for denne målgruppe. Undersøgelsens antal respondenter er dobbelt så stort, som hvad der betragtes som repræsentativt i forhold til målgruppens størrelse.

60 De 725 respondenter har alle svaret 100% - alle der ikke havde svaret på hele skemaet er blevet frasorteret.

Del 1:

Porno er en del af de unges liv

Hovedresultater

- ▶ Af undersøgelsen, som er foretaget blandt et repræsentativt udsnit af unge i alderen 15 – 18 år, fremgår det, at 71% af dem, der ser eller har set porno, så det første gang, før de blev 15 år. Procentdelen er endnu højere blandt drenge alene (74%), og blandt dem der ser porno ugentligt (83%)⁶¹.
- ▶ Debutalderen for dem der ser eller har set porno, er i gennemsnit 12,8 år ⁶². Over halvdelen (51%) havde set porno ofte og fast før de blev 15 år, dvs. før den seksuelle lavalder⁶³.
- ▶ 15% af alle unge ser porno dagligt, mens 35% ser det mindst ugentligt. Flere drenge (66% blandt de 15-16-årige og 76% blandt de 17-18-årige) end piger (25% blandt de 15-16-årige og 39% blandt de 17-18-årige) ser porno⁶⁴.
- ▶ Flere ser porno blandt dem, der har fri adgang i forhold til dem, der har restriktioner. 77% af de unge har fri adgang⁶⁵ til porno, dvs. de har ingen forældrekontrol. Blandt dem, der aldrig ser porno, har 68% fri adgang. Blandt dem der ser porno minimum en gang om ugen har 41% fri adgang, mens 25% har restriktioner ⁶⁶.
- ▶ 14% af de unge er "stødt" på porno på en enhed, de har lånt af skolen ⁶⁷, 20% er blevet eksponeret for porno i skolen eller i SFO ⁶⁸. I Danmark er der SFO op til 3. klasse.
- ▶ 27% af de unge er stødt på uønsket porno på Instagram, 23% på Snapchat og 17% på TikTok. Kun cirka hver tredje (36%) har ikke oplevet uønsket porno på sociale medier ⁶⁹.

61 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 16

62 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 16

63 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 17

64 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 14

65 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 89

66 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 15

67 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 30

68 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 19

69 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 28

De unges opfattelse af porno vs. sex

Som et led i den kvalitative undersøgelse⁷⁰ blev de unge triade-deltagere bedt om at forholde sig til forskellen mellem sex og porno (forkortelse af pornografi)⁷¹. Beskrivelsen af de unges opfattelse af forskellen mellem sex og porno er baseret herpå.

For at finde frem til, hvordan de unge selv definerer porno, blev de bedt om at beskrive både sex og porno. Dette for at vi kan forstå, hvordan de ser på forskellene på de to begreber og i sidste ende komme med et bud på de unges opfattelse af porno.

Der er ikke stor forskel på, hvordan drenge og piger associerer begreberne sex og porno og heller ikke på deres definition af porno. Dog bærer drengenes associationer til porno i højere grad præg af, at flere af dem bruger porno som afstressende og tidsfordriv.

SEX: De unge ser sex som en intim og privat ting, der typisk udspiller sig i en tryk relation med en man elsker, der er altså kærlighed og følelser til stede. Det kan dog også blot være et ønske om at hygge sig med en. Sex er en frivillig, sund og normal udforskning. Men man kan også blive ekskluderet eller stigmatiseret på grund af sex, hvis man har for få eller for mange sex-partnere. Det er især pigerne, der giver udtryk for denne fordømmelse af piger i en social kontekst.

PORNO: De unge ser porno som en del af en underholdningsindustri og karakteriserer det især ved, at det er filmet, dramatiseret og baseret på et manuskript. De synes, det er uægte, overfladisk og urealistisk – der sker ting i porno, som ikke sker i forbindelse med sex i virkelighedens verden. Der er ikke følelser involveret i porno, og det er (modsat sex) offentligt og nemt tilgængeligt. Flere af de unge er af den opfattelse, at pornofilm er med pornoskuespillere og at disse ved, hvad de går ind til. De antager, at de er i et ansættelsesforhold. De unges tilgang til den digitale porno er således et langt stykke henad vejen baseret på en antagelse om frivillighed – det vil sige, at dem, de ser på skærmen, frivilligt medvirker⁷².

Hvad er sex?

- To eller flere mennesker, der har sex.
- Foregår i et romantisk/kærligt forhold
- Meget intimt
- Frivilligt
- Det er noget privat
- Noget der bare sker, spontanitet.
- Det er sundt.
- Det er normalt – en naturlig ting.
- Udforskning af hinandens kroppe
- En anerkendelse af, at nogen synes om dig og at du er attraktiv (piger).
- Noget man kan blive dømt på - man bliver dømt forskelligt alt efter, om man er pige eller dreng. Piger med mange partnere er billige, drenge med mange partnere er seje.

DE UNGES OPFAT- TELSE AF SEX OG PORNO

Hvad er porno?

- Noget man filmer – der er et helt filmhold involveret, det er produceret, filmatiseret og dramatiseret.
- Planlagt – iscenesat
- Uægte og overfladisk
- Urealistisk – der sker ting i porno, som ikke sker, når man har normal sex. Ofte mere ekstremt end sex
- Det er noget med nøgenhed, meget blottet.
- Alle kan få adgang til det – det er ikke privat, men offentligt.
- Frivilligt, men på en anden måde end sex, man ved, hvad der skal ske, fordi det er skrevet ned i et manuskript
- Sex for sex'ens skyld, det er ikke romantisk
- Det er stereotypt ift. skønhedsideal
- Der er penge involveret, skuespillere der tjener mange penge på det.
- Det er relateret til Internettet.*

* Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021, side 16

70 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette", 2021.

71 Den mest anvendte beskrivelse eller definition af porno (forkortelse af pornografi) er følgende: Billeder, tekster, videoer og andet materiale, som viser seksuelle handlinger, der, som udgangspunkt, er beregnet til at virke seksuelt opstemmende/ophidsende. Spørgsmål i den kvantitative analyse til de unge var baseret til deres erfaringer med 'digitalt' porno, som de har fra Pornohjemmesider, Abonnementsplatforme, Sociale medier. sproget.dk <https://sproget.dk/lookup?SearchableText=pornografi> <https://www.oxfordreference.com/view/10.1093/oi/authority.20110803100337901>

72 "Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021, side 15

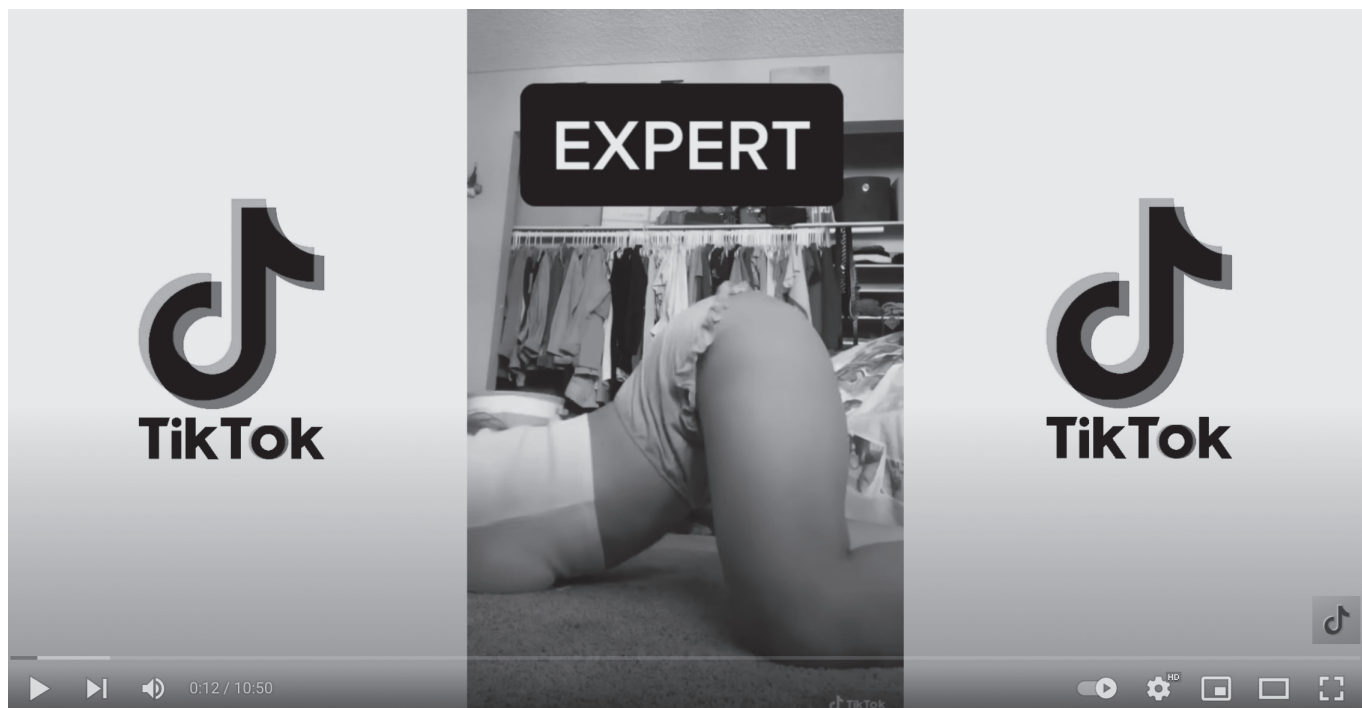

Foto: TikTok Archchallenge – fra youtube.com (https://www.youtube.com/watch?v=IWHfUwWok)

Der er en gråzone mellem sex og porno

Selvom de unge skelner mellem sex og porno, eksisterer der for de unge også en stor gråzone, hvor begreberne flyder sammen eller bliver uklare. Det er især graden af samtykke og frivillighed, der for de unge afgør, om de opfatter noget som sex eller porno.

De unge ser ikke deling af billeder i en intim relation som porno, men nogle skelner mellem om man sender billederne til en person, man har en relation til eller en fremmed⁷³.

I den kvalitative undersøgelse blev der (i relation til emnet 'gråzoner') spurgt ind til:

Arch Expert Challenge på TikTok. Man skal være 13 år for at måtte oprette en profil på det sociale medie TikTok, men mange brugere er under 13 år - "de fleste af TikToks danske brugere er i alderen 9-14 år"⁷⁴. Arch Expert Challenge er en 'test' på hvor meget du kan 'bue' (bøje) ryggen. Denne type Challenge eller udfordring er beregnet til at vise sine seksuelle færdigheder. De fleste unge vurderer det som underholdning og ikke som porno, bl.a. fordi personerne har tøj på. Alligevel mener de unge, at det bevæger sig tættere på porno end tidligere, fordi det er iscenesat, delt på sociale medier og ikke er privat⁷⁵.

"Jeg får det selv dårligt over det. Hvorfor har man brug for det? Jeg har ikke set en overvægtig kvinde gøre det der. Der er noget med kropsidealer. Jeg ser jo ikke sådan ud. Det er dem, der ser godt ud med små taljer, stor hofte og stor barm, der gør det." (K, 16 år) – Arch Expert Challenge⁷⁶

I forhold til gråzoner, blev der i den kvalitative undersøgelse også spurgt ind til

Sex i Paradise Hotel – som af de unge opfattes som underholdning. De angiver, at det er meget tæt på at være porno, det er sex på kamera og deltagerne skriver under på, at de må filme og offentliggøre, at de har sex, så de ved, at folk ser med. Men de unge mener ikke, at folk ser Paradise for at se andre have sex, men for spillet og strategiens skyld. Desuden bliver det meste censureret. Enkelte af pigerne fortæller at de spoler over, når de ser det, fordi de synes, det er lidt voldsomt.⁷⁷

"Jeg vil sige, det er meget tæt på at være porno. Inden de deltager, skriver de under på, at de må sende, at de har sex. Så de ved, at folk ser med. Jeg spoler over det, men jeg kender folk, der sidder og ser det sammen. Men det er også noget, man bare vænner sig til. Hvis man gerne vil se folk have samleje, så er det nok ikke der, man går ind. Jeg tror også, man ser Paradise med en anden agenda end at se folk have sex." (K, 17 år) – Sex i Paradise Hotel^{78 - 79}

⁷³ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021, side 24
⁷⁴ <https://faktalink.dk/tiktok>

⁷⁵ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021, side 24

⁷⁶ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021, side 25

⁷⁷ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021, side 24

⁷⁸ Billede fra Paradise Hotel

⁷⁹ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021, side 25

Der blev også talt om begreber som "pornofilm" og "pornificeret indhold".

Jævnfør det sidste så støder begge køn ofte på billeder i deres feed og får henvendelser fra fremmede. Blandt drengene er det typisk beskeder, der har til hensigt at lokke dem ind på pornosider, mens det er normalt, at pigerne modtager f.eks. dick-pics fra fremmede Snapchat-konti, der anmoder om at følge dem⁸⁰.

For pigerne har fx deling af intime billeder, ført til adfærdændringer i form af, at de tager deres forholdsregler, f.eks. sørger for, at en fremmed fyrs mobiltelefon er udenfor rækkevidde ved one-night stands og deling af en personlig lydfil har ført til at en respondent ikke længere har sex 'for sex'ens skyld', men kun i betroede relationer med en kæreste⁸¹.

Både drenge og piger deler mere eller mindre intime billeder. Pigerne omtaler i den forbindelse oplevelser, hvor deres tillid er blevet brudt, mens vi ikke hører om det fra drengene. Digitalt pornografisk indhold synes således at have større konsekvenser for piger⁸².

Pornofilm opfatter de unge, som noget, der begrænser sig til intime stunder alene eller med en partner i forbindelse med nydelse og inspiration f.eks. til stillinger og sex-legetøj. I nogle sammenhænge benyttes det også som underholdning og drillerier i frikvartererne i skolen.

Der ses en tendens til, at digital porno fylder mere i drengenes liv; de ser det i højere grad og snakker også med deres venner om det. Det er drengene, der initierer visning eller 'sjov og ballade' med digitalt pornografisk indhold i skoletiden, ligesom det er drengene, der nævner, at det har ført til skuffede forventninger i forbindelse med deres seksuelle debut.

Pigerne taler i højere grad om, at romantiske film har ført til skuffelser i forbindelse med deres seksuelle debut. Drengene ser mindre digital porno, når de har en kæreste, fordi de ikke oplever samme behov, mens pigernes brug derimod ofte er relateret til netop det at have en kæreste og se porno sammen. Tendensen for pigerne er, at porno typisk optræder i kæresterelationer eller i kraft af, at drengene eksponeres for det for dem i skolen, mens pornofilm blandt

drenge også ses alene eller indgår som en del af samtaler med andre drenge.⁸³

Hvilke typer porno

De unge kender mange typer af porno og skelner mellem 'mild porno' og 'hardcore porno' og alt det midt imellem.

- ▶ I den milde ende placeres typisk genrer som 'amatør', 'old & young', 'lesbisk', og 'OnlyFans'.
- ▶ I midten nævns f.eks. 'big tits' og 'big ass', 'homoseksuel sex'.
- ▶ Imellem midten og hardcore nævnes 'step mom/stepsis/stepdad'.
- ▶ I hardcore-genren nævnes 'hentai', 'dominans', 'slave', og scener med vold.
- ▶ Helt udenfor kategori nævnes genrer, der er ulovlige som 'overgreb' og 'børneporno' dvs. seksuelle overgreb på børn⁸⁴.

Der er stor forskel på, hvad de unge betragter som ok og som ikke-ok genrer. Nogle betragter alle lovlige genrer, helt op til de kriminelle genrer, som ok, mens andre trækker grænsen omkring midten og f.eks. ikke ønsker at se porno, hvor der er nogen, der bliver pisket (dominans), eller at 'step' film er for mærkelige, andre igen trækker grænsen ved de milde genrer eller ønsker slet ikke at se pornofilm overhovedet⁸⁵. Se figur 1⁸⁶

Hvilke unge ser porno

I den kvantitative undersøgelse, som er foretaget blandt et repræsentativt udsnit af unge i alderen 15 – 18 år, fremgår det, at 71% af dem, der ser eller har set porno, så det første gang før de blev 15 år. Flere blandt drengene end blandt pigerne. Debutalderen for dem der ser eller har set porno, er i gennemsnit 12,8 år⁸⁷ Over halvdelen (51%) af alle unge, så porno fast før de blev 15 år⁸⁸.

80 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 41

81 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 41

82 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 41

83 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 41

84 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 26

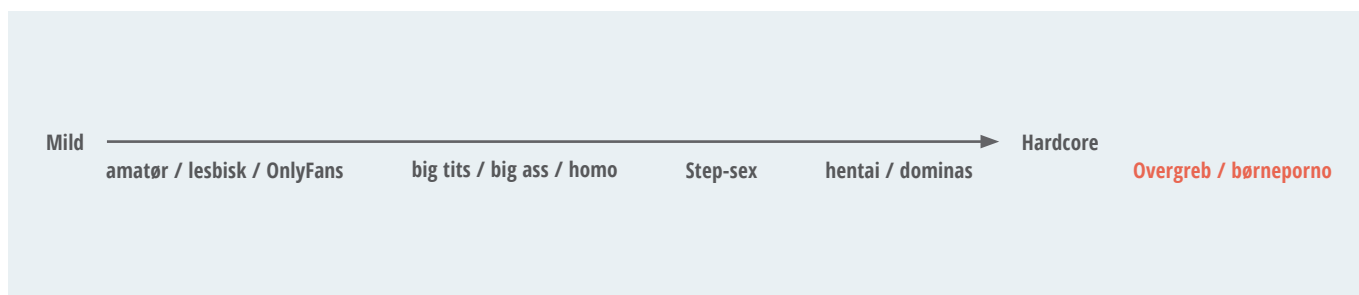
85 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 26

86 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 26

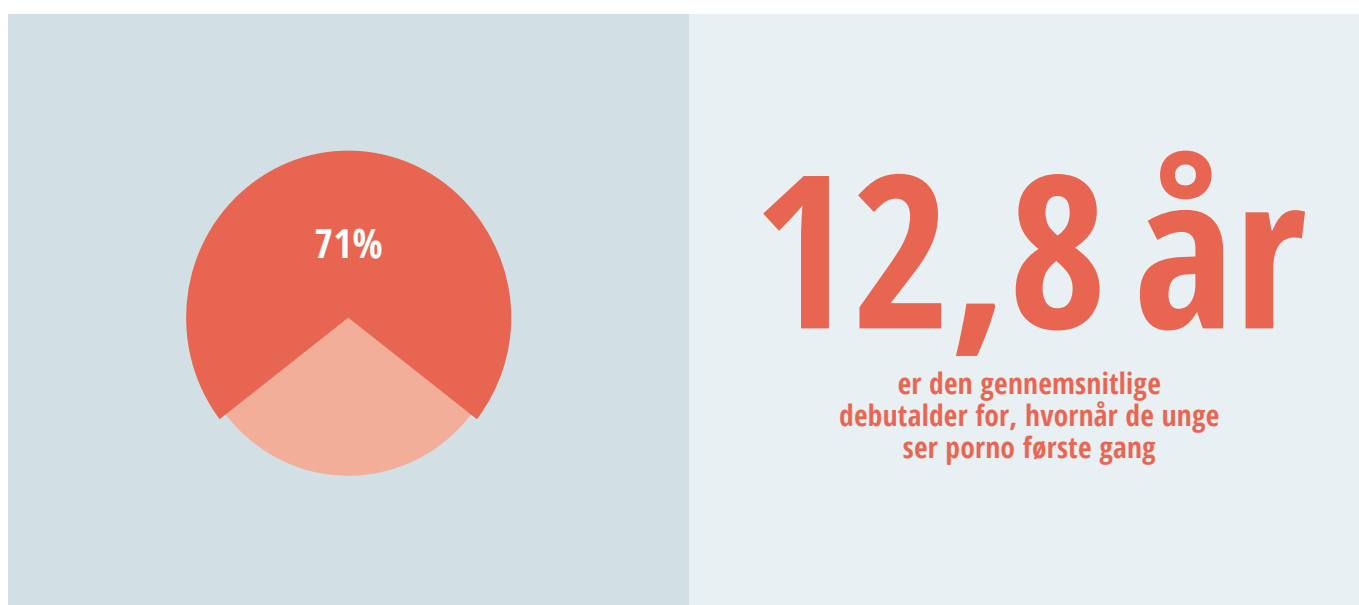
87 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 16

88 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 17

Figur 1: Pornometer

Figur 2: Så porno før de blev 15 år

Figur 3: Så fast porno før de blev 15 år

Foto: Shutterstock

Hvornår og hvordan ser de unge porno

Den kvantitative undersøgelse viser at 19% af de unge, der ser porno, går på pornosider mindst en gang dagligt. Blandt pigerne, der ser porno, går 4% på pornosider mindst en gang dagligt, mens det blandt drengene er 25%⁸⁹. Det er primært smartphones, der anvendes til porno (77%) efterfulgt af PC (33%), og Tablet (12%).⁹⁰

Flere ser porno blandt dem der har fri adgang i forhold til dem, der har restriktioner⁹¹ 41% af dem der ser porno ugentligt eller oftere, har ingen restriktioner, mens tallet er 25% for dem, der har restriktioner. 77% har fri adgang til porno, dvs. ingen forældrekontrol. Blandt dem, der aldrig ser porno, er det 68% der har fri adgang⁹².

14% af de unge er "stødt" på porno på en enhed, de har lånt af skolen⁹³ og 20% er blevet eksponeret for porno i skolen eller i SFO⁹⁴. I Danmark er der SFO fra 0. til 3. klasse

2 ud af 3 (66%) bruger typisk tid på at søge efter noget bestemt, når de skal se porno. Blandt dem, der ser porno hver uge er det 74%, der søger efter noget bestemt, mens 10% klikker ind på det første, der dukker op, og 2% ser noget, de er blevet opfordret til af andre⁹⁵.

Blandt dem, der ser porno sjældnere end ugentligt er fordelingen noget anderledes; her bruger 51% tid på at søge efter noget bestemt, mens 15% klikker ind på det første, der dukker op, og 14% ser noget, de er blevet opfordret til af andre⁹⁶.

89 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 25

90 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 23

91 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 15

92 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 89

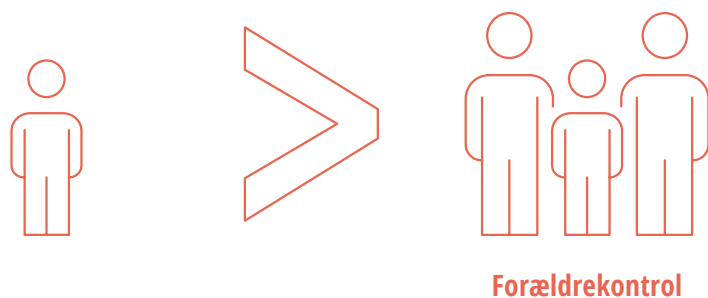
93 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 30

94 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 19

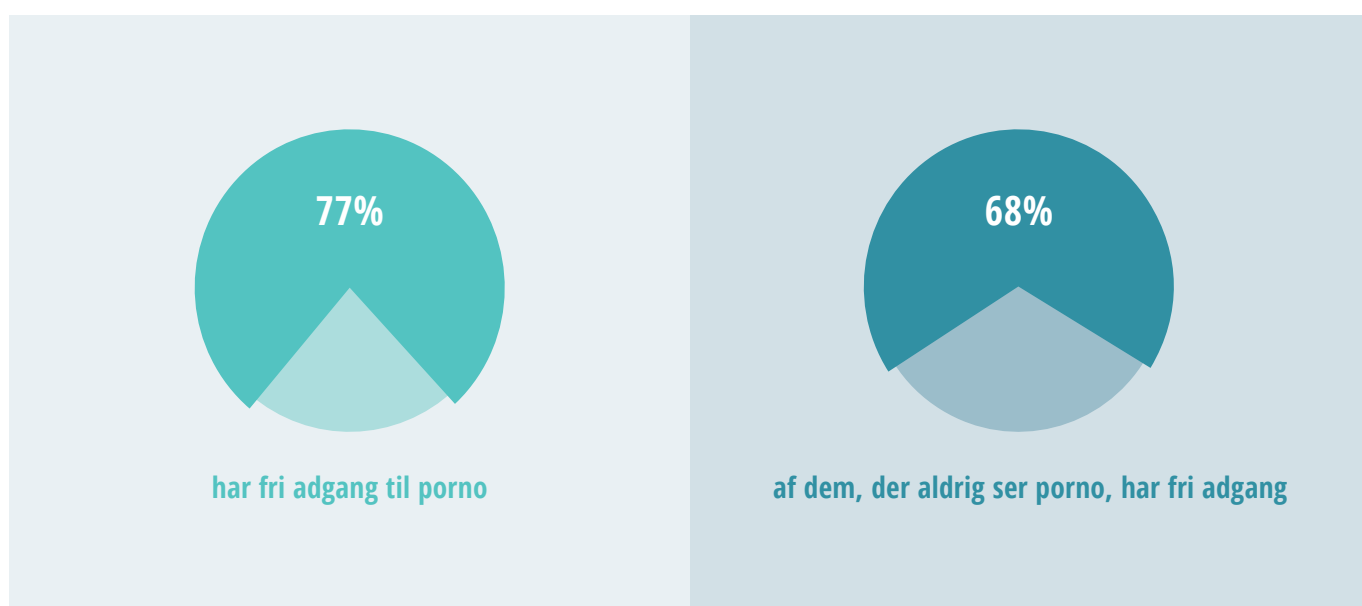
95 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 96

96 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 96

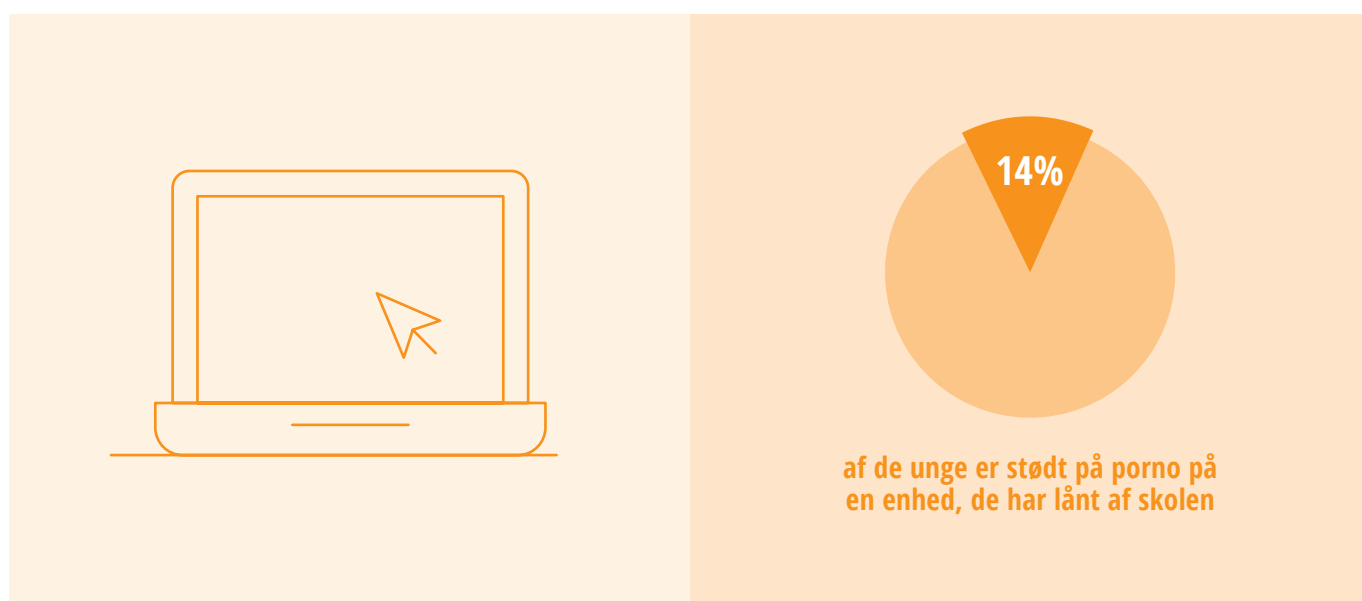
Figur 4: Flere uden restriktioner ser porno

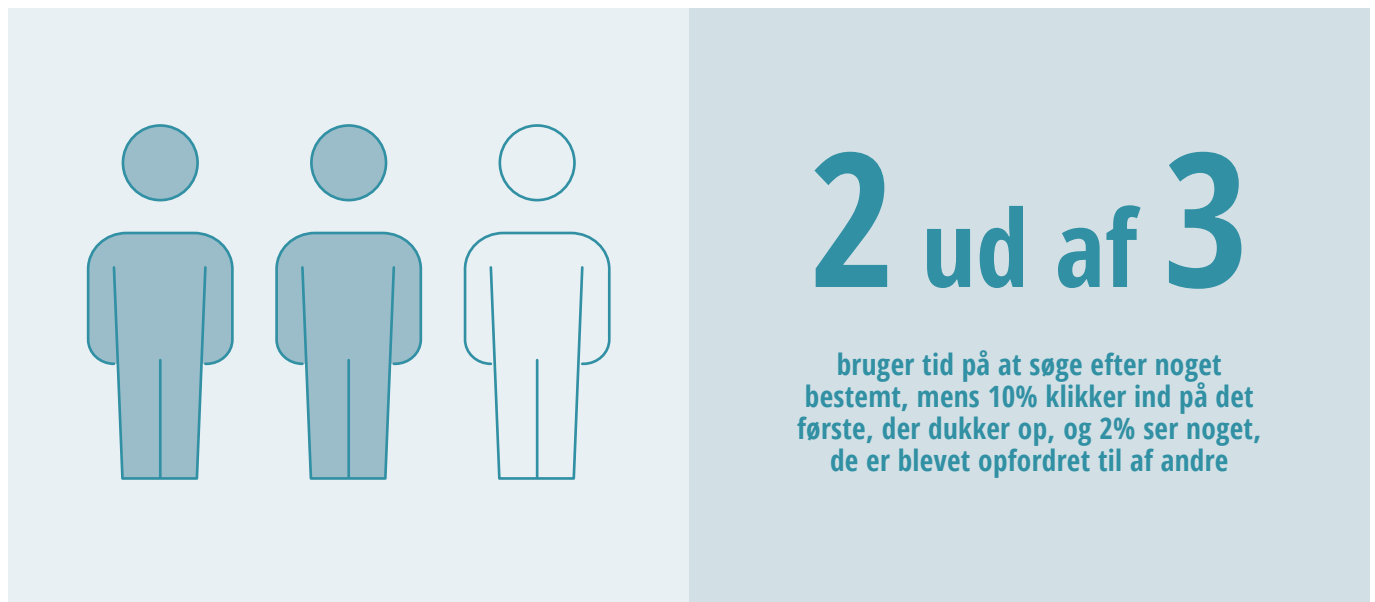
Figur 5: Har fri adgang til porno

Figur 6: Porno på skolens enheder

Figur 7: Pornosøgninger

I de kvalitative interviews (triader) angiver de unge fire steder, hvor de primært bliver eksponeret for eller selv opsøger porno:

1. På sociale medier

Eksponering for pornografisk indhold på de sociale medier er især Instagram og Snapchat, fortæller de unge. På Instagram sker det på meme-sider⁹⁷, via fake kontoer, der henvender sig til de unge i deres indbakke, eller på produktsider eller profiler for kendte personer og pornoskuespillere, de unge følger, hvor der er mange billeder af kvinder i bikini el.lign. På Snapchat modtager især pigerne beskeder fra ukendte konti, hvor der er dick-pics, når de åbner beskederne.

"Du tænker måske ikke over det, men på Instagram eller Tiktok kan du nemt se et frækt billede. Du kan også bare google det. Der er også mange fake profiler, der skriver til dig på Instagram, Snapchat osv. Så skriver de, de savner en dreng at putte med, det ser man tit." (M, 18 år)⁹⁸

2. Reality-TV

Reality-TV: F.eks. Paradise Hotel, hvor de unge ved, der er sex og deltagerne har samtykket til, at det bliver filmet.

"Jeg støder kun på det i reality TV- programmer. Jeg ved godt, hvad jeg går ind til, men jeg går ikke ind og ser det, fordi jeg ved, de har sex. På Instagram er der også mange meme-pages, hvor der pludselig kommer et billede op, hvor man får et chok. Så bliver de fjernet igen kort efter. Jeg synes, det er lidt ubehageligt. Det er egentlig bare i ens feed, man sidder og kigger på sjove opslag eller opslag fra veninder. Så skynder jeg mig bare forbi det, men så bliver man lidt vant til det, så nu ignorerer jeg det bare." (K, 17 år)⁹⁹

3. På digitale pornosites derhjemme

Derhjemme ser de unge porno, hvis de er alene og keder sig (drengene), eller for begge køn, hvis de er sammen med deres kæreste, hvor de ser det og bliver inspireret til at prøve noget nyt af. Der er enkelte unge, der ikke benytter sig af at se pornofilm frivilligt, men som bliver eksponeret ufrivilligt for pornosites på forskellige SoMe eller via apps som Snapchat¹⁰⁰.

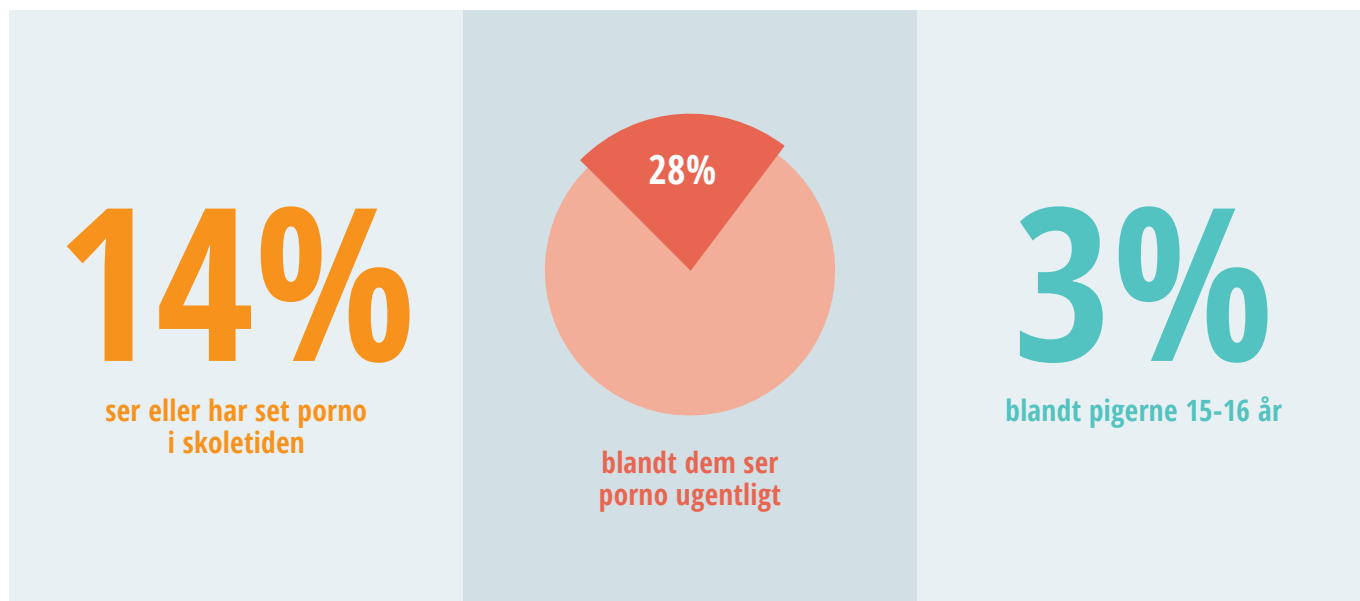
⁹⁷ Den mest almindelige type meme er en billedtekst, der er beregnet til at være sjovt eller latterliggøre eller eksponere noget eller nogen. Et meme kan også være i form af en video eller en illustration.

⁹⁸ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 22

⁹⁹ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 22

¹⁰⁰ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 21

Figur 8: Ser eller har set porno i skoletiden

"Jeg kan huske det, fordi vi fik ret meget skæld ud. Der var en dreng, der havde fundet det.

Jeg tror, jeg gik i 3. eller 4. klasse, 9-10 år. Dér blev jeg lidt

forvirret

(M 17 år)¹⁰¹

4. På digitale porno sites på skolen

De kvantitative resultater viste, at 14% af de unge ser eller har set porno i skoletiden¹⁰², hvilket stemmer godt overens med, hvad de unge i triaderne fortæller. De unge (især drengene) fortæller, at deres første oplevelser i mødet med porno var præget af dels forvirring, men også at det var nyt og spændende. Der er enighed om, at visning af porno til hinanden i skolen typisk initieres af drenge, som laver sjov og driller kammeraterne, især er det sjovt at drille pigerne.

Det er typisk drenge i 10-12-års alderen, der viser hinanden porno i frikvartererne eller driller klassekammeraterne ved at f.eks. at åbne pornosites på hinandens pc'er i skolen, så en pornofilm med lyd starter, når vedkommende åbner sin pc i klasselokalet.

Der ses en tendens til, at pigerne i højere grad oplever det som generende at blive udsat for end drengene, som i højere grad betragter det som sjov og ballade¹⁰³.

"Der var meget på min gamle skole, hvor drengene bare kunne finde på at løbe efter en og vise det lige op i ens hoved med deres telefoner. Det var ikke fordi, vi havde gjort noget, de syntes bare selv, det var sjovt. Det var i slutningen af 8. klasse eller starten af 9. klasse. Det kommer også på Instagram og Snapchat. På Snapchat har der været sådan nogle "swipe-up", hvor der så har været en nøgen kvinde." (K, 16 år)¹⁰⁴

"Jeg tror, det var i fjerde klasse, hvor jeg kom i skole og der var en masse drenge, der havde fundet noget porno og sad og så i frikvarteret. Der kunne jeg ikke rigtig forstå, hvad det var, så var jeg lidt forvirret og synes ikke, det var så interessant som de andre" (M, 15 år)¹⁰⁵

¹⁰¹ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 35

¹⁰² Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 31

¹⁰³ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 34

¹⁰⁴ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 22

¹⁰⁵ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 35

Foto: Shutterstock

Ufrivillig eksponering til porno

Porno kommer ind i de unges liv uanset om de ønsker og søger det eller ej. 27% af de unge er således stødt på uønsket porno på Instagram, 23% på Snapchat og 17% på TikTok. Kun cirka hver tredje har ikke oplevet uønsket porno på sociale medier¹⁰⁶.

Porno i de unges hverdag

15% af de unge ser porno dagligt, mens 35% ser det mindst ugentligt. Flere drenge end piger ser porno¹⁰⁷. Porno ses primært alene (87%) og sekundært med kæresten (9%)¹⁰⁸. 41% af de unge, der ser porno, bruger op til en halv time, når de ser porno. 13% bruger op til en time, mens 32% kun bruger et par minutter¹⁰⁹.

49% af de unge har set mere porno i forbindelse med Corona-nedlukningen¹¹⁰.

De unge blev spurgt om i hvilken grad, hvis nogen, deres pornoforbrug har ændret sig over de sidste tre år. 21% af de unge angav,

at deres pornoforbrug var blevet "meget større", mens 31% angav, at det var blevet "lidt større".

Blandt drengene er det for 25,5%’s vedkommende blevet "meget større" og for 32,5%’s vedkommende "lidt større". Blandt pigerne oplever 13%, at deres forbrug af porno er blevet "meget større", mens 28% oplever det er blevet "lidt større"¹¹¹.

¹⁰⁶ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 28

¹⁰⁷ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 14

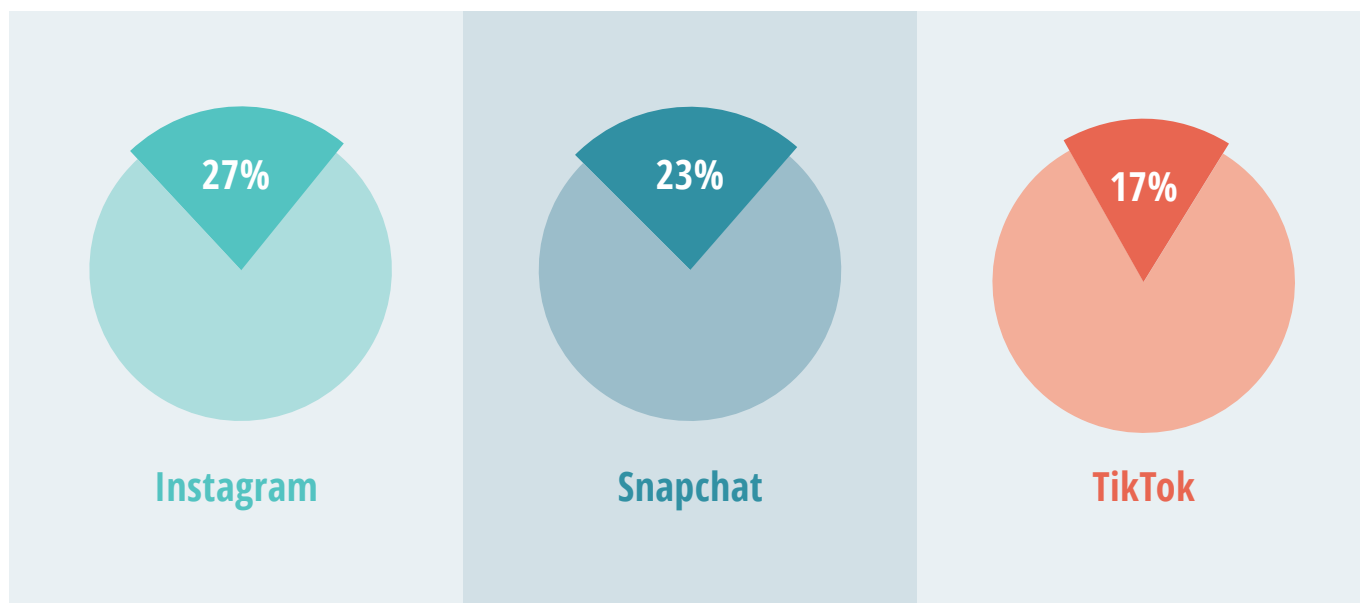
¹⁰⁸ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 51

¹⁰⁹ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 24

¹¹⁰ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 94

¹¹¹ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 95

Figur 9: Uønsket porno på sociale medier

Figur 10:

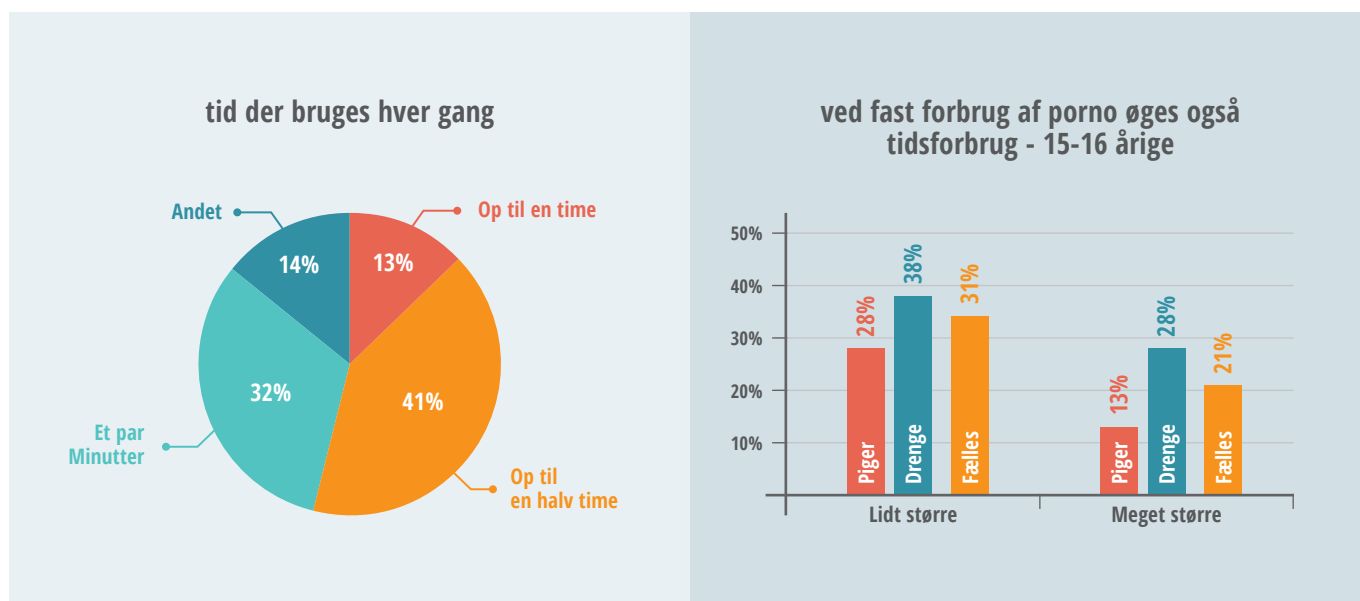
15%

af de unge ser porno **dagligt**

35%

ser det mindst **ugentligt**

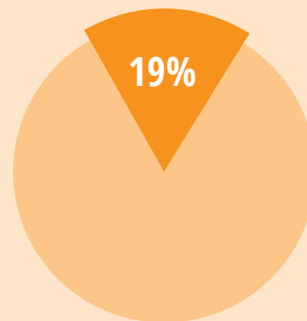
Figur 11: Tid der bruges på porno

Figur 12. Derfor ser de unge porno første gang

51%

angiver **nysgerrighed**
som årsagen

cirka en femtedel af de unge svarer, at det var fordi, nogen viste dem det i skolen/SFO

I den kvalitative undersøgelse giver drengene udtryk for, at deres behov for at se porno er afhængigt af, om de har en kæreste eller ej. Når drengene har en kæreste, oplever de at deres behov for at se porno er mindre.

Pigerne giver udtryk for, at porno ikke fylder noget særligt i deres hverdag, men reflekterer over, at det nok fylder mere, end de til daglig tænker over. Pigerne giver i mindre grad udtryk for, at de opsøger porno, end drengene¹¹².

"Efter jeg har haft sex, så trækker det ikke ligeså meget, så vil jeg hellere have den der intimitet med en kvinde. Men jeg ser det okay tit. Det er meget forskelligt, nogle gange mere end andre gange. Også bare hvis man ligger og ikke laver noget, så gør man det bare. Det er lidt et tidsfordriv. Du har dine lyster, men det er ikke et must. På det seneste er det måske 2-3 gange om ugen." (M, 18 år)¹¹³

"Det fylder nok mere, end man lige tror. Jeg har ikke tænkt over det, før jeg kom her. For eksempel i Paradise Hotel, der censurerer de ikke noget." (K, 17 år)¹¹⁴

Hvorfor ser de unge porno

51% af de unge, der har set porno, angiver nysgerrighed som årsagen til, at de så porno første gang, og cirka en femtedel (19%) af dem svarer, at det var fordi, nogen viste dem det i skolen/SFO¹¹⁵.

Den primære årsag til at se porno jævnligt for de unge, der ser porno, er at få orgasme/"komme" (52%) og få udløsning (30%) og sekundært for at blive tændt (31%) eller for at stresse af (22%)¹¹⁶. For dem der ser porno ugentligt, er motivationen for de flestes vedkommende først og fremmest at få orgasme (62%) og udløsning (38%), mens det for dem der ser porno sjældnere, er under halvt så mange (hvh. 30% og 14%)¹¹⁷.

¹¹² Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 21

¹¹³ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 22

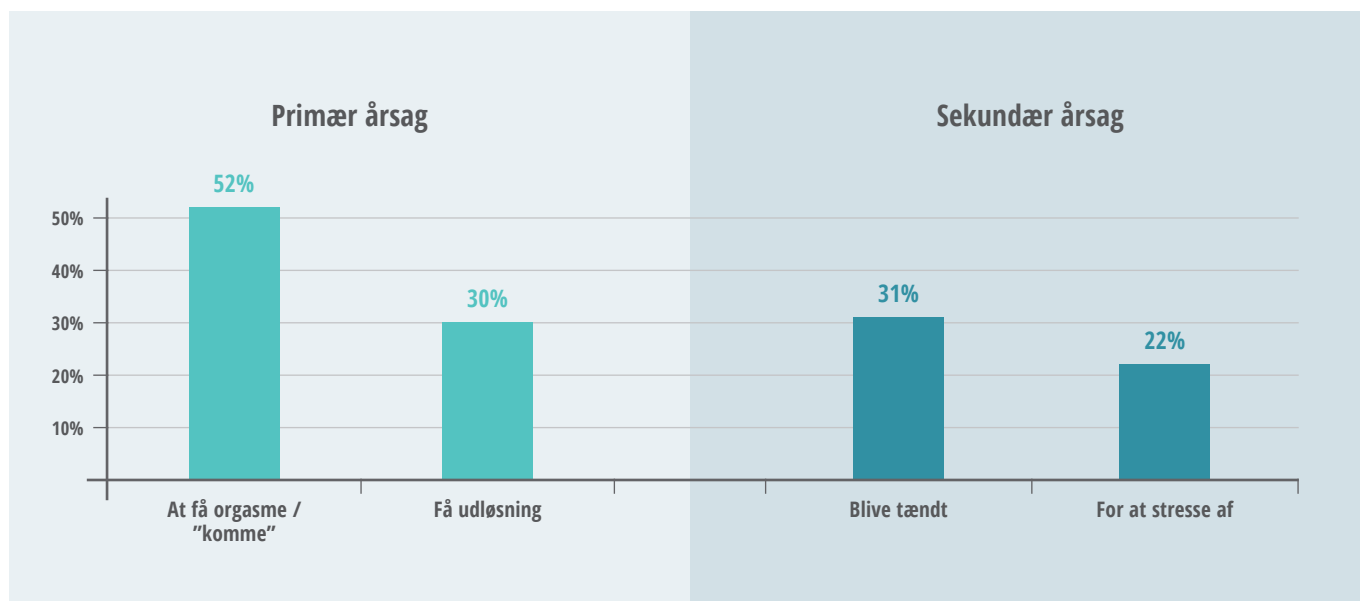
¹¹⁴ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 22

¹¹⁵ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 18

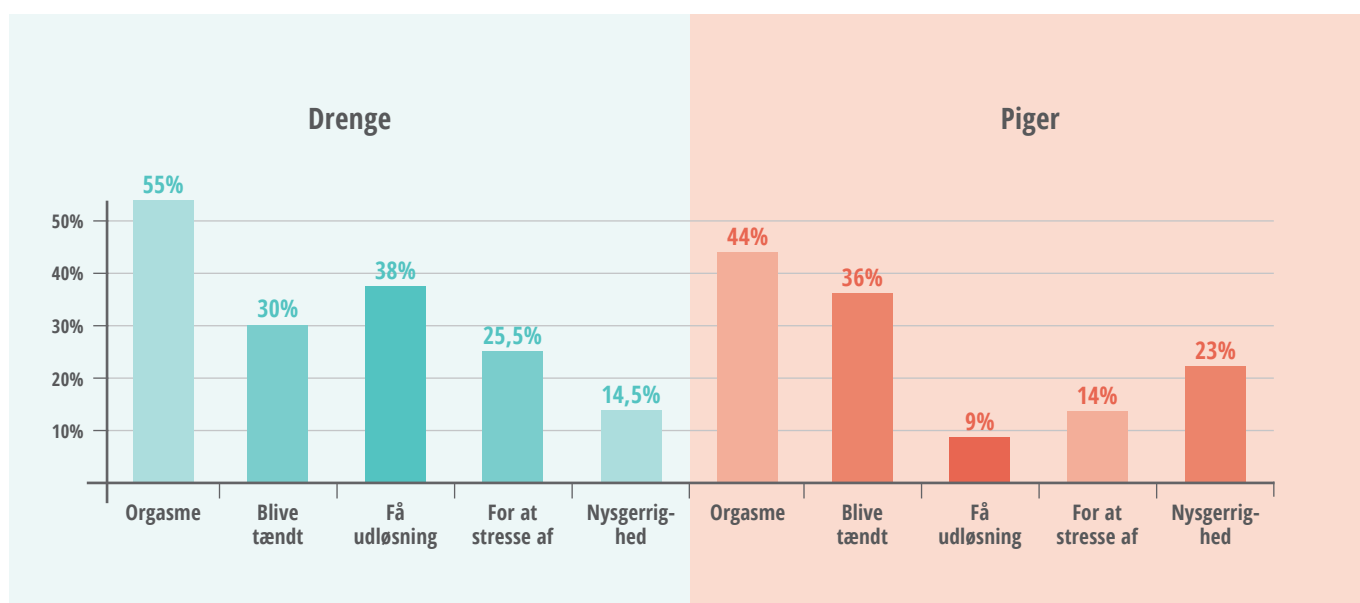
¹¹⁶ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 26

¹¹⁷ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 27

Figur 13: Årsager til at de unge ser porno

Figur 14. Drengene vs. Pigerne grunde til at se porno

"Hvis du spørger en 5-årig, tror jeg, de vil synes, det er ulækkert, hvis du spørger en 10-årig, tror jeg, de synes, det er sjovt, hvis du spørger en 15-årig, vil de synes, det er

lækkert...

Engang skulle du have pornodvd'er, men nu kan du jo bare gå ind på din telefon, og folk bliver yngre og yngre, når de får en telefon." (M, 18 år) ¹²¹

Pornobreaks

Der er en tendens til, at især drengene bruger porno, for at håndterer stress, tristhed og anspændthed – altså en form for afstresningsmetode. 48% af de unge, der ser porno, bruger porno til at tage et "break", tidsfordriv eller til at stresser af i hverdagen, og blandt de unge, der ser porno ugentligt, er det hele 59%¹¹⁸.

Udover at bruge porno som et "break" ser 54% af de unge, der ser porno, mere porno, når de føler sig stressede, rastløse eller anspændte hhv. i høj grad (11%) forholdsvis meget (13%) og til dels (30%) (blandt 17-18-årige drenge er det 31% der gør det i høj grad eller forholdsvis meget)¹¹⁹.

63% angiver, at de ser mere porno, hvis de keder sig, eller er kede af det, ensomme eller deprimerede hhv. i høj grad (15%) forholdsvis meget (17%) og til dels (31%). 43% af de 17-18-årige drenge angiver at de i høj grad (18%) eller forholdsvis meget (25%) ser porno, når de keder sig, eller er kede af det, ensomme eller deprimerede¹²⁰.

¹¹⁸ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 103

¹¹⁹ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 92

¹²⁰ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 93

Figur 15: Pornobreaks

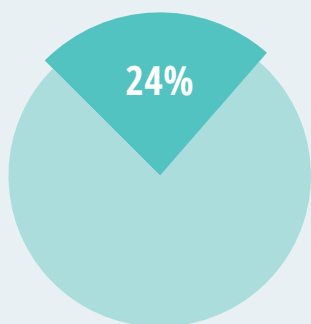
48%

af de unge bruger porno til at tage et "break", tidsfordriv eller til at stresses af i hverdagen

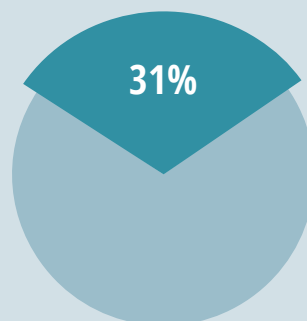
59%

af de unge der bruger porno **ugentligt** bruger det til at tage et "break", tidsfordriv eller til at stresses af i hverdagen

Figur 16: Porno bruges når de unge er pressede

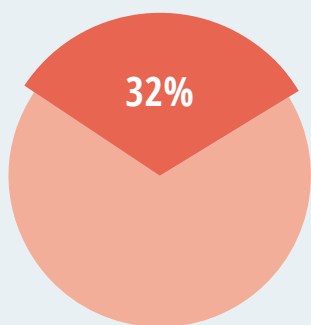

bruger mere porno, når de føler sig stressede, rastløse eller anpændte

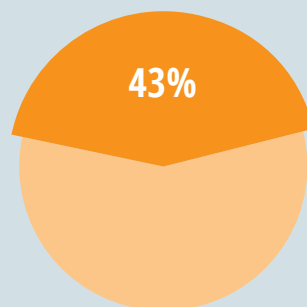

drengene 17-18 år

Figur 17: Porno bruges når de unge keder sig

bruger mere porno, hvis de keder sig, eller er kede af det, ensomme eller deprimerede

drengene 17-18 år

Del 2:

Porno påvirker unges tanker og adfærd

Hovedresultater

- ▶ 74% af de unge mener, at porno påvirker personers seksuelle adfærd hhv. i høj grad (23%) forholdsvis meget (24%) og til dels (27%)¹²². 47% af de unge, der ser porno, oplever, at porno hhv. i høj grad (7%) eller forholdsvis meget (10%) eller til dels (39%) får dem til at ændre den måde, de har lyst til at være sammen med personer, de er tiltrukket af¹²³.
- ▶ 24% af de unge, svarer "ja" til, om de nogensinde er blevet bedt om at gøre ting, de tror stammer fra porno¹²⁴.
- ▶ 55% af pigerne, der ser porno, oplever, at porno påvirker deres kropsbillede i en negativ retning hhv. i høj grad (15%), forholdsvis meget (14%) og til dels (26%)¹²⁵.
- ▶ 32% af de 17-18-årige drenge, der ser porno, oplever i høj grad eller forholdsvis meget, at porno påvirker deres forventninger til deres egne seksuelle præstation på en negativ måde¹²⁶.
- ▶ 55% af de unge, der ser porno¹²⁷, ville helst tale med venner om deres forbrug af porno og 14% med sexolog, 3% ville tale med hhv. mor eller far, og 30% ønskede ikke at tale med nogen¹²⁸.

¹²² Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 61

¹²³ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 83

¹²⁴ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 46

¹²⁵ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 66

¹²⁶ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 74

¹²⁷ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 32

¹²⁸ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 32

Allestedsnærværende porno

Af de kvalitative interviews (triaderne) fremgår det, at porno er allestedsnærværende og ubegrænset tilgængeligt i de allerflestes unges liv. De unge oplever, at det i høj grad er normalt at støde på, det gælder primært på Internettet, hvor det popper op på de sociale medier som Instagram og i apps som f.eks. Snapchat, eller i reklamer og pop-up vinduer på forskellige sites på nettet¹²⁹. Dette understøttes af de kvalitative resultater, hvor det bl.a. fremgår, at kun 36% af de unge angiver ikke at være stødt på porno, uden at de selv ønskede det¹³⁰.

Porno er aldrig længere væk end mobiltelefonerne, og hvis de unge ikke aktivt søger efter det, dukker det op i deres feeds på de sociale medier. Porno er på den måde en del af de unges liv, uanset om de ønsker det eller ej.

De unge i triaderne fortæller, at der er sket en tilvænning fra de første gang blev ufrivilligt eksponeret for porno og blev overraskede, forvirrede eller måske følte ubehag til, at de nu er ligeglade og scroller forbi det eller sletter det, hvis de f.eks. modtager et uønsket billede¹³¹.

Noget tyder på, at den pornos konstante tilstedeværelse i de unges virkelighed er medvirkende til, at de unge har en nærmest immuniseret tilgang til porno.

De unge italesætter en tydelig sondring mellem porno og virkeligheden - de oplever, at det, der foregår i porno, ikke passer med virkeligheden¹³².

Flere af de unge nævner desuden, at de ikke tillægger indhold på de sociale medier væsentlig betydning i forhold til udviklingen eller forekomsten af en pornografisk kultur, fordi det foregår i et andet univers (dvs. di-

gitalt i modsætning til offline univers), og på en måde ikke er relateret til virkeligheden. Selvom de unge betragter sig selv i stand til at sortere i den digitale porno, de ofte eksponeres for, er der tilsyneladende en sandsynlighed for, at strømmen og karakteren af porno påvirker de unges personlige grænser og opfattelse af, hvad der er normal og acceptabel seksuel adfærd.

Især pigerne i undersøgelsen giver udtryk for decideret ubehag forbundet med og afstandtagen til porno. Det drejer sig bl.a. om deres oplevelser med porno på de sociale medier, om oplevelser med deling af billeder/lyd, om modtagelse af dick-pics og om drenge der viser dem porno i skolen.

Drengene opfatter og reagerer anderledes over for dette og betegner i højere grad omgangen med porno som sjov og ballade, nærmest som uskyldig underholdning¹³³.

Uanset, hvor garvede og distancerende de unge fremstår i forhold til online-pornoens påvirkning af dem, mener 51% af de unge ikke desto mindre, at porno skal være et tema i skolens seksualundervisning. Blandt de unge, der ser porno ugentligt, er det 68%, og 61% af de 17-18-årige piger synes, at porno skal være et tema i skolens seksualundervisning¹³⁴.

Pornos påvirkning af de unges seksuelle adfærd

I forhold til hvorvidt porno påvirker de unges seksuelle adfærd, udtrykker 74% af de unge, at porno påvirker personers seksuelle adfærd hhv. i høj grad (23%) forholdsvis meget (24%) og til dels (27%)¹³⁵. 55% af de 17-18-årige piger og 34% af de 15-16-årige drenge¹³⁶ er i høj grad eller forholdsvis meget af denne opfattelse.

47% af de unge, der ser porno, oplever, at porno hhv. i høj grad (7%) eller forholdsvis meget (10%) eller til dels (39%) får dem til at ændre den måde, de har lyst til at være sammen med personer, de er tiltrukket af¹³⁷.

24% af de unge er blevet bedt om at gøre ting, som de tror stammer fra porno¹³⁸.

40% af de unge, der har en kæreste og 38% af de unge, der har haft sex, er blevet bedt om at gøre ting, som de tror stammer fra porno¹³⁹, og 2 ud af 10 har bedt deres kæreste eller sexpartner om at gøre noget, de har set i porno¹⁴⁰.

"Min kæreste og jeg ser porno sammen, så så vi noget med håndjern og så købte vi nogle selv, det så normalt ud og så tænkte vi, at det prøver vi da lige." (K, 16 år)¹⁴¹

Det er meget forskelligt, hvordan de unge selv oplever, at de håndterer og bearbejder de seksuelle oplevelser, de har med at gøre ting, der stammer fra porno. De unge er ofte alene om eller sammen med venner om at bearbejde deres oplevelser¹⁴² og kan qua deres unge alder heller ikke forventes at kunne begribe den digitale pornos påvirkningskraft fuldt ud. Det er meget forskelligt, hvordan de unge selv oplever, at de håndterer og bearbejder de seksuelle oplevelser, som de er blevet inspireret til via porno.

Ikke desto mindre beskriver de unge deres pornoinspirerede seksuelle oplevelser som både grænseoverskridende (35%) og krænkende (21%), men også som "ok" (31%) og spændende (30%)¹⁴³.

Det er primært pigerne, der synes, at det er grænseoverskridende (53%) mens 41% af drengene primært synes, at det er spændende¹⁴⁴.

129 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 8

130 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" side 29

131 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 8

132 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 8

133 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 8

134 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 85

135 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 61

136 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 61

137 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 83

138 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 46

139 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 47

140 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 58

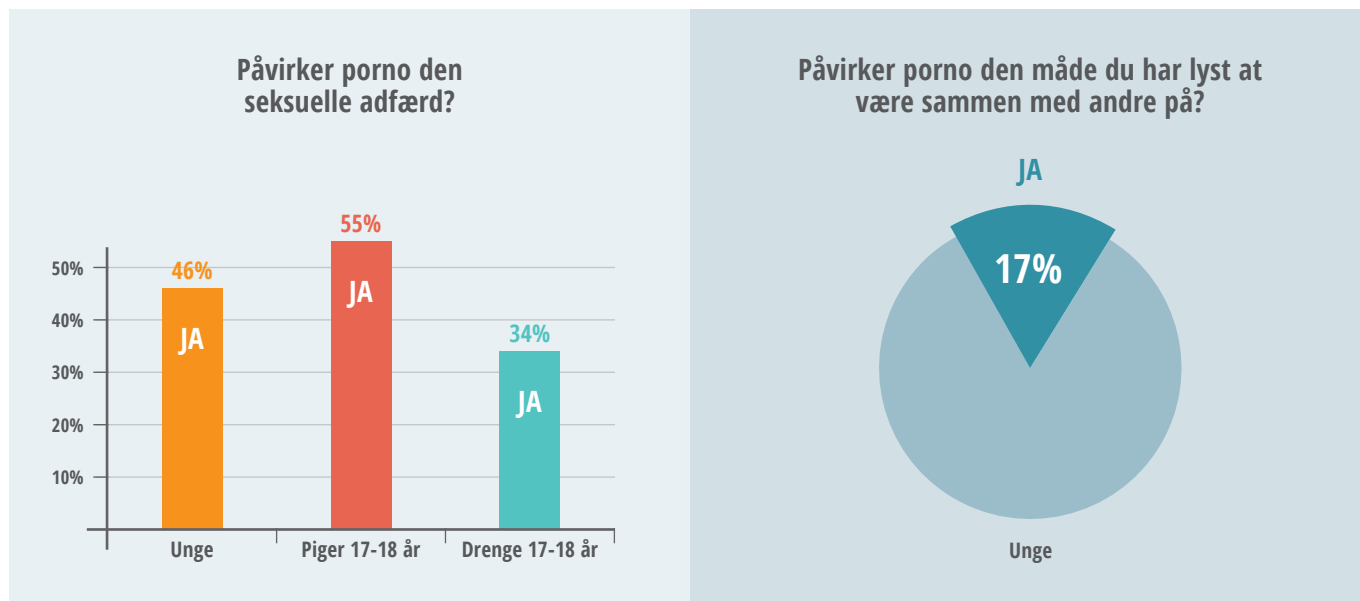
141 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 37

142 Afsnittet "Hvem taler de unge om porno med?" belyser hvem de unge taler med om deres oplevelser af porno. 30% ønsker ikke at tale med nogen om det, mens 55% af de unge ønsker at tale med deres venner om det.

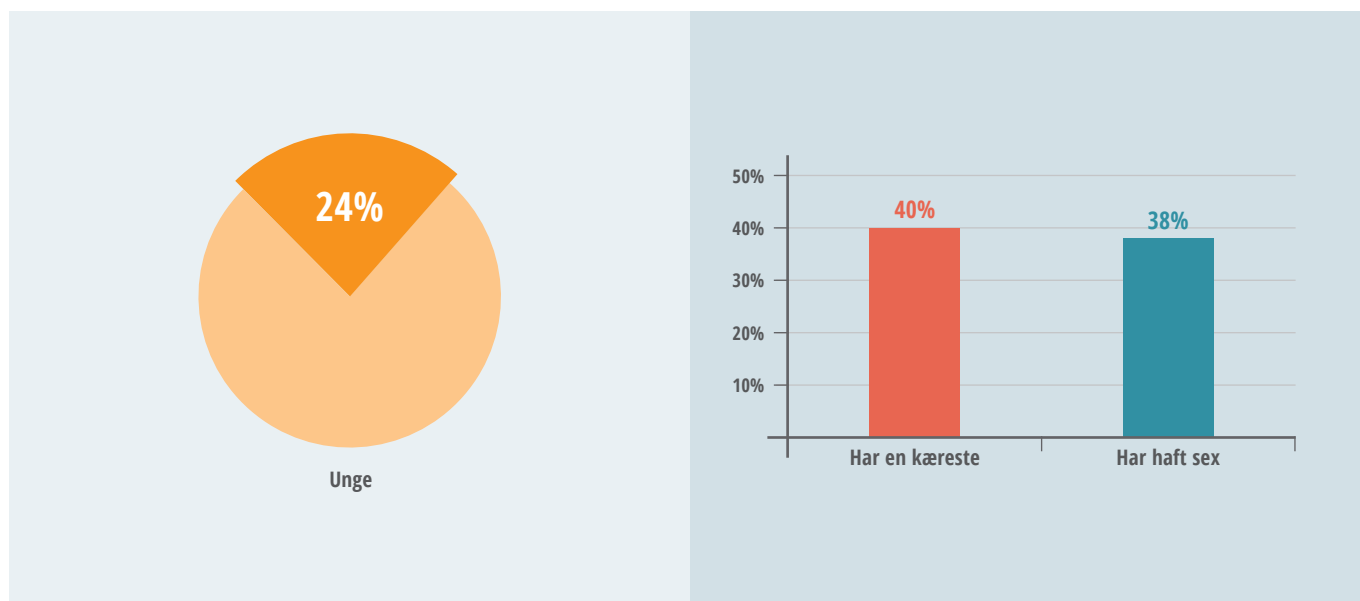
143 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 48

144 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 49

Figur 18:

Figur 19: Er blevet bedt om at gøre ting, som de tror, stammer fra porno

"Hvis det har været en anden end en selv, ville det nok virke voldsomt. Der er meget med, at man choker piger, at man tager kvælertag. Det er meget normalt. Det var ikke fordi, han spurgte om lov til det, men jeg har ikke oplevet noget grænseoverskridende endnu." (K, 17 år)¹⁴⁵

Seksuel debut

I forhold til de unges seksuelle debut har under halvdelen (45%) af de unge i undersøgelsen svaret, at de har haft sex med en person. I spørgerammen til undersøgelsen, er sex foreslået til at kunne være fx samleje, oralsex/blowjobs, analt, med hånden. 3 ud af 10 blandt de 15-16-årige og dobbelt så mange (6 ud af 10) blandt de 17-18-årige¹⁴⁶.

Den gennemsnitlige debutalder ligger på 15 år på tværs af pornoforbrug og køn¹⁴⁷. 26% af de unge havde sex før den seksuelle lavalder, altså inden de var fyldt 15, og blandt dem der ser porno ugentligt, har 32% haft sex før den seksuelle lavalder.

Tallene indikerer således en sammenhæng mellem tidlig seksuel debut og det at se porno hyppigt.

De unges egen opfattelse understøtter denne sammenhæng: 25% af de unge, der har haft sex mener, at porno har påvirket dem til en tidligere sexdebut, og 39% blandt dem, der ser porno ugentligt og 35% blandt drengene mener¹⁴⁸, at porno har påvirket dem til en tidligere sexdebut.

Det er ligeledes bemærkelsesværdigt, at blandt de unge, der ikke har haft sex, mener 45%, at porno påvirker folk til at have tidligere sexdebut. Blandt de unge, der ser porno ugentligt, er det 59%, der er af den opfattelse¹⁴⁹.

Yderligere viser undersøgelsen, at for 4% af alle og for 6% af pigerne var første gang de havde sex ufrivillig¹⁵⁰.

¹⁴⁶ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 11

¹⁴⁷ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 12

¹⁴⁸ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 90

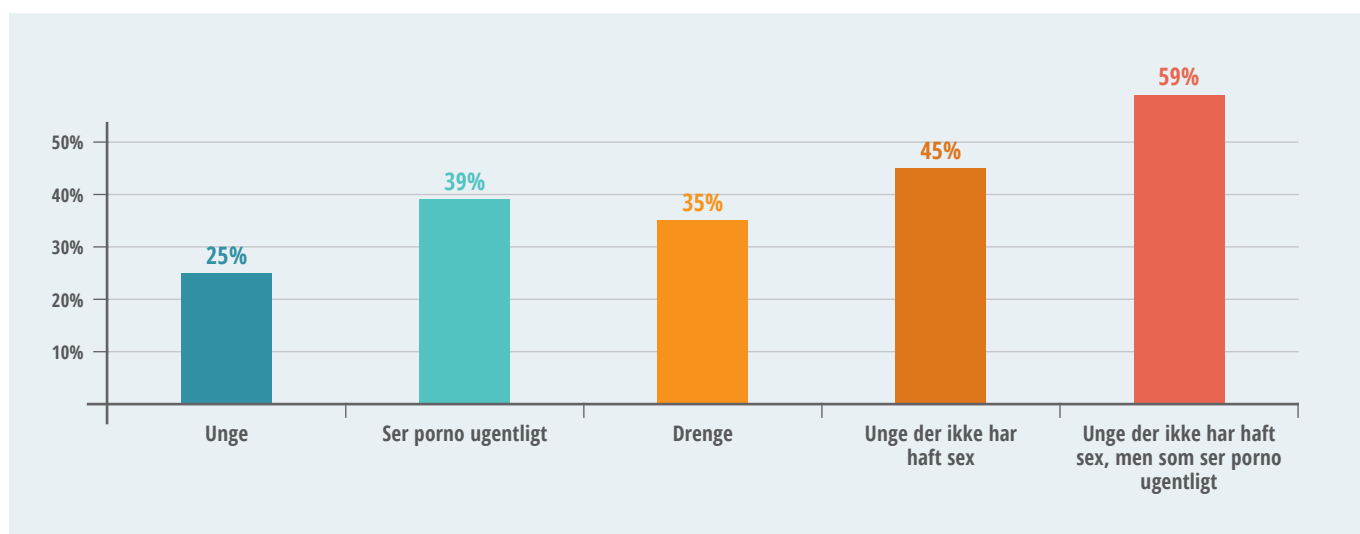
¹⁴⁹ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 91

¹⁵⁰ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 13

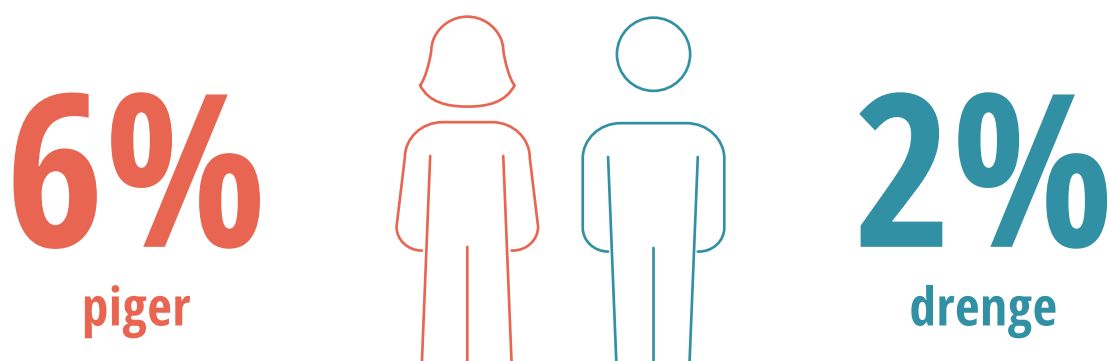
Figur 20:

Figur 21: Tror porno har påvirket dem til at have sex i en tidligere alder

Figur 22: Ufrivillig sexdebut

Selvbillede

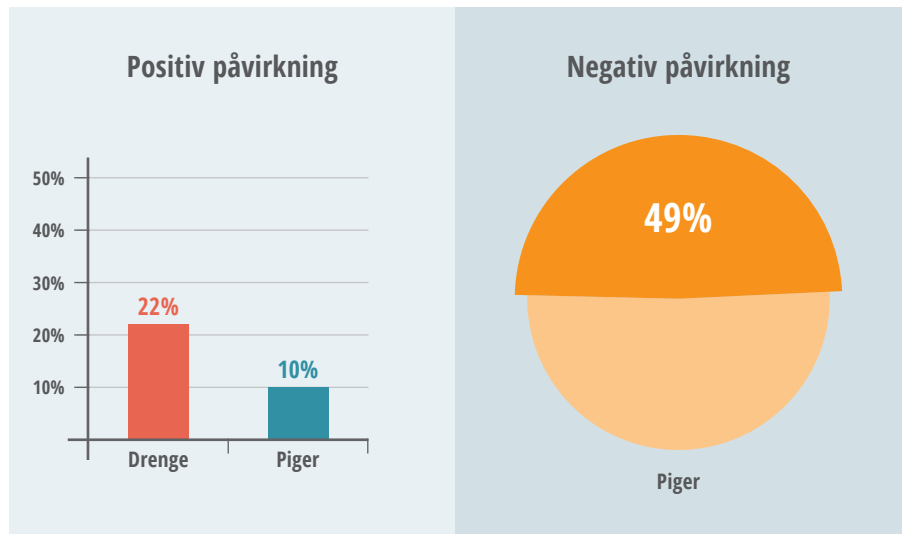
Der er ingen tvivl om, at den konstante strøm af porno, påvirker de unges selvbillede. Undersøgelsen viser, at der en tendens til, at porno påvirker pigernes og drengenes selvbillede ret forskelligt og direkte afspejler, hvordan kvinder og mænd fremstilles forskelligt og indtager forskellige roller i den digitale porno¹⁵¹.

Der er væsentlig flere drenge (22%) end piger (10%)¹⁵², der mener, at porno i høj grad eller forholdsvis meget påvirker dem positivt i forhold til den måde, de opfatter sig selv på. Flere piger (49%) oplever, at porno påvirker den måde, de opfatter sig selv på negativt hhv. i høj grad (10%) forholdsvis meget (8%) og til dels (31%)¹⁵³. Det er påfaldende, at ingen (0%) blandt de 15-16-årige drenge, i høj grad oplever, at porno påvirker den måde, de opfatter sig selv på negativt.

I forhold til de unges opfattelse af, hvorvidt porno påvirker deres selvtillid¹⁵⁴ og selvværd¹⁵⁵ i en positiv eller negativ retning er billedet det samme: Pigerne i undersøgelsen oplever i højere grad, at porno påvirker deres selvtillid og selvværd negativt, mens flere drenge oplever pornoens påvirkning positiv på deres selvtillid og selvværd.

40% af de unge, der ser porno, synes i høj grad eller forholdsvis meget, at porno har gjort dem mere selvsikre i forhold til deres tanker om deres seksualitet¹⁵⁶, men der er også 18% af de 17-18-årige drenge, der mener, at pornoen i høj grad eller forholdsvis meget faktisk har gjort dem mindre selvsikre¹⁵⁷.

Figur 23: Pornos indflydelse på unges selvbillede

Figur 24: Pornos indflydelse på selvtillid og selvværd

Flere piger oplever, at porno påvirker deres selvtillid og selvværd negativt

Flere drenge oplever, at porno påvirker deres selvtillid og selvværd positivt

Figur 25: Pornos indflydelse på sexualitet

¹⁵¹ Dette belyses yderligere i afsnittet "Forventninger til kvindekroppene og drengenes seksuelle præstationer".

¹⁵² Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 67

¹⁵³ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 68

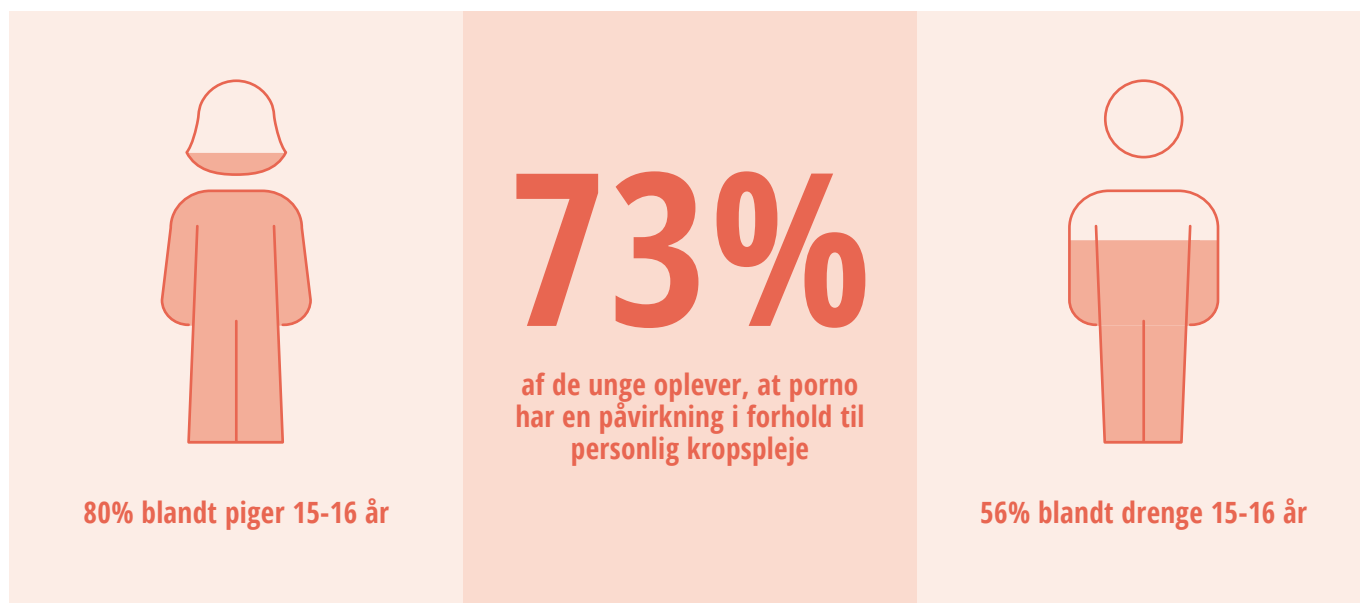
¹⁵⁴ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 99

¹⁵⁵ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 70

¹⁵⁶ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 78

¹⁵⁷ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 77

Figur 26. Personlig kropspleje

Forventninger til kvindekroppene og drengenes seksuelle præstationer

Både pigerne og drengene har en oplevelse af, at der er stor forskel på forventningerne og kravene til hhv. det mandlige og kvindelige skønhedsideal, og at der stilles højere krav til de skønhedsideal kvinderne skal leve op til, end der gør til mænds, selvom der også her stilles krav.

I de unges beskrivelse af det kvindelige skønhedsideal lægger de vægt på: Slank med former, timeglasfigur (lille talje, store bryster, stor numse/brede hofter), lange slanke ben. Desuden nævner pigerne fyldige læber og smalt ansigt, mens drengene nævner hårfarve samt at kvinder ikke skal have kropsbehåring¹⁵⁸.

Når det gælder det mandlige skønhedsideal, er opfattelserne delt mellem drengene og pigerne. Drengene har størst fokus på, at der er en forventning om, at mænd har store penisser, holder længe i den seksuelle akt og har en veltrænet mave. Pigerne ser i højere grad på det mandlige skønhedsideal ud fra, hvordan det får dem selv til at føle.

Mændene må ikke være for små og spinkle, for det vil få kvinderne til at føle sig store. Det er et plus, hvis de er høje, veltrænede (mave og arme) og har flot hår. Pigerne giver udtryk for, at de ikke selv kigger så meget på udseendet hos drengene, fordi det er noget andet, der tæller – nemlig, hvordan drengen/manden er som person¹⁵⁹.

De unge beskriver selv pornografiens skønhedsideal som overfladiske med urealistiske kroppe, som netop fremstilles i porno og reality-TV. De italesætter, at mange skuespillere og deltagere i shows har 'fået lavet noget' ved deres udseende, samt at billeder ofte er photoshoppet.

Ikke desto mindre påpeger pigerne, at netop kropsidealerne kan give lavt selvværd, fordi det ikke er alle kroppe, der ser sådan ud¹⁶⁰. 73% af de unge oplever, at porno i høj grad (21%), eller forholdsvis meget (19%) eller til dels (32%) har en påvirkning i forhold til personlig kropspleje. Blandt de 15-16årige piger er det 80%, der oplever det, mens det blandt de 15-16årige drenge er det 56%.¹⁶¹

¹⁵⁸ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 29

¹⁵⁹ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 29

¹⁶⁰ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 29

¹⁶¹ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 60

I TV og andre medier ser og hører de unge mange kendisser og influenserne fortælle om, hvad de ændrer ved dem selv for at leve op til idealerne, f.eks. får fjernet ribben, får botox, får lavet balleløft og lip fillers. De unge nævner også, at det måske kan give et forkert billede af, hvordan folk tror, man ser ud nøgen. At man ikke ser ud, som forventet, når man tager tøjet af.

Drengene giver udtryk for, at de kan føle sig forkerte, hvis de ikke har en stor penis som i pornofilmene, men også at de taler med hinanden om det og får det afmystificeret.

De unge ser altså klare tendenser til højere forventninger om og store krav til kropsidealer, men de kobler det ikke entydigt til pornofilm, men i lige så høj grad til reality-TV, andre underholdningsgenrer og sociale medier¹⁶².

"Det er jo igen bare et urealistisk syn på kroppen. Der er mange unge, der har TikTok, og jeg tror, de kommer til at tænke tidligt over, hvordan de skal se ud." (K, 17 år)¹⁶³

Pigernes selvbillede og syn på mandekroppen

Når det gælder, hvordan porno påvirker pigernes forventninger til deres egne og andres kroppe oplever pigerne, at der er store forventninger til, hvordan deres kroppe skal se ud. De tænker meget over, hvordan drenge gerne vil have, at de ser ud. De synes skønhedsidealene er urealistiske og umulige at opnå naturligt, fordi man skal være lille de rigtige steder og stor de rigtige steder, man skal både være tynd og have former.

Pigerne vurderer mandekroppen ud fra, at de ikke selv vil føle sig forkerte ved siden af manden. Han skal eksempelvis ikke være for lille, for tynd eller for smuk, så de selv kommer til at føle sig forkerte, for store, tykke eller grimme ved siden af.¹⁶⁴

Drengenes selvbillede og syn på kvindekroppen

Når det gælder, hvordan bl.a. porno påvirker drengenes forventninger til deres egne og andres kroppe nævner de, at porno primært giver anledning til at se på og have forventninger til kvindekroppen. Det gør det, fordi porno ofte er målrettet mænd, set og filmet fra mandens synspunkt med kvindekroppen i fokus. Det, der vises af mandens krop i porno, er ofte kun mave og penis. Det påvirker opfattelsen af, at en mand primært skal have en stor penis, kunne holde i lang tid og have en veltrænet mave¹⁶⁵.

Til gengæld er drengene i høj grad klar over, at der er større krav til kvindekroppen, og hvilke krav der stilles, men også at disse er udtryk for et forvredet skønhedsideal f.eks. store bryster, smal talje, ingen kropsbehåring etc¹⁶⁶.

At der er større forventninger til kvindekroppen, understreges af, at der er flere drenge (21,5%) end piger (12%)¹⁶⁷, der oplever, at porno i høj grad eller forholdsvis meget påvirker deres kropsbillede positivt.

55% af pigerne oplever, at porno påvirker deres kropsbillede i en negativ retning¹⁶⁸, og 41% af pigerne oplever, at det stereotyp kvindelige kropsideal fra pornoverdenen i høj grad eller forholdsvis meget påvirker dem negativt¹⁶⁹.

En del af de unge oplever også, at den digitale porno påvirker den måde, de tænker over deres kønsdeles udseende på, hvor nogen oplever, at det påvirker i en positiv retning mens flere oplever, at det påvirker i negativ retning.¹⁷⁰

At forventningerne til drengenes seksuelle præstationer er store, understreges af, at 32% af de 17-18-årige drenge i høj grad eller forholdsvis meget¹⁷¹ oplever, at porno påvirker deres forventninger til deres egne seksuelle præstation på en negativ måde.

Ud fra målgruppens oplevelser og tilkendegivelser kan vi konkludere, at pornoindustriens fremstilling af køn og kroppe (med brug af filmiske virkemidler som kameravinkler og filtre) er med til at danne de unges kropsidealer og kropsforventninger. – Idealer og forventninger, som er unaturligt høje og for mange urealistiske at opnå.

162 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 29

163 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 35

164 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 30

165 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 31

166 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 31

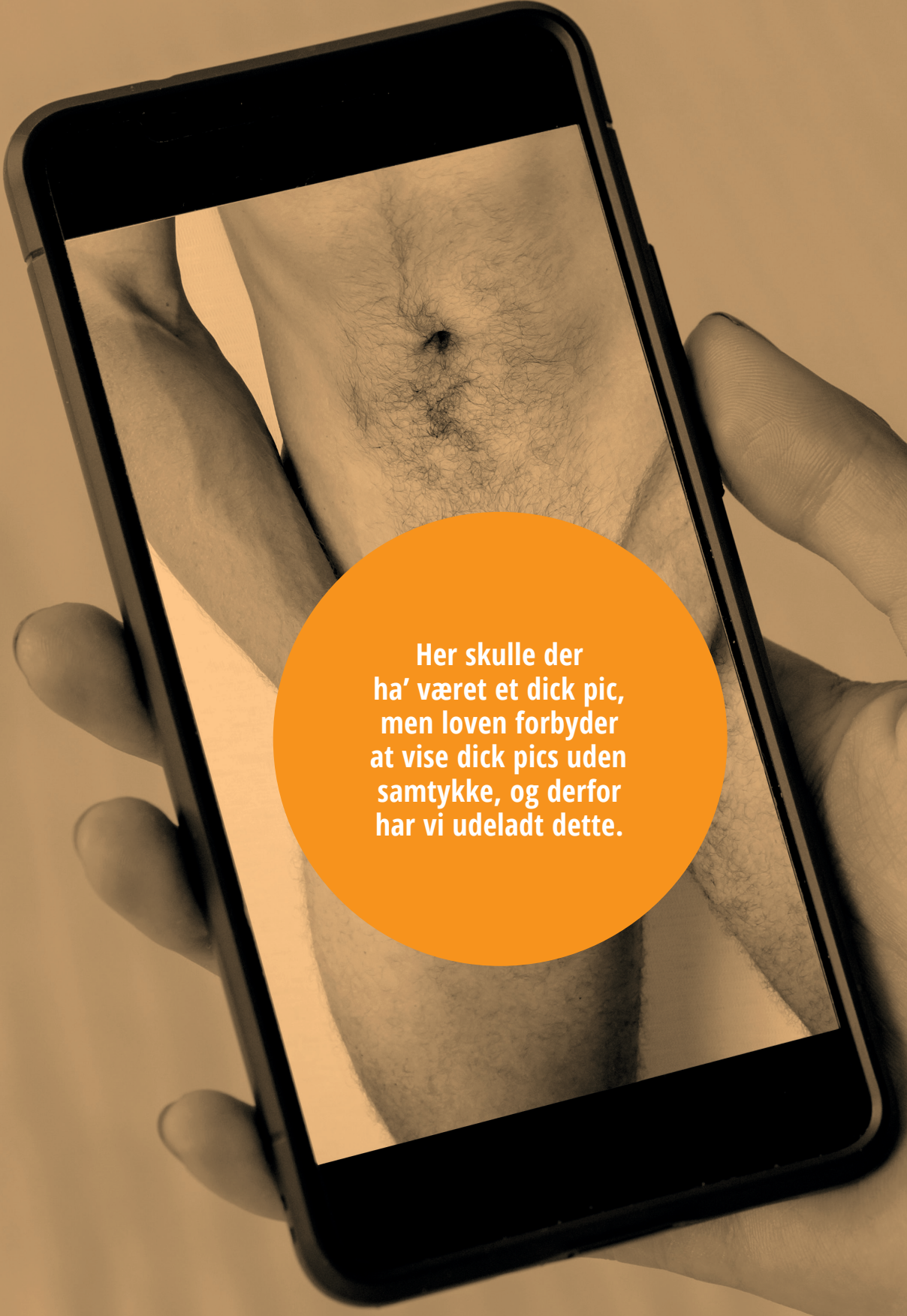
167 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 65

168 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 66

169 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 71

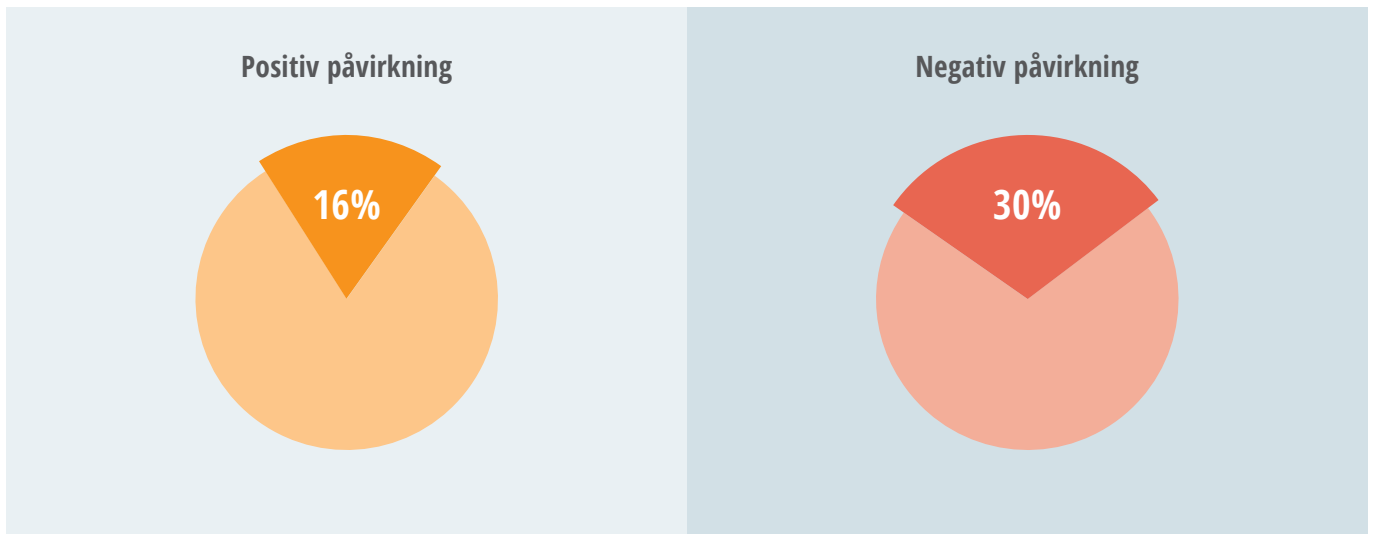
170 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 75 og 76

171 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 74

A hand holds a black smartphone against a light beige background. The phone's screen shows a close-up of a hairy chest with a navel. An orange circle is overlaid on the lower half of the screen, containing white text.

Her skulle der
ha' været et dick pic,
men loven forbyder
at vise dick pics uden
samtykke, og derfor
har vi udeladt dette.

Figur 27: Syn på kønsdele påvirkes af porno

Figur 28: Forventninger til sexuel præstation

32%

af drenge
i alderen 17-18 år

oplever at porno påvirker
deres forventninger
til deres egen seksuelle
præstation på en
negativ måde

Figur 29: Bekymringer og nervøsitet

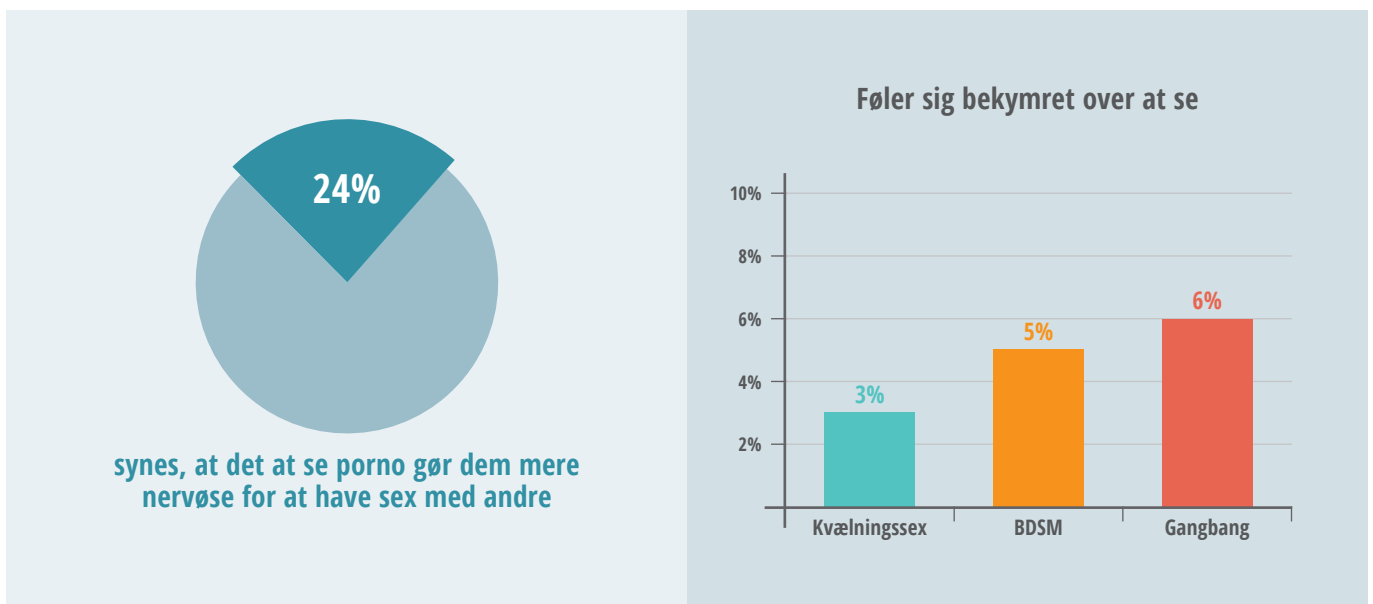

Foto: www.pexels.com

Porno påvirker forventninger til og oplevelsen af sex

Der er bred enighed blandt de unge om, at porno påvirker deres forventninger, seksualitet og sexoplevelser.

De unge fortæller om bristede høje forventninger til, hvordan det var at have sex første gang. Det viste sig ikke at være som i pornofilm eller romantiske film for den sags skyld. Ofte har de unge sex første gang under indflydelse af alkohol til/efter en fest og pigerne går måske med til flere ting for at gøre deres partner glade, og oplevelsen er ikke særlig god¹⁷².

"For mig har det påvirket negativt, fordi jeg troede, det ville være noget andet. For porno er så opstillet, så jeg blev faktisk skuffet." (M, 18 år)¹⁷³

De unge fortæller om, at der er et forvrænget billede af kvinders smidighed og hvilke stillinger, der er 'almindelige' at kunne indtage under sex, som virkeligheden slet ikke lever op til¹⁷⁴.

"Jeg tror også, at folk, der skal begynde på sex, kan blive lidt snydt. Skuespillerne kan jo se ud som om, det er rart, de skal jo sælge det hele. Der skal altid overdrives med stillingerne og hvor rart, det ser ud. Men måske er det ikke rart i virkeligheden. Måske siger pigen ja, fordi hun gerne vil være sød over for sin kæreste, og hun ikke vil miste ham." (M, 16 år)¹⁷⁵

De unge der ser ugentligt, ser flere typer porno: kvælningssex 17%, under age/mindreårig 4%, BDSM 19%, gangbang 30%, bondage 23%, stepporn 47%¹⁷⁶. Jo mere porno de unge ser jo flere ting får de lyst til at afprøve¹⁷⁷ f.eks. kvælningssex 16%, sæd i ansigtet 19%, manglende prævention 19%, sex med flere 15%, lussinger 8%.

6% eller færre føler sig bekymret over at se gangbang, 'step', bondage, anal og BDSM, som vises i de fleste pornovideoer, hvilket kan tyde på at det påvirker opfattelsen af, hvad der er normalt at udføre seksuelt¹⁷⁸. Fx føler kun 3% sig bekymret over at se kvælningssex, 5% med BDSM og bondage og 6% med gangbang.

De unge oplever også, at der er stor forskel på sex de ser i porno og den seksualitet, de selv ønsker, som i højere grad indeholder elementer af intimitet og kærlighed. Efter skuffelser i forbindelse med 'den første gang', vinder almindelig sex over porno pga. intimiteten. De unge føler sig ikke forkerte, hvis ikke de har samme lyster som den digitale porno iscenesætter – det er jo bare film, som de siger¹⁷⁹.

¹⁷² Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 36

¹⁷³ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 37

¹⁷⁴ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 36

¹⁷⁵ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 37

¹⁷⁶ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 35

¹⁷⁷ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 56

¹⁷⁸ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 36

¹⁷⁹ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 36

Jeg tror, man skaber en lidt mere

seksualiseret kultur

, men jeg ved det ikke helt. Der er nok mange, der ser det lidt væk fra virkeligheden. Det er bare inde på TikTok.”

(M, 17 år)¹⁸³

Manglende samtykke

De unge forbinder især manglende samtykke med deling af billeder. Når det gælder manglende samtykke i forbindelse med porno, relaterer de unge det til, at de involverede i porno har skrevet en kontrakt og derfor har givet samtykke til filmoptagelser. Derudover associerer de unge manglende samtykke med amatører, der lægger pornovideoer/hjemmevideoer op og sandsynligvis ikke har nogen kontrakt eller tilfælde, hvor deciderede overgreb er filmet¹⁸⁰.

Fokus på sex

De unge er bevidste om, at porno medvirker til, at de selv og omgivelserne fokuserer meget på sex og, at det er medvirkende til at skabe en seksualiseret kultur.

49% af de unge, der ser porno, synes i høj grad (7%), forholdsvis meget (9%) eller til dels (33%), at porno får dem til at være for optaget af sex i deres hverdag¹⁸¹. Mens 18% synes, det at se porno medvirker til, at de opfatter personer, de godt kan lide, som seksuelle objekter. Næste halvdelen af de unge (44%¹⁸²) synes, at porno har påvirket dem til at have seksuelle fantasier om venner/bekendte.

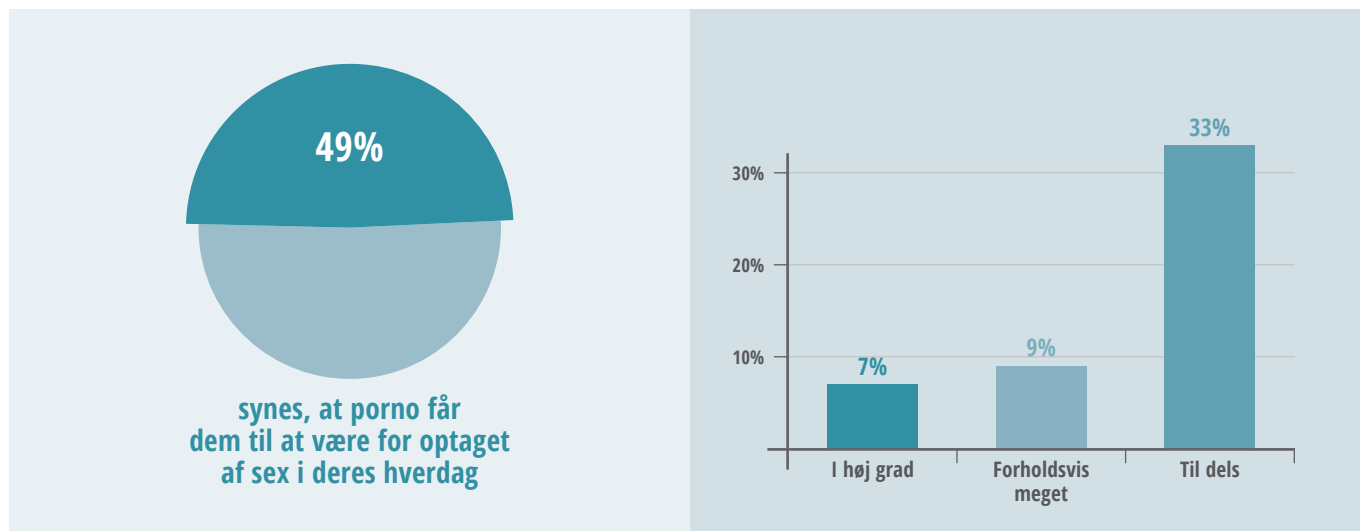
¹⁸⁰ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette” side 36

¹⁸¹ Kvantitativ undersøgelse ”Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge” 2021, side 110

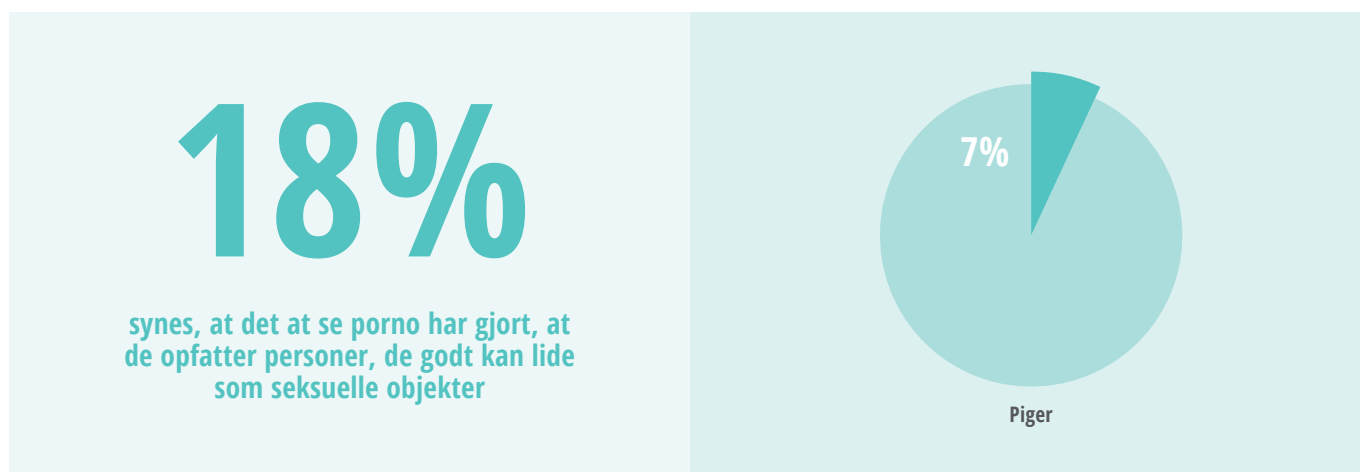
¹⁸² Kvantitativ undersøgelse ”Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge” 2021, side 81

¹⁸³ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette” side 35

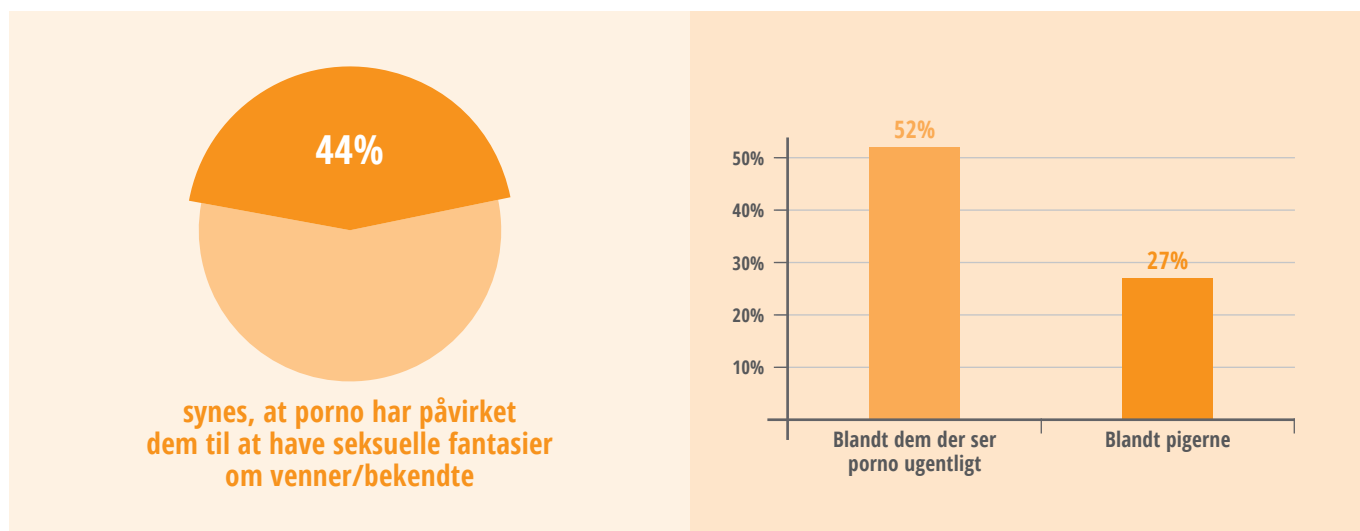
Figur 30: Optaget af sex

Figur 31: Sexobjekter

Figur 32: Seksuelle fantasier om venner

Delinger af filmet sex

Det er blevet ganske almindeligt at dele seksualiseret indhold via privatbeskeder på sociale medier som f.eks. Snapchat også blandt yngre teenagere. Det er noget mange gør – primært til nogle, man som udgangspunkt stoler på. De unge påpeger, at mange ikke tænker over konsekvenserne, men at det er dumt, fordi Internettet aldrig glemmer, og du aldrig ved, hvor det billede, du sender, havner. Det er først, når de er blevet lidt ældre, at de bliver opmærksomme på faren ved deling af nøgenbilleder som f.eks. i forbindelse med mobning/grooming¹⁸⁴.

28% af de unge har oplevet noget grænseoverskridende såsom ufrivillig billeddeling eller beskeder med seksuelt indhold, og det er specielt pigerne, der har oplevet det (42% af de 15-16-årige piger og 44% af de 17-18-årige piger)¹⁸⁵.

"Jeg har selv haft sex til en fest, hvor en af hans gode venner holdt øje ved døren, og så var der tre andre venner, der havde sneget sig ind og havde lavet en lydoptagelse, og de delte det på min skole. Det har påvirket mig rigtig meget. Jeg kom ikke i skole. Han har selv været med til at dele det. Efter det har jeg ikke haft sex bare for at have sex." (K, 16 år)¹⁸⁶

"Jeg har ikke selv set eller oplevet noget, men jeg har hørt mange af mine veninder, der har fået taget et billede, og det så er blevet sendt rundt. Eller et billede, de selv har sendt, der så er blevet delt. Der er en af mine veninder, der fik delt et billede på hele sin årgang." (K, 17 år)¹⁸⁷

5% af de unge er ufrivilligt blevet optaget på lyd/film under sex. 3% af drengene og 8% af pigerne¹⁸⁸.

4% har uopfordret sendt Dickpics. Piger gør det stort set ikke, mens 6% af de 15-16-årige drenge og 8% af de 17-18-årige drenge har gjort det¹⁸⁹.

"Der var også engang, jeg var sammen med en til en fest, hvor han prøvede at tage telefonen frem. Så smed jeg hans telefon væk. Nu sørger jeg altid for, at drenges telefoner ligger langt væk, når vi har sex, fordi jeg er

fucking
bange for det." (K, 17 år)¹⁹⁰

34% har uopfordret modtaget Dickpics. Markant flere piger (57% af de 15-16-årige og 62% af de 17-18-årige) har modtaget Dickpics uopfordret.¹⁹¹ 7 ud af 10 oplever, at deres grænser blev overskredet, da de uopfordret modtog Dickpics¹⁹².

"For mit vedkommende blokerede jeg også bare de der snaps med penisser. Vi er også bare blevet vant til det. Jeg tror, snapchat blev lavet til at sende nøgenbilleder. Det er ofte, hvor mig og mine veninder åbner snaps, hvor der bare er en penis." (K, 16 år)¹⁹³

¹⁸⁴ Definition af grooming: Grooming er et engelsk begreb, der beskriver processen, hvor en krænker opbygger en relation til et barn eller en ung med henblik på at begå et seksuelt overgreb. Krænker har ofte over længere tid

¹⁸⁵ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 44

¹⁸⁶ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 42

¹⁸⁷ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 35

¹⁸⁸ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 45

¹⁸⁹ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 43

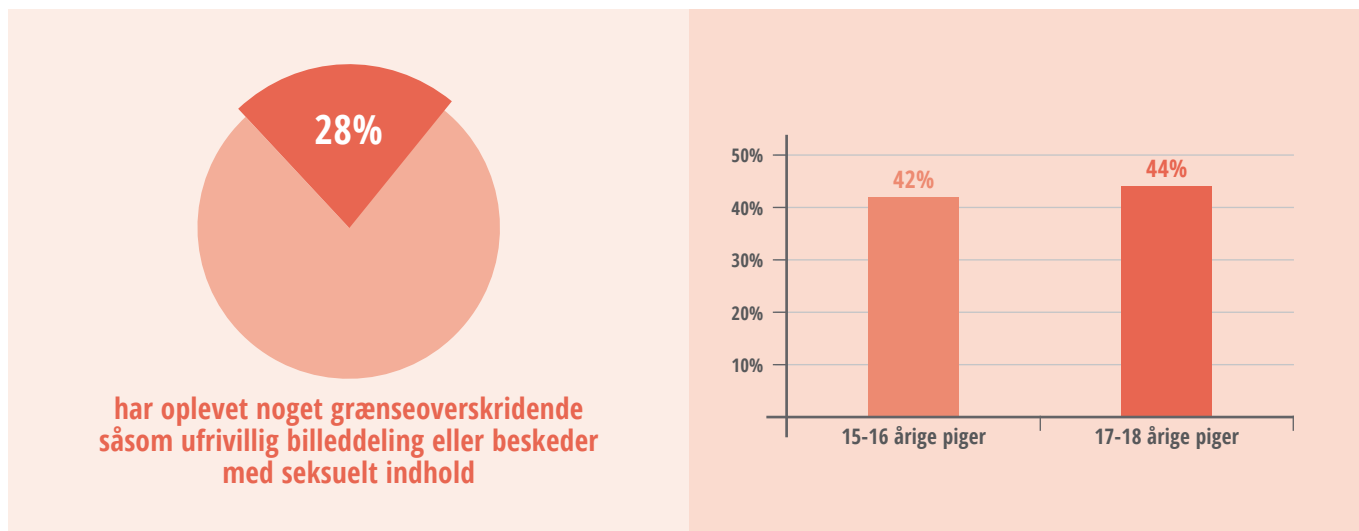
¹⁹⁰ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 42

¹⁹¹ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 41

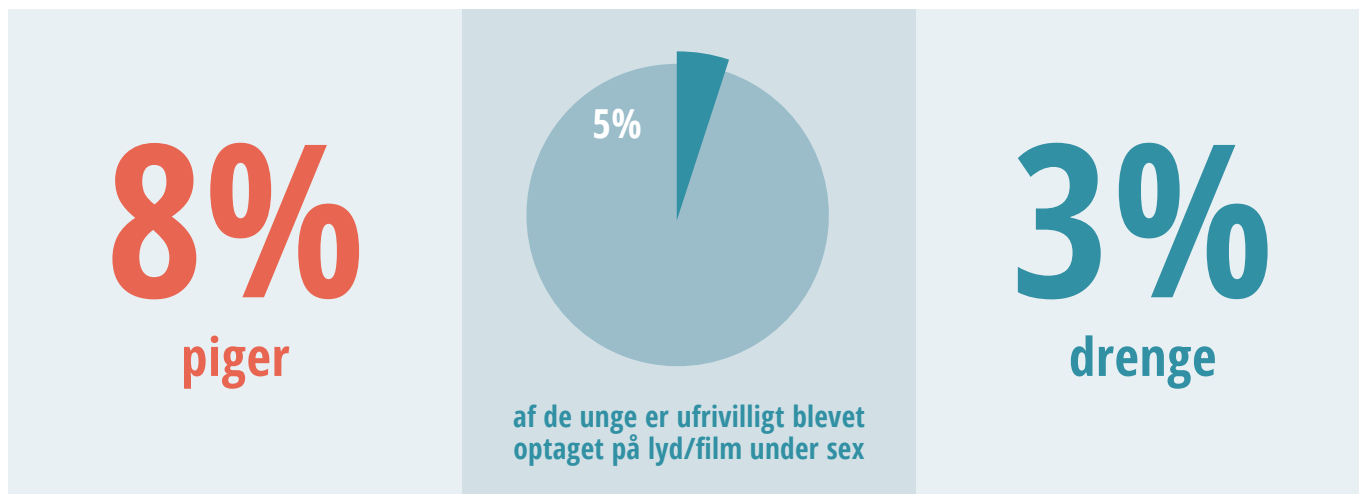
¹⁹² Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 42

¹⁹³ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 37

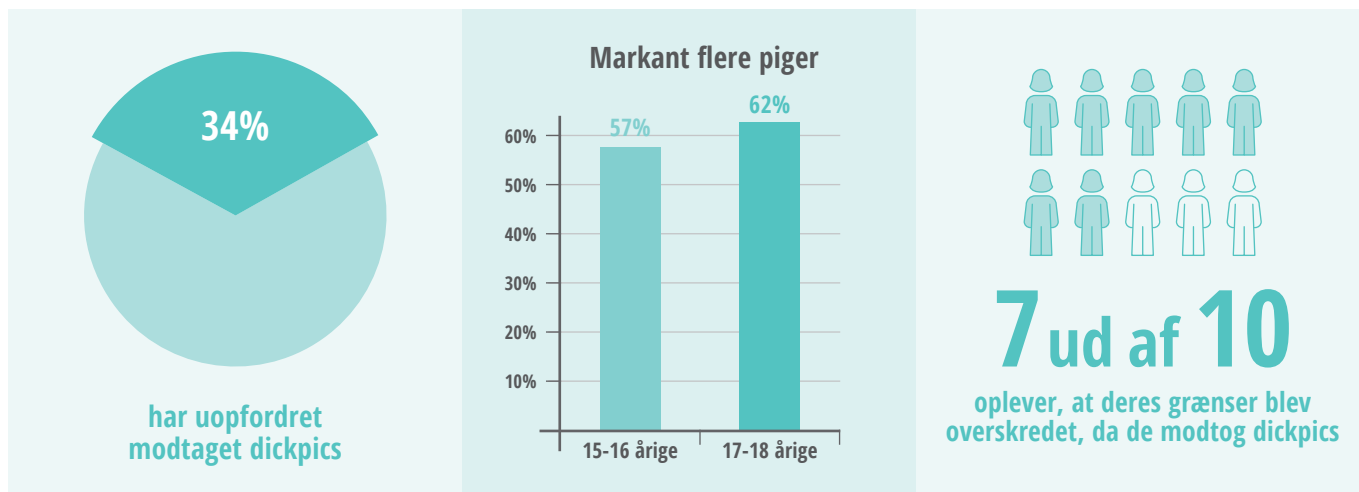
Figur 33: Billeddeling

Figur 34. Ufrivilligt optaget på lyd/film

Figur 35. Dickpics

Hvem taler de unge om porno med?

Hovedparten (55%) vil helst tale med venner om deres forbrug af porno og 14% med sexolog. Kun 3% ønsker at tale med hhv. mor eller far om det, og 30% ønsker ikke at tale med nogen¹⁹⁴. Der er flere piger (37%), der ikke ønsker at tale med nogen om deres forbrug af porno, end drenge (27%)¹⁹⁵.

Både blandt drengene og pigerne gives der udtryk for, at der er stor forskel på, hvor meget de to køn taler om porno. Der er en generel opfattelse af, at drengene taler mere om porno og har nemmere ved det, mens pigerne i højere grad taler om sex end om porno.

Drengene taler med hinanden om porno, det kan bl.a. være for sjov, pornogenrer kan figurere som kategori i et drukkspil på linje med bilmærker, og det kan være konkrete anbefalinger til pornofilm. De giver desuden udtryk for, at det er nemt at tale med andre drenge, man ikke kender, om porno.

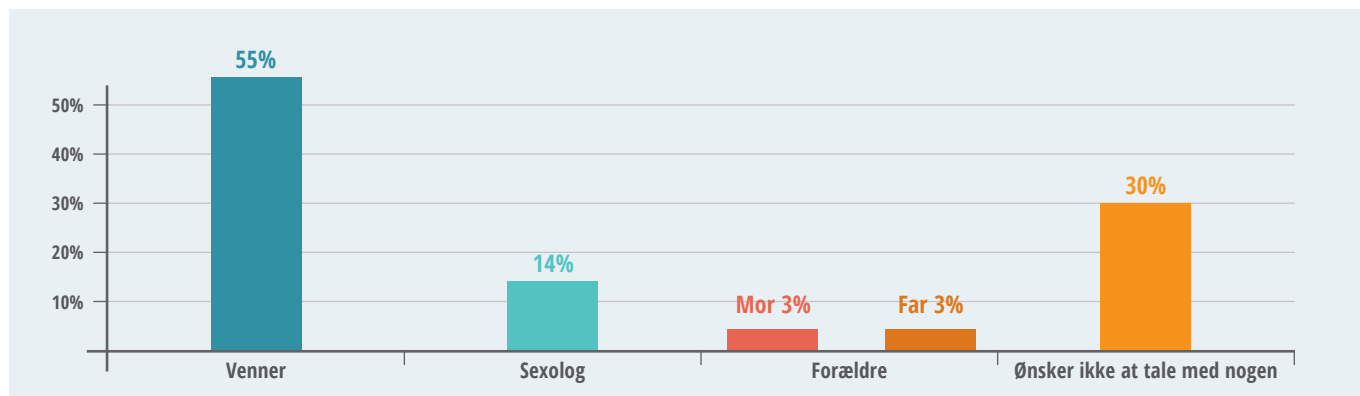
Pigerne giver udtryk for, at de sjældent taler med hinanden om porno, de taler i højere grad med hinanden om sex, hvad de selv har oplevet, hvis en har mistet sin mndom eller haft sex med en fyr til en fest o. lign. De giver udtryk for, at det er meget privat og noget, der foregår i den aller-tætteste kreds. I flere tilfælde bliver det nævnt, at porno er noget, de ser og snakker med deres kæreste om.

Porno er noget, drengene taler om i skolen og i fritiden, men ikke noget hverken drenge eller piger ønsker at tale med deres forældre om.

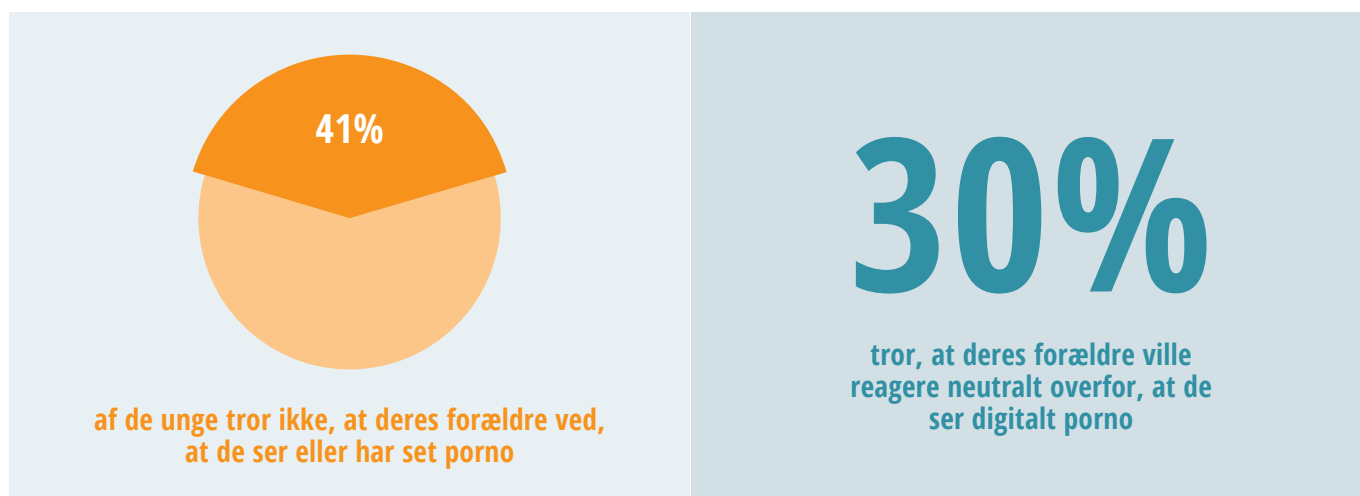
Næsten halvdelen (41%¹⁹⁶) af de unge, der ser porno, tror ikke, at deres forældre ved, at de ser eller har set porno. 30% af de unge tror, at deres forældre ville reagere neutralt over at de ser porno, mens relativt få forventer, at forældrene vil reagere negativt¹⁹⁷.

De unge nævner, at porno ikke er et emne i den seksualundervisning, de har fået på skoler eller ungdomsuddannelser, men de gerne ser, at det indgår i seksualundervisningen.

Figur 36. Hvem vil de unge helst tale med om porno?

Figur 37. Ved forældrene noget?

¹⁹⁴ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 32

¹⁹⁵ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 33

¹⁹⁶ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 119

¹⁹⁷ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 121

Del 3:

Potentielle effekter af fri adgang til porno

Hovedresultater

- ▶ Ud fra de unges egne bedømmelser, har den frie adgang til digital porno, negative såvel som positive effekter
- ▶ 15% af de unge føler sig i høj grad eller forholdsvis meget rastløse, nedtrykte eller irriterede, hvis de ikke kan se porno, når det passer dem¹⁹⁸. Det er især de 17-18-årige drenge (21%), der har det sådan, mens pigerne generelt (6%) er mindre påvirkede.
- ▶ 43% af de danske unge, der ser porno, føler sig afhængige af porno hhv. i høj grad (7%), forholdsvis meget (13%) og til dels (23%) 15% af pigerne. Mere end halvdelen af drengene¹⁹⁹.
- ▶ 49% kan føle en uimodståelig trang til at se porno²⁰⁰.
- ▶ De unge, som har forsøgt helt at stoppe med at se porno oplevede bl.a. frihed (25%), mere ro (18%) og glæde (18%), men frustration (21%) og irritabilitet (11%)²⁰¹.
- ▶ 14% af de unge, der ser porno, ser mere porno, end de har lyst til. 24% af de 17-18-årige drenge og kun 3% af pigerne har det sådan²⁰².
- ▶ 17% af de unge, der ser porno, synes "i høj grad" eller "forholdsvis meget", at den slags porno, de ser, er blevet mere voldelig, hård og ekstrem²⁰³.
- ▶ 7 ud af 10 mener, at porno kan påvirke til at overskride egne eller andres grænser²⁰⁴.
- ▶ 18% af de unge, der ser porno, oplever, at deres pornoforbrug har en positiv effekt på deres koncentrations-evne i forhold til dem, der mener, det har end en negativ effekt (12%)²⁰⁵.
- ▶ 20% af de unge, der ser porno, oplever, at deres pornoforbrug har en positiv effekt på deres psykiske velbefindende i forhold til dem, der mener, det har end en negativ effekt (15%)²⁰⁶.
- ▶ 24% af de unge, der ser porno, oplever, at deres pornoforbrug har en positiv effekt på deres søvnkvalitet og søvnmængde i forhold til dem, der mener, det har end en negativ effekt (21%)²⁰⁷.
- ▶ 25% af de unge, der ser porno, oplever, at deres pornoforbrug har en gør dem mindre angstfulde i forhold til dem, der mener, det gør dem mere angstfulde (4%)²⁰⁸.
- ▶ 28% af de unge, der ser porno, oplever, at deres pornoforbrug har en gør dem mindre deprimerede i forhold til dem, der mener, det gør dem mere deprimerede (7%)²⁰⁹.

¹⁹⁸ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 113

¹⁹⁹ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 111

²⁰⁰ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 114

²⁰¹ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 116

²⁰² Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 118

²⁰³ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 112

²⁰⁴ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 57

²⁰⁵ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 98

²⁰⁶ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 101

²⁰⁷ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 102

²⁰⁸ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 25

²⁰⁹ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 107

Pornos effekter

Porno er så integreret en del af de unges virkelighed, at de generelt ikke har reflekteret særlig meget over eventuelle negative konsekvenser²¹⁰. Det er således væsentligt at være opmærksom på, at de unges svar i den kvantitative undersøgelse er en selvrapportering i forhold til hvordan deres forbrug af porno har af effekt på dem selv. Uagtet at egen oplevelsen for den enkelte opfattes af positiv karakter, kan selve effekten derfor alligevel formodes potentielt ikke at være hensigtsmæssig eller sund.

Et par af deltagerne i de kvalitative interviews (triaderne) nævner i triaderne, at de godt kan forestille sig, at drenge kan blive voldelige, fordi de er blevet inspireret af porno, men også at de ikke selv har oplevet dette.

"Det er ikke fordi, jeg vidste det hele, men det overrasker mig ikke, når jeg ser det.... Jeg har ikke selv oplevet det, men jeg er da sikker på, at drenge godt kan blive voldelige og gøre ting, de ikke har fået lov til." (K, 17 år)²¹¹

"Det er mere ekstremt, der er mere gang i den i porno, end der er normalt. Det er også offentligt, ikke så meget mellem to personer. Og så er det afslappende, inden man skal sove, så kan man lige komme ned." (M, 15 år)²¹²

"Hvis det har været en anden end en selv, ville det nok virke voldsomt. Der er meget med, at man choker piger, at man tager kvælertag. Det er meget normalt. Det var ikke fordi, han spurgte om lov til det, men jeg har ikke oplevet noget grænseoverskridende endnu." (K, 17 år)²¹³

Selvrapporterede positive effekter af porno²¹⁴:

- ▶ Oplysning om sex, før man selv har haft sex første gang (tryghed)
- ▶ Inspiration til et dødt sexliv hvis man har været sammen længe
- ▶ Rart og sundt (øger dopamin i hjernen, afslappet)
- ▶ Nem og hurtig adgang (drenge)
- ▶ Bredt udvalg (drenge)
- ▶ Hjælper på koncentrationen, hvis man er liderlig (drenge)

Selvrapporterede negative effekter af porno²¹⁵:

- ▶ Skaber falske og for høje forventninger til sex, især første gang
- ▶ Man kan blive eksponeret for porno, selv om man ikke har lyst til det (især pigerne).
- ▶ Især kvinder kan få et negativt selvbillede af deres krop, som kan risikere at lede til dårligt selvværd.
- ▶ Usikkerhed om egne evner, fordi det er så anderledes end sex i virkeligheden
- ▶ Risiko for, at børn og unge tror, at sex blandt familiemedlemmer er normalt pba. step-sex pornovideoer
- ▶ Risiko for afhængighed

Porno virker, ligesom euforiserende stoffer, ved at kunne udløse dopamin, og er derfor stemningspåvirkende, og giver en potentiel risiko for udvikling af afhængighed.

Udover at nogen af de 15-16-årige piger oplever, at deres pornoforbrug har en lille positiv (netto) indflydelse på skole-/arbejdspræstationer²¹⁶ er det især drenge, der fremhæver de positive effekter porno har for dem. Her nævner de bl.a. at porno kan have positiv indflydelse på deres koncentrationsevne²¹⁷, positiv indflydelse på deres psykiske velbefindende²¹⁸, positiv (netto-) indflydelse på deres søvnkvalitet og søvn mængde²¹⁹, at pornoforbrug gør dem mindre angstfulde²²⁰, at deres pornoforbrug gør dem mindre deprimerede²²¹.

Vi ser med andre ord, at porno bruges som en form for afstresnings- og affektregulerende middel i forhold til at håndtere hverdagen og dermed en, for dem, logisk egen opfattelse af det er positivt.

Det er også især drengene, der har erfaringer med negative konsekvenser af porno, der nærmer sig afhængighedslignende tilstande f.eks. at de kan føle sig rastløse, nedtrykte, eller irriterede, hvis de ikke kan se porno, når det passer dem²²².

210 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 38

211 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 39

212 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 18

213 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 37

214 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 38

215 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 38

216 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, Side 100

217 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 98

218 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 101

219 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 102

220 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 106

221 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 107

222 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 113

Figur 38: Pornos positive indflydelse

Figur 39: indflydelse på søvnkvalitet og søvn mængde

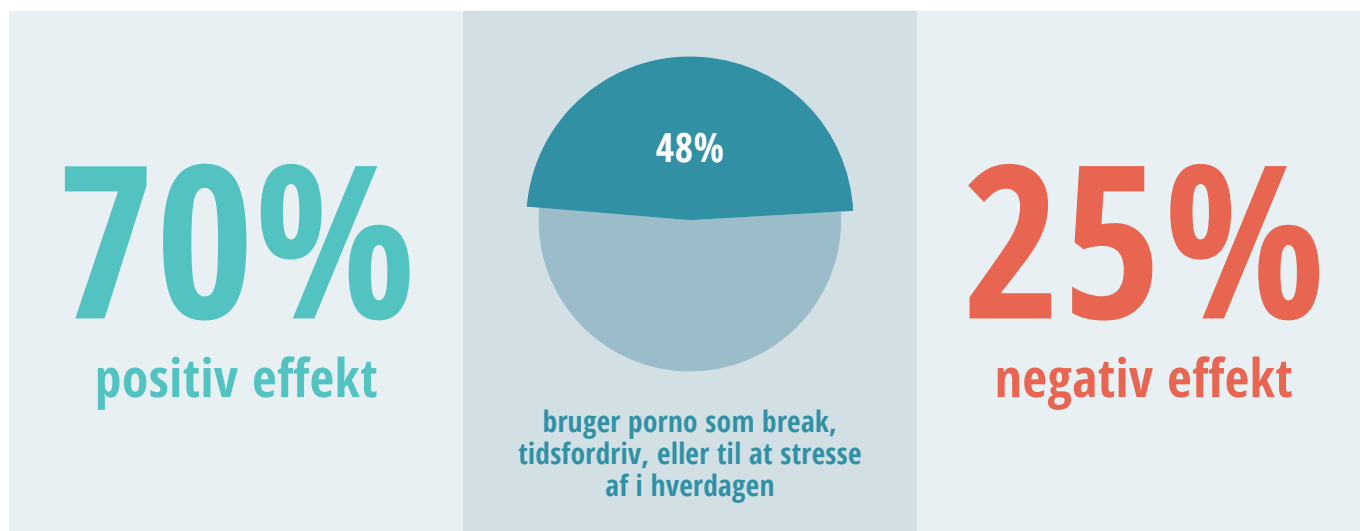

15-16 årig drenge
og piger generelt

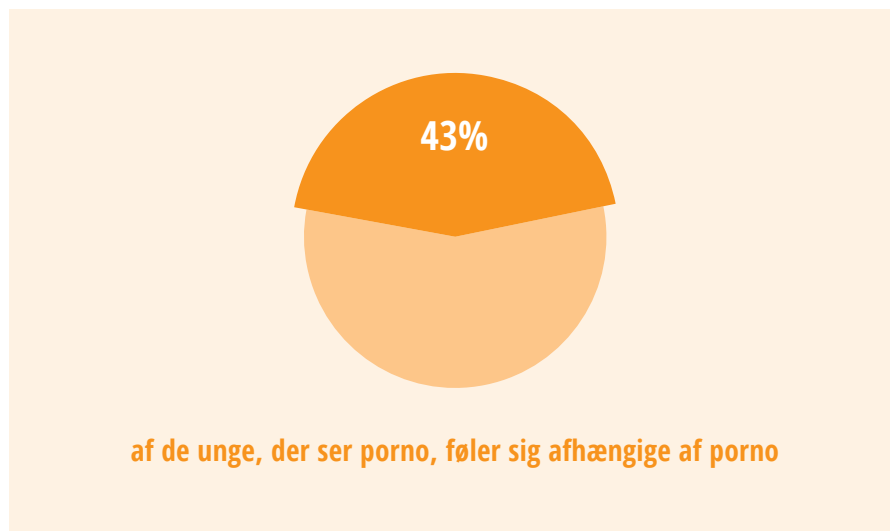

17-18 årig drenge

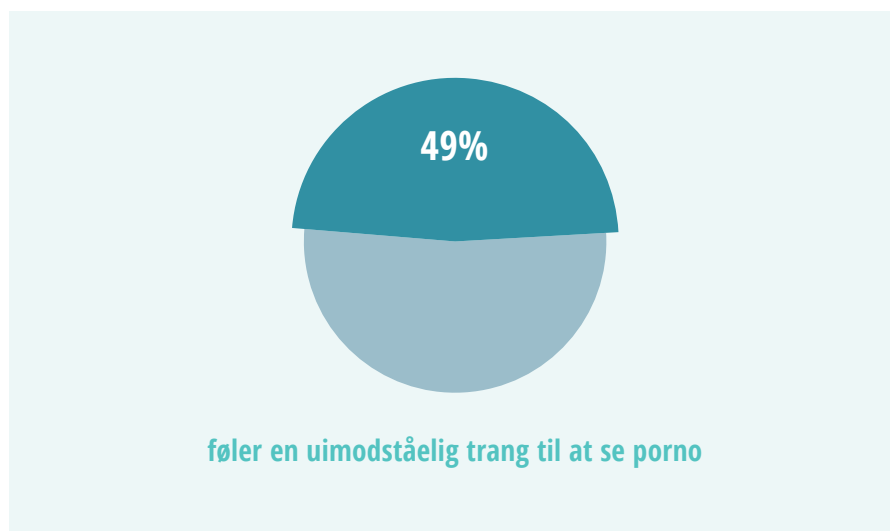
Figur 40: Pornobreaks

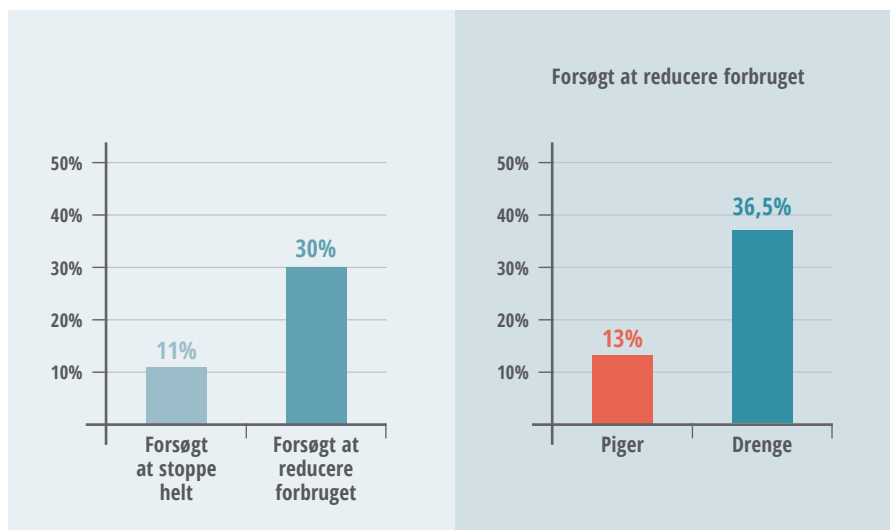
Figur 41: Afhængighed af porno

Figur 42: Uimodståelig trang til porno

Figur 43: Forsøg med at droppe porno

Afhængighed af porno

En af de negative konsekvenser af porno og de unges pornoforbrug, som de unge specifikt forholder sig til, er potentiel afhængighed af porno.

43% af de danske unge, der ser porno, føler sig afhængige af porno hhv. i høj grad (7%), forholdsvis meget (13%) og til dels (23%)²²³

59% af de unge, der ser porno, svarer, at de i hhv. høj grad (8%), forholdsvis meget (12%) og til dels (29%) føler en uimodståelig trang til at se porno²²⁴.

25% af de unge kender nogen, som de mener er afhængige af at se porno dagligt²²⁵.

24% af de 17-18 årige drenge ser mere porno, end de har lyst til. Mens tallet for 15-18 årige piger er på 3%.

Samlet set har 11% af de unge, der ser porno, forsøgt helt at stoppe med at se porno, og 30% har forsøgt at skære deres forbrug ned. Mere specifikt gælder det for de 17-18-årige drenge at 45% har forsøgt at reducere deres forbrug, mens 13% af de 15-18-årige piger har forsøgt at skære deres forbrug ned²²⁶.

De unge, som har forsøgt helt at stoppe med at se porno, oplevede både frihed (25%*), mere ro (18%*) og glæde (18%*), men også frustration (21%*) og irritabilitet (11%*)²²⁷.

223 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 111

224 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 114

225 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 117

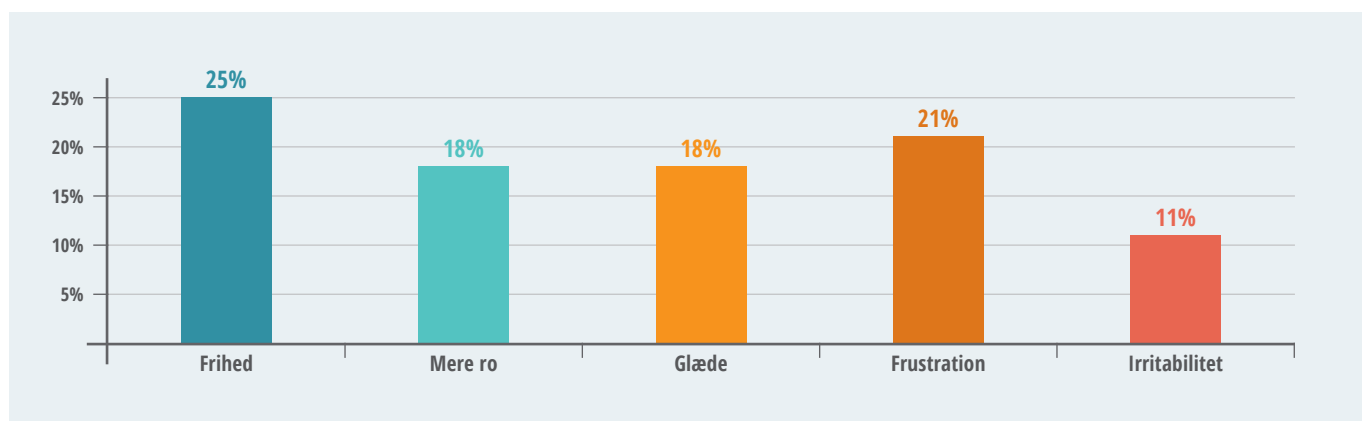
226 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 115

227 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 116

51% af de unge svarer ja til, at der er mennesker i deres liv, som de ved, de frit ville kunne tale med om porno eller pornoforbrug²²⁸. 24%²²⁹ af de unge kender til, at man kan få hjælp til at snakke med nogen om sit pornoforbrug. Kendskabet er noget højere blandt drengene, end det er blandt pigerne. 12% af de unge vil overveje at få hjælp til at få nedsat eller stoppet deres pornoforbrug. 17% blandt de 17-18-årige drenge og 9% blandt de 17-18-årige piger²³⁰.

"Jeg har faktisk tænkt ret meget over det. Mange ser ikke porno som et stof, men som en film. Men det vækker noget i kroppen, så det er præcis som et stof. Måske kunne man gøre mere ved at tale om det som alkohol og tobak og hash." (M, 17 år)²³¹

Figur 44: Effekt ved at stoppe med at se porno

Figur 45: Ser mere porno end de har lyst til

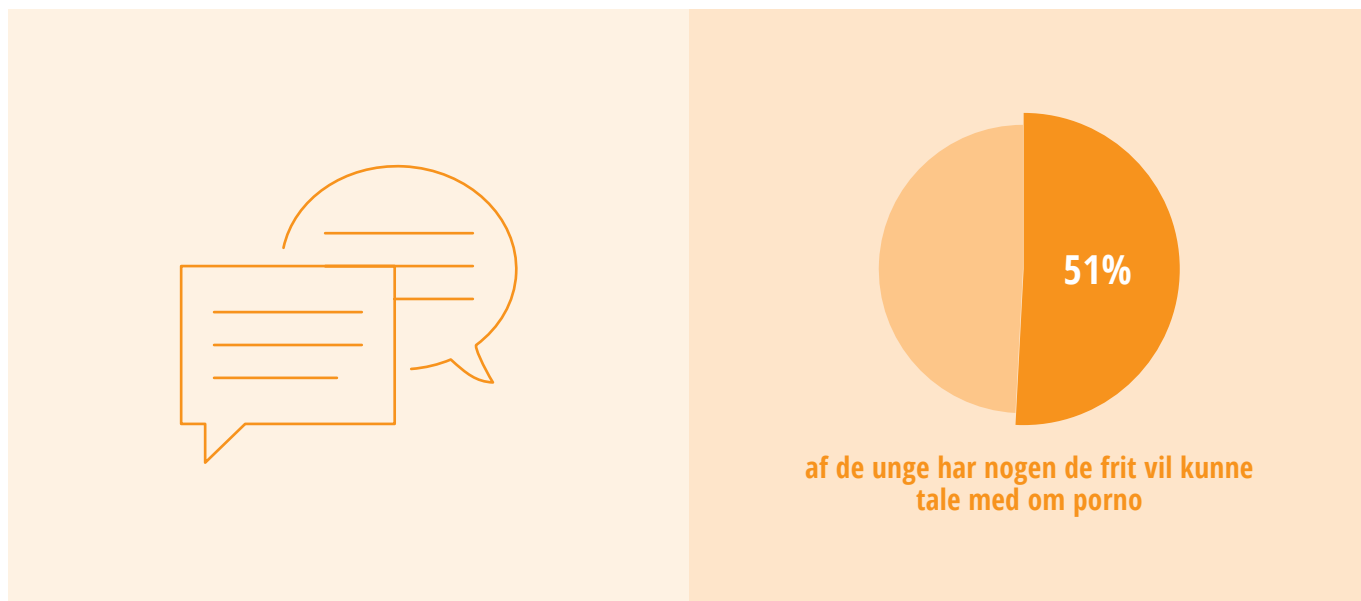
²²⁸ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 122

²²⁹ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 123

²³⁰ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 124

²³¹ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette, side 25

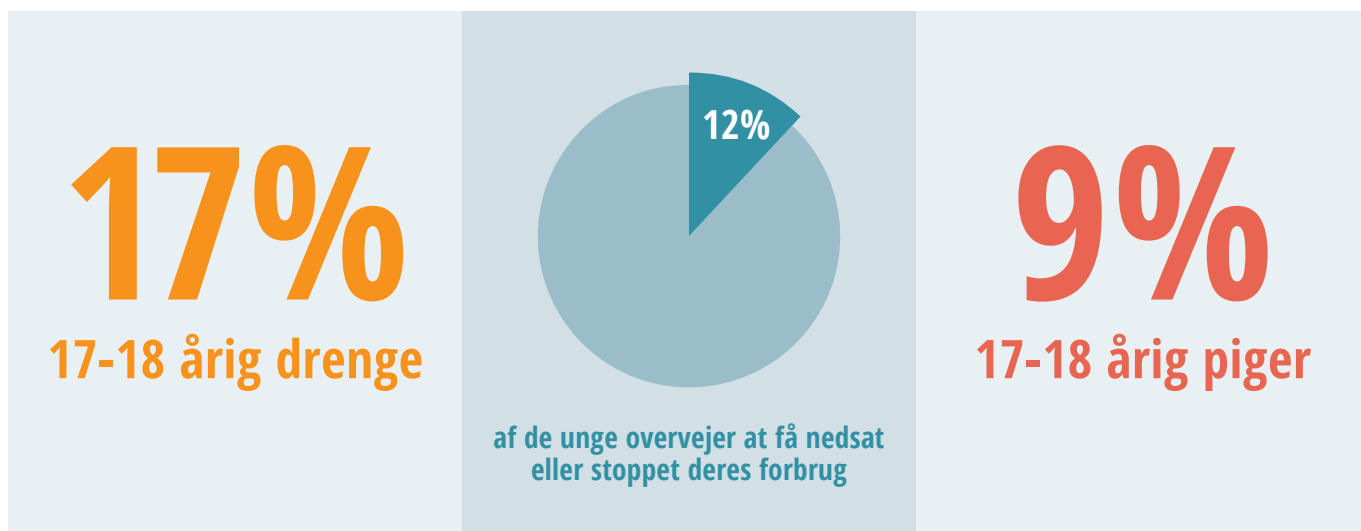
Figur 46: Tale om porno

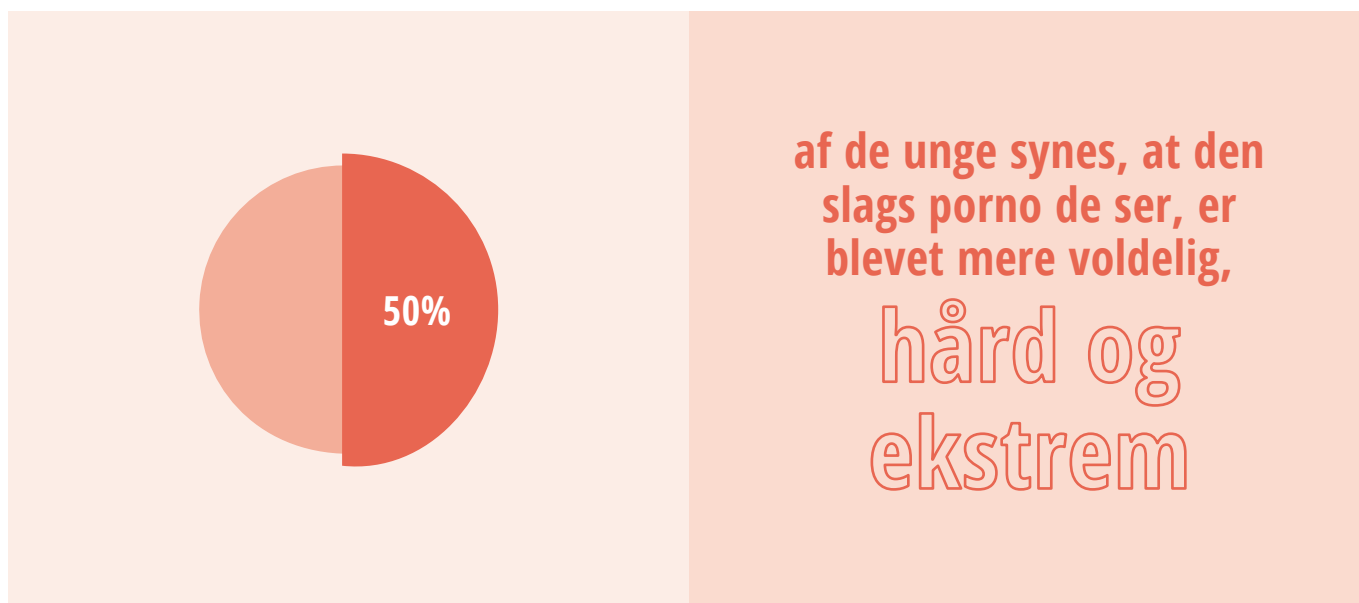
Figur 47. Hjælp til pornoforbrug

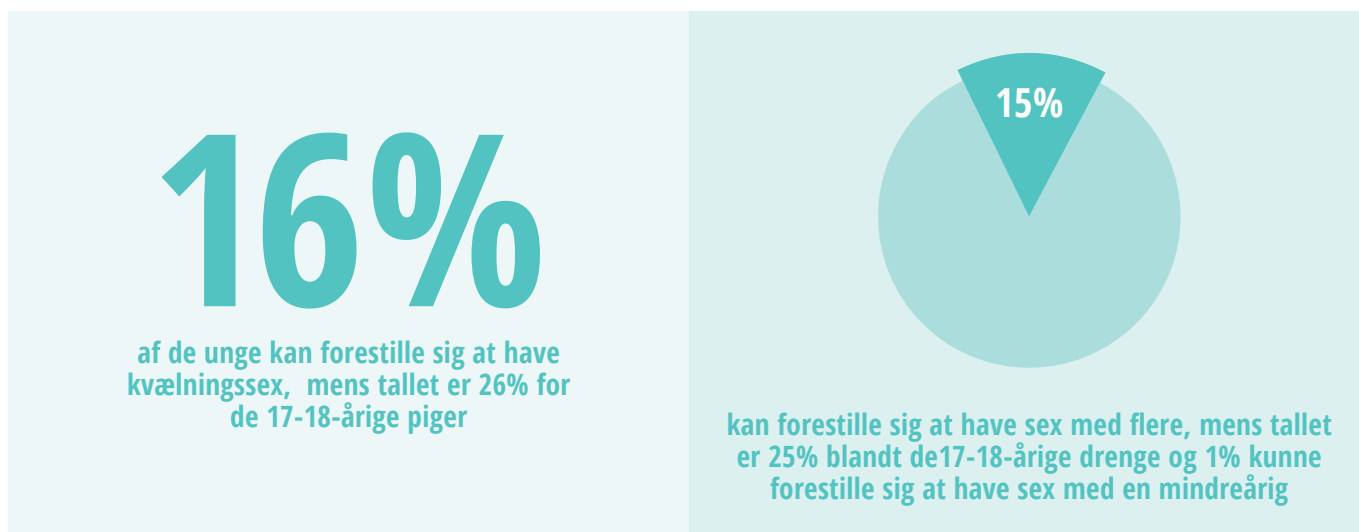
Figur 48: Overvejer hjælp til pornoforbrug

Figur 49: Voldelig, hård og ekstrem porno

Figur 50. Hvad kan de unge forestille sig at gøre?

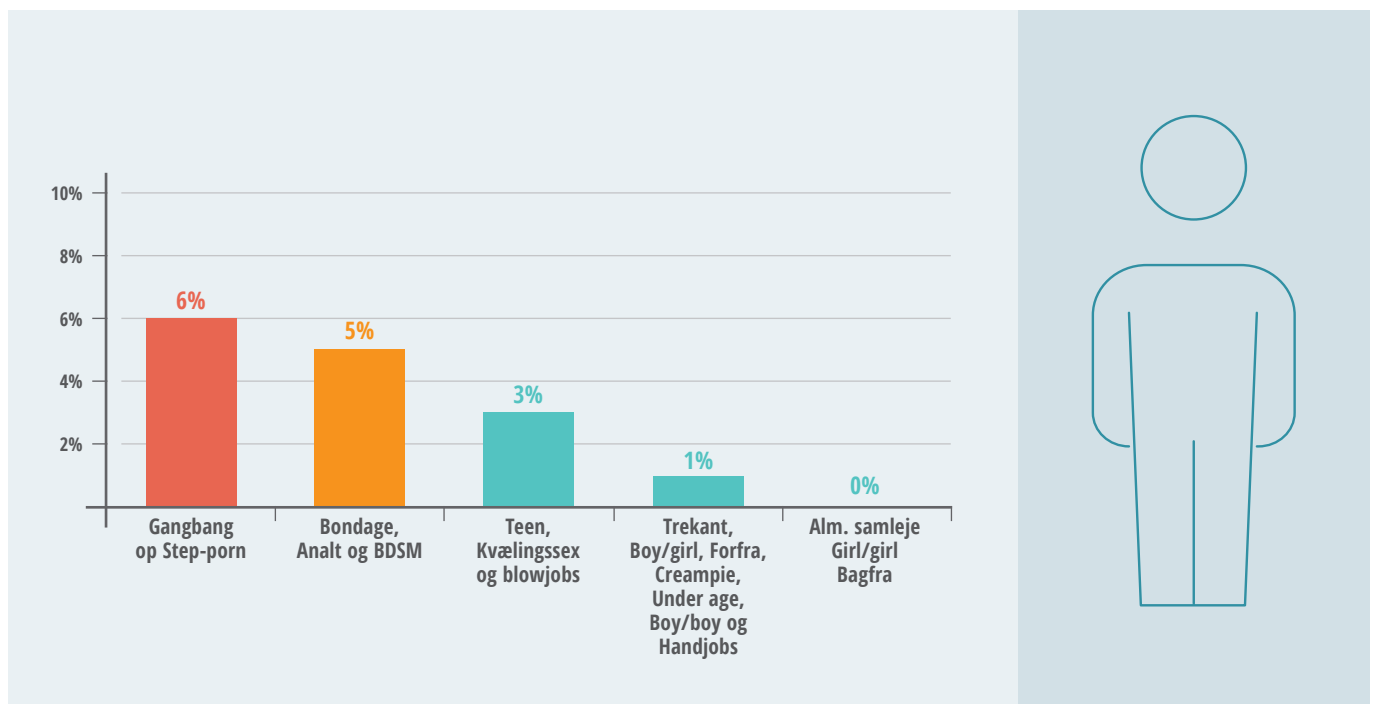
Karakteren af sex - ekstrem porno

I en tid, hvor der dukker flere og flere sager op om digitalt initierede seksuelle krænkelse og grooming²³² er det naturligt at lede efter, hvad der er medvirkende til, at der er mere udbredte seksuelle krænkelse og tilsyneladende opløsning af grænser for acceptabel adfærd og normalitetsopfattelse.

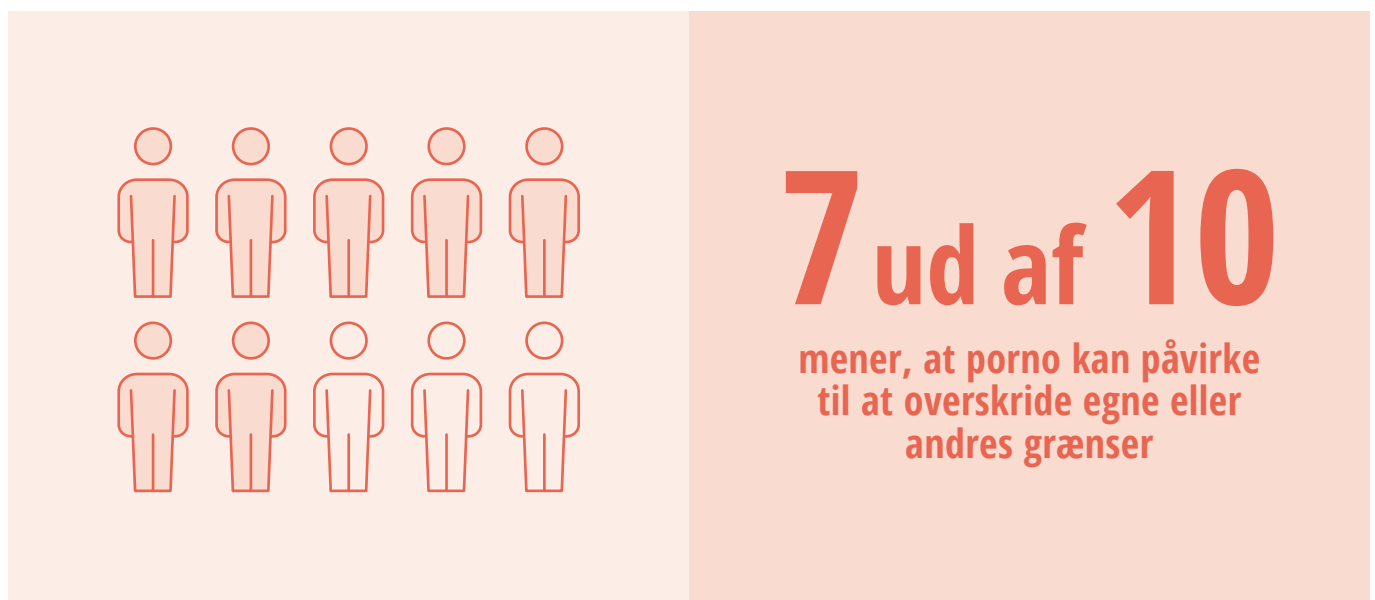
Årsagen til stigningen i digitalt initierede krænkelse er givetvis hverken simpel eller entydig. Ikke desto mindre, er det tydeligt, at den konstante eksponering for porno direkte påvirker og rykker de unges grænser og opfattelse af, hvad der er normal og acceptabel seksuel adfærd og sex. De unge giver udtryk for at frekvensen af porno-forbrug og karakteren af den type porno de ser, rykker deres grænser for, hvad de synes er interessant og spændende.

De unge oplever, at jo mere porno de ser, jo flere ting kan de forestille sig at gøre. De oplever, at omfanget og karakteren af den porno de ser, påvirker hvilken type porno og sex de interesserer sig for.

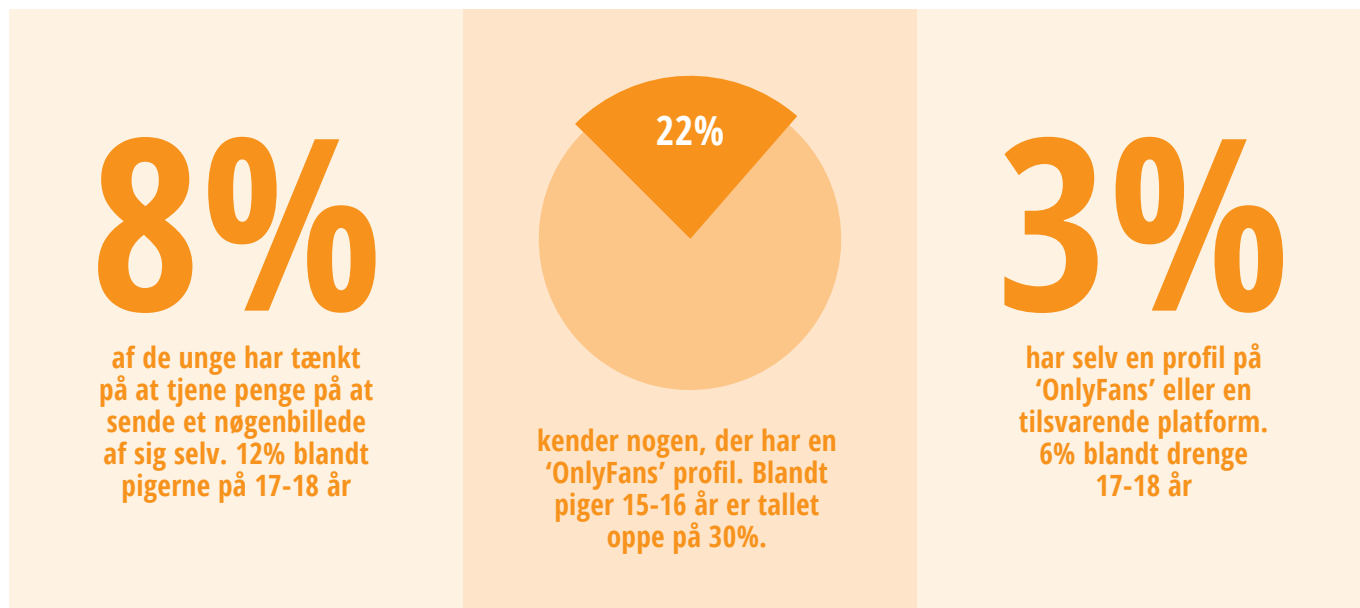
Figur 51. Ting unge bekymrer sig over at se

Figur 52. Porno påvirker overskridelse af grænser

Figur 53. Porno til salg

50% af de unge, der ser porno synes, at den slags porno de ser, er blevet mere voldelig, hård og ekstrem hhv. i høj grad (10%), forholdsvis meget (8%) og til dels (38%)²³³.

16% af de unge kan forestille sig at have kvælningssex mens tallet er 26% for de 17-18-årige piger²³⁴.

15% kan forestille sig at have sex med flere mens tallet er 25% blandt de 17-18-årige drenge²³⁵, og 1% kunne forestille sig at have sex med en mindreårig²³⁶.

6% eller færre har følt sig bekymret over at se gangbang, 'step' porno, bondage, anus/ analt og BDSM²³⁷.

Grænser overskrides

Selvom de unge umiddelbart er garvede forbrugere af porno og ikke særligt opmærksomme på de eventuelle negative konsekvenser af det, er de unge klar over, at pornoen medvirker til, at grænserne for,

hvad man selv gør eller gør overfor andre, flytter sig og overskrides. 7 ud af 10 tror, at porno kan påvirke personer til at overskride egne eller andres grænser. Flere piger end drenge tror det²³⁸.

Citat fra retssag vedr. grooming.
De unges reaktion på et eksempel fra en retssag, der blev vist i triaderne.: De unge synes, dette er et meget ubehageligt tilfælde og hæfter sig også ved, at det er ulovligt. Trygheden og frivilligheden er brudt, samtidig med, at det er et tabu, så er det svært efterfølgende at snakke med nogle om det. Flere af de unge er stødt på historier fra udlandet ligesom denne i dokumentarprogrammer.²³⁹

Porno til salg

De unge i den kvalitative undersøgelse betragter porno/pornografisk indhold som

underholdning og en service og beskriver, at de lever i en seksualiseret kultur²⁴⁰. Og i den kvantitative får vi et blik ind i en ungdomskultur, hvor det at dele eller sælge nøgenbilleder er noget der i dag forekommer mere almindeligt. Onlyfans²⁴¹ er en af de nyere social media platforme, som de fleste unge kender til. Man betragter egenproduceret porno som en handelsvare på lige fod med andre tjenester eller ydelser.

- Således har 8% af de unge angivet at de har tænkt på at tjene penge på at sende et nøgenbillede af sig selv. Tallet er 12% blandt de 17-18-årige piger²⁴².
- 22% af de unge kender nogen, der har en 'OnlyFans' profil. Blandt de 15-16-årige piger er tallet 30%²⁴³.
- 3% af de unge angiver, at de selv har en profil på 'OnlyFans'²⁴⁴ eller en tilsvarende platform. 6% blandt de 17-18-årige drenge²⁴⁵.

²³³ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 112

²³⁴ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 56

²³⁵ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 56

²³⁶ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 55

²³⁷ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 36

²³⁸ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 57

²³⁹ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 24

²⁴⁰ Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 35

²⁴¹ <https://influencermarketinghub.com/glossary/onlyfans/>

²⁴² Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 40

²⁴³ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 38

²⁴⁴ OnlyFans: OnlyFans er et socialt medie, hvor man kan uploade billeder og videoer og abonnere på andre brugeres indhold. Man skal være fyldt 18 for at oprette en bruger på OnlyFans. Mediet er blandt andet kendt for frække billeder og porno, men der findes også andet indhold, som fx videoer med personlige trænere eller behind-the-scenes-materiale fra kendte musikere. På OnlyFans betaler man et månedligt beløb til de brugere, man følger. Beløbet varierer efter, hvem man følger. Man kan også selv tjene penge på at uploade indhold, som andre brugere så betaler for at se. <https://redbarnet.dk/forældre/leksikon/hvad-er-only-fans/>

²⁴⁵ Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 39

Del 4:

Hvad nu?

Oplysning og rådgivning

På trods af, at de unge vurderer sig selv i stand til at sortere i og distancere sig fra de indtryk, de får fra porno, så er de også bevidste om, at adgangen til indholdet er omfattende og ubegrænset.

De er ydermere opmærksomme på, at der er for lidt opmærksomhed på og information om, hvordan porno kan påvirke dem selv og andre børn og unge²⁴⁶.

I nærværende kvalitative og kvantitative undersøgelser sidestiller de unge på mange måder porno med andre regulerede områder som spritkørsel, alkohol, spil/ludomani og rygning. Det gør de bl.a., fordi de oplever, at porno kan være forbundet med alvorlige problematikker, som f.eks. afhængighed, indflydelse på kropsbillede og selvværd samt grænseoverskridende adfærd.

Offentlig italesættelse

Der er i den kvalitative del af undersøgelsen spurgt ind til, hvad de unge savner i forhold til porno som tema i det danske samfund. Her efterspørger de unge en offentlig italesættelse af porno, f.eks. via kampagner ligesom de har set med spritkørsel og rygning. Det skal efter de unges opfattelse ikke være anti-kampagner, men oplysning om ansvarlig tilgang til og eksponering for porno.

De ønsker en italesættelse af de potentielle konsekvenser af porno f.eks. ved brug af evidensliste og personlige cases. De savner information om porno i samfundet generelt f.eks. kampagner i medierne, så det bliver mere almindeligt at tale om med fokus på ansvarlighed²⁴⁷.

Seksualundervisning

Over halvdelen (51%) af de unge i undersøgelsen synes, at porno skal være et tema i skolens seksualundervisning²⁴⁸, og blandt dem, der ser porno ugentligt, er tallet endnu højere, nemlig 68%, og blandt de ældste piger (17-18 år) er det 61%²⁴⁹.

De unge efterspørger mere og bedre seksualundervisning eller undervisning af eksperter og fagfolk med fokus på forskellen på porno og almindelig sex, så deres forventninger bliver indstillet på virkeligheden bl.a. om fordrejede billeder af piger/kvinder, urealistiske sexstillinger og forestillinger om, hvad der er 'normal' sex.

De ønsker bedre information om de negative konsekvenser og særlige risici, der kan være forbundet med porno og fænomener som grooming²⁵⁰.

De unge foreslår brug af personlige historier i seksualundervisningen – unge, der kommer ud og fortæller deres personlige historie om, hvad der gik galt, hvordan de mener, man kan forebygge lignende episoder og om hvordan de kom videre²⁵¹.

Begrænsninger og filtre

De unge i undersøgelsen diskuterer filtre og begrænsninger for tilgang til porno og pornografisk indhold. De unge oplever, at det kan være svært at sætte begrænsninger eller filtre på, fordi der efter deres opfattelse altid vil være måder at omgå disse på.

De mener også, at det er svært at lovgive f.eks. i forhold til udenlandske digitale porno sites. De mener, at der bør være mere information om, hvad porno er, og hvilke konsekvenser det kan have²⁵².

De unge antager ikke, at lovgivning (forbud, aldersbegrænsninger, filtre, kriminalisering af pornobrugere) vil have en effekt, fordi man nemt kan slippe udenom og finde en vej ind til porno f.eks. gennem brug af VPN. Ligesom med de nuværende aldersbegrænsninger på pornosites og slørede fotos på f.eks. Instagram blot er et ekstra klik væk - så har man fuld adgang²⁵³.

246 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021, side 11

247 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 44

248 Der er obligatorisk seksualundervisning i folkeskolens klasser, men ikke i ungdomsuddannelserne, hvor f.eks. Gymnasieelevernes Sammenslutning har påpeget, at de unge i den alder, hvor de praktiserer seksualitet, har ekstra behov for kvalificeret information og oplysning.

249 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 85

250 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021, side 11

251 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021, side 11

252 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021, side 44

253 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021, side 11

Ansvar, restriktioner og lovgivning?

De unge er optaget af at placere et ansvar hos udbydere som Instagram, Snapchat samt diverse udbydere af pornosider, da de bliver bedt om at forholde sig til risikoen for pornoafhængighed. Dette medfører, at de selv foreslår disclaimers, bannerreklamer med information om hjælp til behandling af afhængighed og information on-site på pornosiderne om risiko for afhængighed og andre negative konsekvenser ved porno. De sidestiller det med ludomani og henviser til løsninger som man har på Danske Spil og online kasinoer²⁵⁴.

Deltagerne er ikke enige om, hvorvidt der bør være en aldersbegrænsning på adgang til porno eller ej. Nogle mener, at det bør være frit tilgængeligt med brug af disclaimers og oplysning om risiko for afhængighed. Andre mener, at der bør være en form for adgangsgrænsning²⁵⁵.

40% af de unge synes, at det er ok at se porno, men de synes ikke at børn bør se porno²⁵⁶.

Til spørgsmålet om, hvorvidt der skal lovgives om, hvor gammel man skal være for at se porno, er der uenighed blandt de unge. 35% synes, det er en god ide, og stort set lige så mange, nemlig 34% synes, det er en dårlig ide (24% svarer 'ved ikke', og 7% 'ønsker ikke at besvare'). Markant flere piger (44,5%) synes lovgivning er en god idé²⁵⁷.

I gennemsnit synes drengene, at man skal være 14 år for at se porno, mens pigerne synes, man skal være 15 år²⁵⁸.

Iflg. GDPR kan et barn først give samtykke til en onlinetjeneste, når det er mellem 13 og 16 år²⁵⁹.

Ifølge EU-Kommissionen eksisterer der allerede i dag restriktioner for, hvornår virksomheder må indhente og besidde personlige data fra børn. Afhængig af hvilket

land vi taler om, skal virksomheder således have forældresamtykke for at behandle data for børn, når de er mellem 13 og 16 år²⁶⁰. I praksis skriver virksomheder sig ud af dette i deres betingelser ved at skrive, at man skal være x antal år for at benytte deres site, eller beder brugeren klikke ja til at være mindst x antal år, men uden at tjekke børnenes alder. Der er således pt. uhindret adgang for virksomheder til at mikromålrettede pornografisk indhold til børn online på alle platforme. Ifølge Børnekonventionen er man et barn, indtil man er 18 år²⁶¹.

EU-Kommissionen udtaler;

"A reasonable effort must be made, taking into consideration available technology, to verify that the consent given is truly in line with the law. That means that your company/organisation must implement age-verification measures (for example control questions, actions on the website)"²⁶².

Erfaringer med begrænsning af børn og unges adgang til porno i Danmark og andre lande

I lande verden over inkl. Danmark, er regeringer/politikere, fagprofessionelle og NGO'er for alvor blevet klar over, at der eksisterer en opgave i, og et fælles ansvar for, at skabe bedre digital beskyttelse af børn og unge.

Her er et indblik i, hvad andre lande har af aktuelle tiltag. Hvert land har selvfølgelig hvert deres udgangspunkt for at sætte problemerne på den politiske agenda og dermed træffe beslutninger for at begrænse børns adgang til digital porno. Derudover sker der meget på dette område for tiden, og der kan således være sket nye tiltag og ændringer siden denne rapport blev udfærdiget.

Danmark

I 2020 udgav Djøfs Tech Kommission deres tredje rapport, hvor de bl.a. anbefaler indførelse af lov om digital børnebeskyttelse, for at mindreårige ikke skal blive eksponeret for, promoveret eller opmuntret til at se, dele eller forbruge indhold som involverer pornografi, fysiske eller følelsesmæssige krænkelse mv²⁶³. I slutningen af 2020 fremsatte Karina Dehnfeldt Lorentzen (SF) et forslag til folketingsbeslutning om en ny lov om digital børnebeskyttelse, som skulle beskytte børns færden på internettet²⁶⁴. Forslaget blev ikke vedtaget.

I juni 2020 trådte bekendtgørelse om videodelingsplatformstjenester i kraft²⁶⁵. En bekendtgørelse der bl.a. er udformet for bedre beskyttelse af mindreårige på audiovisuelle medietjenester. Det udsprang af EU-direktivet om, at medlemsstaterne skal etablere et system for at beskytte mindreårige mod skadeligt indhold, såsom vold og pornografi. Bekendtgørelsens § 11: Udbydere af videodelingsplatformstjenester, jf. § 8, stk. 1, skal træffe passende foranstaltninger

254 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021, side 11

255 Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" side 44

256 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 86

257 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 87

258 Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021, side 88

259 Datatilsynet, Vejledning - Samtykke, 2019. Kapitel 4 om børn: <https://www.datatilsynet.dk/media/6562/samtykke.pdf>

260 https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/reform/rules-business-and-organisations/legal-grounds-processing-data/are-there-any-specific-safeguards-data-about-children_en

261 <https://dataethics.eu/wp-content/uploads/gameteck-marts-2021.pdf>

262 https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/reform/rules-business-and-organisations/legal-grounds-processing-data/are-there-any-specific-safeguards-data-about-children_en

263 https://www.djof.dk/-/media/documents/djof/t/techdk/techdk_rapport_3_kultur_a4_0320.ashx

264 https://www.ft.dk/ripdf/samling/20201/beslutningsforslag/b54/20201_b54_som_fremsat.pdf

Beretning 17/3-21 <https://www.ft.dk/samling/20201/beslutningsforslag/B54/bilag/4/2357792.pdf>

265 <https://www.retsinformation.dk/eli/fta/2020/1158> <https://silks.dk/omraader/medier/tv/internet-on-demand-mv/on-demand/>

for at beskytte mindreårige mod programmer, brugergenererede videoer, reklamer, sponsoring og produktplacering, der kan skade deres fysiske, psykiske eller moralske udvikling.

I juni 2021 udgav regeringen en hvidbog²⁶⁶ om tech-giganter, med ni principper om et mere ansvarligt og retfærdigt samfund med tech-giganterne, hvor de første to principper lyder: 1) tech-giganternes forretningsmodeller er underlagt demokratiske rammer 2) børn og unge kan have en tryk barndom i god balance mellem den digitale verden og den fysiske verden.

Sverige

I Sverige har flere regioner, kommuner og skoler udformet retningslinjer for at imødegå samt forebygge at børn eksponeres for digital porno. Dette har resulteret i installering af webfiltre på skoler samt andre steder børn og unge opholder sig. 7 ud af 8 parlamentspartier er positivt stemte overfor digitale pornofiltre i skolerne, og de ønsker pornokritiske samtaler i skolerne. Partierne C, KD og M vil gøre sex- og samlivsundervisning obligatorisk på læreruddannelsen. KD vil arbejde for, at internetudbydere har en forpligtelse til at tilbyde pornofiltre uden ekstra omkostninger for de institutioner, der ønsker at undgå porno²⁶⁷.

Frankrig

Parlamentet vedtog i juni 2020 et lovforslag om at ændre lovgivningen, så den omfattede kriminelle sanktioner mod kommercielle pornoleverandører, som ikke benyttede sig af effektiv aldersverificering. Frankrigs parlament har desuden enstemmigt stemt for at der igangsættes en plan for arbejdet med aldersverificering²⁶⁸.

Tyskland

I Tyskland findes der regler, der beskytter børn mod pornografi i den statslige aftale mellem alle tyske stater, som regulerer beskyttelsen af mindreårige på medieområdet, kaldet Interstate Treaty on the Protection of Minors (JMStV). Alle online udbydere er under denne lov pålagt et krav om at vurdere, om indhold er problematisk for børn eller teenagere. Hvis man tilbyder problematisk indhold skal man benytte en Youth Protection Officer. The German Association for Voluntary Self-Regulation of Digital Media Service Providers (FSM) hjælper virksomheder og leverandører med at overholde lovgivningen og overveje de juridiske, tekniske og uddannelsesmæssige aspekter. Hvis man som virksomhed bryder loven, kan de statslige mediemyndigheder pålægge leverandøren sanktioner via German Commission for the Protection of Minors in the Media (KJM), som igennem JMStV har beføjelserne til at agere på vegne af de statslige mediemyndigheder.

Udenlandske (europæiske) pornohjemmesider, der ikke overholder den tyske ungebeskyttelseslov (The Youth Protection Law (JuSchG)) kan blive blokeret for tyske brugere af adgangsudbydere. Til at regulere udenlandske leverandører af pornohjemmesider anvender Tyskland den europæiske Audio-Visual Media Services Directive.

I Tyskland truer regeringen desuden med retssager mod større digitale platforme med pornografiske websteder, medmindre de anvender aldersverifikationsmetoder og tager ansvar for, om det er børn, som er brugere²⁶⁹.

Canada

Det Canadiske parlament har den 28. juni 2021 vedtaget en ny lovgivning, der gør det til en lovovertrædelse at gøre "seksuelt eksplicit materiale" tilgængeligt for børn og unge på Internettet²⁷⁰.

Australien

I Australien, har deres "E-Safety Commission" formelt fået til opgave at lægge grundlaget for, hvordan de kan iværksætte aldersverificering²⁷¹.

Storbritannien

Storbritannien vedtog i 2017 "The Digital Economy Act", en længe ventet lov om 'Age Verification', som betød at børn skulle garanteres beskyttelse mod nem adgang til hardcore internetpornografi. Der opstod komplikationer med iværksættelsen og den nye "Online Safety Bill" er det seneste tiltag fra den britiske regering²⁷².

²⁶⁶ <https://www.regeringen.dk/nyheder/2021/regeringen-vil-diskutere-techgiganternes-rolle-med-ny-hvidbog/>

²⁶⁷ <https://porrfribarndom.se/riksdagsvalen-2018/> <https://skr.se/skr/skolakulturfratid/forskolagrundergymnasieskola/digitaliseringskola/metoderochvagledningar/webbfilter.27069.html>

²⁶⁸ <https://arstechnica.com/tech-policy/2020/07/french-parliament-passes-porn-age-verification-legislation/>

²⁶⁹ <https://newsquick24.com/tech/germany-is-in-the-process-of-blocking-one-of-the-largest-porn-sites/> og The German Association for Voluntary Self-Regulation of Digital Media Service Providers: www.fsm.de

²⁷⁰ https://parl.ca/DocumentViewer/en/43-2/bill/S-203/third-reading?fbclid=IwAR3EPwXSbsRUU3Ah_r12NNJK0tHDPq2f0NBK0s9_LLomvr0NW3muV79gcU

²⁷¹ <https://www.esafety.gov.au/about-us/newsroom/development-implementation-roadmap-for-proposed-mandatory-age-verification-regime-for-online-pornography>

²⁷² <https://www.gov.uk/government/publications/draft-online-safety-bill>

Anbefalinger

På baggrund af resultaterne af rapportens kvalitative og kvantitative fund, og på baggrund af erfaringer og anbefalinger fra andre lande, organisationer og forskere har Mediesundhed for Børn og Unge følgende tre primære anbefalinger:

1. Alderssvarende og pornokritisk undervisning i hele skoleforløbet

Undervisningen i sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab (SSF) spiller en vigtig rolle i elevernes dannelse. I SSF skal eleverne blandt andet lære om sundhed, seksualitet, personlige grænser og ligestilling. Der er i Danmark akut brug for aldersvarende, kvalificeret seksualundervisning og for at lykkes med seksuel sundhed kræver det: kampagner, god seksualundervisning (uddannede undervisere) og mulighed for individuel rådgivning hos fagligt velfunderede voksne (ikke frivillige). Den sidste del har alle de andre nordiske lande, men ikke Danmark.

Der bør således også indføres aldersvarende og pornokritisk undervisning i hele skolesystemet fra grundskolen til ungdomsuddannelserne, der væves sammen med teknologiforståelse, og tages med i danskundervisningen, samfundsfag mv. Her kan Danmark med fordel se til andre lande, som er længere i processen f.eks. New Zealand og Australien.

2. Opkvalificering af lærer- og pædagogstudiet

Der skal udvikles undervisningsmaterialer til lærer- og pædagogstudiet, så de kommende pædagoger og lærere føler sig ordentligt klædt på til at tage den helt afgørende vigtige snak om porno. Der er behov for, at uddannelsernes undervisningsmaterialer opdateres, så den enkelte fagperson også kan spotte og f.eks. hjælpe elever, der enten føler sig afhængige af porno eller på anden måde er negativt påvirkede af mødet med porno.

3. Mere viden om effekter af porno særligt i forhold til børn

Der skal afsættes penge til dansk forskning i hvilken betydning porno har på en række parametre.

Mediesundheds egen rådgivningslinje såvel som Børns Vilkårs Børnetelefonen indikerer, at mange børn - også børn under den seksuelle lavalder - har det dårligt som følge af porno. Dette skal vi have mere viden om. Det kan også være viden om pornoens effekt for børn med fx. ADHD²⁷³ og pornoens betydning for kønsbaseret vold²⁷⁴ samt afhængighed jf. den kommende WHO-diagnose CSBD/Compulsive Sexual Behaviour Disorder, hvorunder afhængighed af porno hører hjemme²⁷⁵

Alle ovenstående anbefalinger til tiltag vil efter vores vurdering bedst komme i stand ved at der, efter New Zealandsk forbillede, nedsættes en bred tværfaglig og tværpolitisk arbejdsgruppe.

Personerne bag undersøgelsen og rapporten

Projektets ledelse:

- ▶ Heidi Als Ringheim/Sexolog, Formand hos Mediesundhed for børn og unge
- ▶ Sanne Westergaard/Cand.Comm., Chefkonsulent hos Mediesundhed for børn og unge; Projektleder
- ▶ Kurt Killerich Frederiksen/ Cand. Oecon., finansiel controller, regnskabs- og økonomiansvarlig

Faglige sparringspartnere:

- ▶ Casper Schmidt/Ph.d. og Professor i Psykologi, Aalborg Universitet; Ansvarlig for udvikling af kvantitativt spørgeskema
- ▶ John Halse/Aut. psykolog
- ▶ Kuno Sørensen/Senior psykolog
- ▶ Jesper Bay Hansen/ Læge og specialist i klinisk sexologi
- ▶ Tanja Glückstadt/sexolog, parterapeut, stresscoach, CSAT (certificeret sexafhængighedsterapeut)
- ▶ Gabriela Rehfeld, jordemoder, psykoterapeut og klinisk sexolog, leder af "Ungdomsmodtagelsen/Danmark"

Ekstern tilknyttet følgegruppe

For at sikre, at alle faser, arbejds gange, deadlines, økonomi etc. er overholdt og eksekveret i henhold til projektets

planlagte formål, mål, blev der sammensat en følgegruppe, som består af:

- ▶ Randi Theil/tidl. sekretariatsleder Kvinderådet,
- ▶ Anna Bjerre Dir./Girl Talk,
- ▶ Jesper Oehlenschläger, Udviklingschef/Samfonden.

Tak

Foreningen ønsker at give stor tak til alle involverede parter, der har givet så generøst af deres tid og kompetencer, for at denne undersøgelse og rapport kunne blive en realitet.

Den største tak skal lyde til alle de unge, som med deres ærlige, frimodige og friske deltagelse, i såvel den kvalitative som den kvantitative undersøgelse, har givet os en bedre indsigt i dette sensitive område.

Mediesundhed for børn og unge er en privat, non-profit (NGO) og almennyttig forening uden religiøs eller partipolitisk tilknytning stiftet i år 2000. Formålet med foreningens arbejde er at indsamle viden i form af teori, evidensbaseret forskning samt empiri om børn og unges seksualitet med et særligt fokus på uhensigtsmæssige påvirkninger fra medierne. Dette med henblik på rådgivning af voksne således, at de får viden om og redskaber til at skabe sunde rammer for børn og unges trivsel, læring og udvikling – også i den digitaliserede verden.

Foreningens formål er at sikre børn og unges mentale sundhed og relationelle, seksuelle og emotionelle trivsel og sikkerhed i en digitaliseret (medie) verden ved hjælp af evidensbaseret viden, og med ansvarlige forældre og øvrige samfundsgruppers kvalificerede hjælp og støtte, som sammen guider, oplyser og opliver børn og unge.

Foreningens vision er digitalt dannede, mentalt robuste og relationelt stærke børn og unge, der sikkert, trygt og ansvarligt kan bruge, forstå, navigere og opholde sig i det digitale rum såvel som det fysiske offline rum.

273 <https://www.januscentret.dk/er-du-barn-eller-unge/>

274 <https://www.ourwatch.org.au/resource/pornography-young-people-and-preventing-violence-against-women-background-paper-2020/>
<https://nzfvc.org.nz/news/new-reports-image-based-abuse-pornography-and-online-abuse>

275 <https://icd.who.int/browse11/l-m/en#/http%3a%2f%2fid.who.int%2fid%2fentity%2f1630268048>

Bilag 1: Spørgeramme kvalitativ undersøgelse: "Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021

**Mediesundhed for børn og unge:
Unges eksponering for pornografisk
indhold og porno på online medier og
påvirkning af dette – Spørgeguide til
triader**

Formålet med den kvalitative del af projektet er at:

- ▶ afdække unges kendskab, holdninger og erfaring med pornografisk indhold og porno i online medier samt påvirkning af dette på børn og unge
- ▶ afdække de unges kropsbillede, seksuelle selvforståelse, opfattelser af sex og det andet køn samt deres mentale velbefindende
- ▶ at få input til udvikling af information om seksualitet/porno på de unges præmisser

1. Indledning (5/5 minutter)

- ▶ Introduktion til undersøgelsen: Internationalt ses et øget fokus på seksualiseret indhold eller porno i onlinemedier og apps og dennes påvirkning af unge. Undersøgelsen i Danmark består af en række interviews i mindre grupper med unge kvinder og mænd i alderen 15-18 år samt en efterfølgende kvantitativ undersøgelse mere bredt ud i landet.
- ▶ Formålet med undersøgelsen er at afdække unges kendskab og holdninger til seksualiseret indhold og porno i online medier, herunder hvordan man oplever, at dette påvirker de unges selvforståelse og adfærd.
- ▶ Opdragsgiver er en forening, der hedder Mediesundhed for børn og unge, som arbejder med dette tema.
- ▶ Vi taler med en række forskellige unge mennesker. Vi har valgt at invitere unge ind i mindre vennegrupper, fordi det gi-

ver en vis tryghed at være sammen med nogen man kender, især når temaet er følsomt som her sex/porno i medierne. Vi skal se på lidt forskelligt materiale og diskutere forskellige temaer og problemstillinger. Ingen svar er rigtige eller forkerte. Det er jeres synspunkter, der er interessante. Hvis der er noget, I ikke ønsker at svare på, så er det helt i orden, så siger I bare til.

- ▶ I er anonyme i undersøgelsen og alle retningslinjer vedrørende persondata overholdes. Svarene aggregeres (lægges sammen) og I er derfor også anonyme i rapporten. Det er kun en lille forskningsgruppe, der har adgang til data.
- ▶ Optagelse på video af hensyn til rapportering. Video slettes efter projektet er afsluttet og offentliggøres ikke, ej heller distribueret til tredje part.
- ▶ Oplysning om observatører. Komme ind før interviews starter og kort præsentere jer selv og takke deltagerne for at de vil dele deres tanker og synspunkter med jer. Det kan godt give en tryghed at se, hvem der sidder bag skærmen især med dette tema og målgruppe.
- ▶ Introduktion af respondenter: Navn, alder, by, uddannelse, evt. fritidsjob, familiesammensætning og fritidsinteresser.

2. Spontane associationer til begreberne sex og porno (15/20 minutter)

Formål: At få et overordnet indtryk af de unges spontane associationer til begreberne sex og porno samt, hvordan de unges skelner ml. disse.

*Interviewteknikker: Plenum
Materialer: FO – Sex vs. porno*

Vi skal i dag tale om onlinemediernes anvendelse af porno og hvad man som ung eller barn kan blive eksponeret for i medierne enten frivilligt eller ufrivilligt og hvilken påvirkning dette kan have på den enkelte. Inden vi går videre i diskussionen, så kunne jeg godt tænke mig at høre lidt om jeres umiddelbare tanker om hhv. begreberne sex og porno. Vi prøver at finde ud af, hvad unge i Danmark selv tænker om dette emne fremfor at arbejde ud fra en allerede etableret definition – er

I med på den?

- ▶ Hvad tænker I, når jeg siger sex? Hvad kommer I til at tænke på? Hvad forbinder I med sex?
- ▶ Hvilke tanker, stemninger, følelser forbinder I med sex?
- ▶ Hvad tænker I, når jeg siger porno? Hvad er porno for noget? Hvad kommer I til at tænke på? Hvad forbinder I med porno? *Probe: Opfatter I porno som realistisk/naturligt eller skuespil/fantasi, emotionel og fysisk 'opfattelse' f.eks. pirrende eller ubehag.*
- ▶ Skelner I mellem sex og porno? På hvilken måde? Hvad er forskellen? Hvor går grænsen mellem sex og porno?
- ▶ Hvordan oplever I, at drenge taler med drenge om porno?
- ▶ Hvordan oplever I, at piger taler med piger om porno?
- ▶ Hvordan taler piger og drenge om porno indbyrdes? Og taler piger og drenge overhovedet sammen om det?

Moderator: Der arbejdes i diskussionen henimod de unges egen definition af porno.

- ▶ Hvor meget "fylder" porno i jeres hverdag? *Probe: hvor lang tid bruger I på porno?*
- ▶ I hvilke sammenhænge tænker I på porno? Taler I om porno? Hvem taler I med porno om? *Probe: venner, søskende, forældre, i skolen, i online fora etc.*
- ▶ I hvilke situationer optræder porno i jeres dagligdag? *Probe: nysgerrig på hvad porno er, krop/sex (personlig seksuel oplysning), når man er sammen med en kæreste, når man er sammen med venner, når man keder sig, når man surfer på nettet, når man har lyst til sex eller lign.*
- ▶ Hvor støder I på porno? Hvilke kanaler? *Probe: musikvideoer, gaming sites, nogen deler indhold med jer, pop-up bokse, apps, sociale medier, TV (f.eks. Paradise Hotel), pornosites.*
- ▶ Hvor ofte støder I på/ser porno?
- ▶ Er det tilfældigt eller noget I aktivt vælger til? Prøver I aktivt at undgå porno/seksualiseret-pornografisk indhold?

3. Cases på online porno og diskussion af disse ift. påvirkning (15/35 minutter)

Formål: At introducere eksempler på, hvad man som ung kan blive eksponeret for porno ifm. onlinemediernes anvendelse af porno og hvilken påvirkning dette kan have på børn og unge.

Interviewteknikker: Dialog samt opsummering af individuelle noter.

Materialer: Tal på unges eksponering for porno, diverse eksempler f.eks. fra underholdningsindustrien, brevkasse, billeder, der seksualiseres i tekst mm. (input fra MBU) + papir til at skrive stikord på

- ▶ Lad os kigge lidt på, hvor udbredt børn og unges eksponering for porno på nettet er!

Moderator viser slide med statistik fra MBUs hjemmeside

- ▶ Det er altså helt normalt, at unge ser, eller bliver eksponeret for porno!
- ▶ Lad os kigge lidt på nogle eksempler på, hvad der kunne være porno i online-medierne. Jeg vil bede jer skrive et par stikord ned, efter I har set eksemplet. I må ikke tale sammen undervejs.

Moderator viser ca. 3-4 eksempler (eksempler roteres i triaderne):

For hvert eksempel:

- ▶ Spontane kommentarer:
Hvad har I hver især skrevet ned?
- ▶ Hvad tænker I om dette? Positivt? Negativt?
- ▶ Hvilket budskab får I som modtagere af dette?
- ▶ Ville I sige, at dette her er porno? Hvis ja, hvad får jer til at sige det? Hvis nej, hvad er det der gør, at I ikke tænker, at der er tale om porno her?
- ▶ Hvilken følelse sidder I tilbage med, efter I har set dette?
- ▶ Hvilken påvirkning tænker I, at dette kan have på hhv. unge på jeres egen alder og børn under 15 år?
- ▶ Hvad er jeres tanker om, at porno på internettet er frit tilgængeligt for børn (også under 15 år)? Probe: bør porno være frit tilgængeligt, eller skal der være begrænsninger?
- ▶ Hvor gammel synes I, at man bør være for at kunne se eksempler som dette (hvis overhovedet)?

4. Pornometer-øvelse (10 min./45 min.)

Formål: At afdække de unges syn på grader af porno, hvad er OK som seksualiseret/pornoficret indhold, hvad er ikke OK og hvor går grænsen?

Interviewteknik: Gruppeøvelse

Materialer: FO-papir/whiteboard og post-it

Deltagerne inviteres til at komme med alle de forskellige typer (genre) porno som de har hørt om eller kender til og skrive dem ned på en post-it. Derefter bliver de bedt om i fællesskab at skalere typerne fra den 'mildeste' form til den mest ekstreme el. værste, og gøre det ved at hænge dem op på en 'linje' på flipover/whiteboard, hvor de starter med at hænge mildeste op først og så taler vi om, hvilken kommer næst osv.

- ▶ Hvilke genrer kender I til inden for porno?

Probe: Pornografisk indhold i musikvideoer, reklamer med klare seksuelle undertoner/budskaber, porno i TV-serier, porno over "hverdagssituationer" (taxatur, pizzaudbringning, sportsmassage, fotoshoot), sex med kollegaer på arbejdspladsen, sex mellem lærer og elev, "college" unge der har sex, "stepcest" seksuel aktivitet mellem medlemmer af sted-familier, "stealth" sex hvor manden fjerner kondomet, uden kvinden ser det, kvælningssex, voldelig sex, "BDSM" bondage and discipline; dominance and submission; sadism and masochism, sex med børn (seksuelle overgreb mod overgreb mod børn), dyreseks etc.

De unge arbejder med genrer og skriver ned på post-it – Moderator i observationsrum

- ▶ Hvad tænker I om denne øvelse? Hvordan var det at lave den?
- ▶ Fortæl lidt om de forskellige genrer, I har noteret!
- ▶ Hvordan påvirker det jer?
- ▶ Kan I trække en linje på 'porno'ometeret – er der noget af det, der er OK at se og hvad er ikke OK? Hvad gør det hhv. OK og ikke-OK?

5. Onlinepornografis påvirkning af selvbilleder og kropsoptagelser (15/ 1 t.)

Formål: At forstå de unges oplevelser af og perspektiver på onlinepornografis påvirkning af deres selvbilleder og kropsoptagelser.

Interviewteknikker: Dialog og gruppearbejde

Materialer: Skitse af hhv. kvinde og mand i de respektive kønsopdelte grupper

- ▶ Hvordan tror I, at porno påvirker hhv. unge drenge og pigers sexliv og selvbillede?
 - ▶ Hvordan påvirker porno pigers selvbillede (15-18 år) – noter stikord på skitsen!
 - ▶ Hvordan påvirker porno drenge selvbillede (15-18 år) – noter stikord på skitsen!?
 - ▶ Hvordan påvirker porno unge piger og drenge (15-18 år) syn på det andet køn? – Skitse af det modsatte køn anvendes i triaderne
 - ▶ Hvad er det konkret, der ændres i unge pigers og drenge selvpfattelser og opfattelser af det andet køn ved at se porno? Probe på stikord fra skitserne først
Probe: kvinder skal have store bryster, mænd skal have en stor penis, man skal være slank og veltrænet, sminke sig overdrevet eller klæde sig udfordrende eller det modsatte, påvirkning til at bruge f.eks. botox eller anabolske steroider, barbering af kønsbehåring, at få plastiske operationer af numse, bryster, kønslæber, penis etc.
- ▶ Oplever I, at porno:
 - ▶ Giver jer et skævt billede af det at være sammen seksuelt med en anden person?
 - ▶ Gør jer mere overfladiske omkring sex og at være kærester?
- ▶ Prøv at forestille jer, at I selv oplevede negative konsekvenser af onlinepornografi. Hvad ville I være mest bekymret for? Hvorfor?
Probe: negativt selvbillede/kropsoptagelse, påvirkning af humør eller koncentration, dårlig samvittighed, søvnløshed, angst, at man gør noget ved sig selv eller andre, som man egentlig ikke bryder sig om, at andre gør noget ved en som man ikke har lyst til eller kan sige fra overfor, føler sig forkert eller unormal, afhængighed etc.

Hvad tænker I om 'overforbrug' af porno, hvor brug af porno er optrappet og måske er blevet til problematisk brug eller blevet til noget, man ikke kan lade være med – og endda bliver til en afhængighed?

- ▶ Hvordan ville I reagere?
- ▶ Hvordan ville I gerne have, at omverdenen reagerede over for jer?
- ▶ Har måden, hvorpå du/I er blevet påvirket negativt, betydning for dine/jeres reaktioner og forventninger til omverdenen? På hvilken måde?

6. Onlinepornografis påvirkning af børns kultur og unges seksualitet (20 min./1 t. 20 min.)

Formål: At afdække de unges syn på onlinepornografiens indvirkning på kultur hos børn og unges seksualitet.

Interviewteknikker: Dialog

Materialer: Ingen – evt. liste med evidensbaserede konsekvenser som opsummering

Påvirkning af børns kultur

- ▶ Hvor gamle var I, da I første gang stødte på eller så porno på nettet? Kan I huske, hvordan I oplevede det?
- ▶ Har I selv oplevet eller hørt om/set seksualiseret indhold eller porno, som har påvirket børn f.eks. yngre søskende? Eksempler!
- ▶ Hvordan tror I mindre børn i 5-10-års alderen påvirkes af at se seksualiseret/pornografisk indhold og porno?
- ▶ Tror I mindre børn tænker det som seksuelt indhold/porno eller som noget andet? Hvornår tror I, man begynder at se det som sex/porno frem for underholdning, leg, dans, sjove poses?
- ▶ Hvilken kultur tror I, det skaber hos børn under 15 år at dele seksualiseret indhold via privatbeskeder på sociale medier såsom Snapchat?
- ▶ Hvilken kultur tror I, seksualiseret indhold på TikTok, som fx arch expert- eller ahgao challenge skaber hos børn under 15 år?

Påvirkning af unges seksualitet/sexliv

- ▶ Påvirker pornografisk indhold/porno unges forestillinger om og forhold til seksualitet positivt/negativt? Hvordan?
- ▶ Tror I, at pornofiseret indhold/porno påvirker unges seksualitet i forbindelse

med, hvad der er normalt at udføre seksuelt? Hvordan?

- ▶ Synes I, at der er forskel på det seksuelle I ser i porno og den seksualitet I selv ønsker?
 - ▶ Tænker I, at I måske er forkerte, når I ikke har de samme lyster som pornoen iscenesætter?
- ▶ Har I nogensinde set handlinger/aktiviteter i porno på nettet, hvor der ikke gives samtykke?
- ▶ Tror I, at pornografisk indhold/porno har indflydelsen på, hvorvidt man tænker, man skal give samtykke til sex?
- ▶ Har I oplevet at andre har bedt jer om at gøre noget ubehageligt seksuelt med henvisning til f.eks. "det skal man/det er helt normalt, for det gør de i porno!"
Probe: Pornoens sexisme, vold og tvang bliver videreført i unges eget seksualliv.
- ▶ Oplever I, at porno får jer til at prøve ting af, som måske er grænseoverskridende for den person, I er sammen med, eller for jer selv?

Er de konsekvenser vi har talt om noget, I har tænkt over før i dag?

Opsamling: Evt. liste med konsekvenser – Jeg vil lige her som afslutning på vores snak om konsekvenser vise jer en liste med nogle af de hyppigste konsekvenser, man ser!

Moderator viser liste med konsekvenser

- ▶ Hvad tænker I om de her konsekvenser?
- ▶ Var I klar over, at online porno kunne have disse konsekvenser?

7. Beskyttelse og oplysning om onlinepornografi (8 minutter/ 1 t. 28 min.)

Formål: At få viden om de unges behov for oplysning og information om porno, informationskanaler, relevante budskaber etc.

Interviewteknikker: Dialog

Materialer: FO

Nu har vi diskuteret mange ting ifm. online-mediernes anvendelse af frit tilgængelig porno. I er selv kommet med nogle eksempler og også diskuteret, hvilken påvirkning dette kan have på børn og unge.

- ▶ Mener I, at det er OK for drenge og piger at se onlinepornografi? Hvis ja i hvilken alder synes I, at det er passende for

drenge og piger at blive udsat for porno eller se porno?

- ▶ Hvad oplever I som hhv. positivt og negativt ifm. unges eksponering for porno?

Moderator noterer positivt og negativt ved unges brug af/eksponering for porno på FO

- ▶ Hvordan kan man bedst beskytte børn og unge mod pornoens skadelige virkninger Loop til skadelige virkninger nævnt af de unge selv tidligere (negativ siden)
- ▶ Hvis det viste sig, at porno var skadeligt for børn - hvad vil I anbefale, at lærere, forældre politikere bør gøre?
- ▶ Er der brug for en eller anden indsats på dette område for at skærme børn og unge mod onlinepornografi?
- ▶ Hvilke indsatser tænker I, at der er brug for på dette område?
Probe: som emne i seksualundervisning i skolerne, hos sundhedsplejersker, hjælp til forældre, filter/lock på sites med porno, indsatser på de sociale medier, kampagner etc.
- ▶ Hvilke konkrete tiltag kunne I forestille jer ville have en reel effekt?
- ▶ Hvad skal en evt. oplysning tage udgangspunkt i? Budskaber, stil, tonalitet?
Probe: Hvornår er porno OK og hvornår ikke, konsekvenser for børn & unge, etc.
- ▶ Hvilken form skal en evt. oplysning have (aktiviteter, medier, spokes person, person-cases med egne oplevelser mm.)
- ▶ Hvem ser I som afsender for en sådan oplysning? Hvem forestiller I jer står bag sådan en oplysning?

8. Afslutning (2 minutter/ 1 t. 30 min.)

Jeg har ikke flere spørgsmål i min spørgeramme. Jeg ved ikke, om I har nogle afsluttende kommentarer. Om der er noget, vi mangler at tale om i relation til onlinepornografiske mediers påvirkning af unge og (børn)?

Hvis I oplever eller kommer i tanke om noget ubehageligt ifm. porno, så kan I få hjælp og rådgivning og det kan jeres forældre også. Jeg har her en brochure om mulighederne for rådgivning.

Tusind tak for hjælpen og fordi I har været så åbne og ærlige om et emne, som er tabu for mange. I modtager gavekort elektronisk i løbet af 2-3 dage.

Bilag 2: Beskyttelse og sikring af børn og unge

Serviceoven skal blandt andet sikre, at børn ikke lider overlast, og netop overgreb begået mod børn er noget, der til stadighed rører sig efter flere sager om langvarigt misbrug af børn. En underretning fra en lærer eller en moderator på et tidligt tidspunkt kan gøre stor nytte for de ramte børn. I Serviceoven er der derfor indsat bestemmelser, der giver offentlige ansatte pligt til at agere i tilfælde, hvor der er fare for misbrug af et barn eller en ung.

Bestemmelserne har følgende ordlyd: Underretningspligt

"§ 153. Personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv, skal underrette kommunalbestyrelsen, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til eller grund til at antage, 1) at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte, 2) at et barn umiddelbart efter fødslen kan få behov for særlig støtte på grund af de vordende forældres forhold, 3) at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte på grund af barnets eller den unges ulovlige skolefravær eller undladelse af at opfylde undervisningspligten, eller 4) at et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb.

§ 154. Den, der får kendskab til, at et barn eller en ung under 18 år fra forældres eller andre opdrageres side udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, har pligt til at underrette kommunen."

Der blev ikke foretaget nogen former for underretninger i forbindelse med undersøgelsen.

Bilag 3: Kvalitative interview / prætest

I individuelle kvalitative interview, eller prætest, som her er tilfældet, hersker en ganske speciel form for samtale mellem to personer.

Samtalen er speciel, fordi den har en ganske bestemt fordeling af rollerne: Der er én, der stiller spørgsmål og én, der svarer. Den der svarer ligger inde med en viden, som den der spørger er interesseret i at få adgang til. Hvis denne viden handler om den udspurgte person selv og dennes situation, kaldes vedkommende respondent. Hvis den viden personen har, handler om andre, om miljøer og kulturelle sammenhænge, han er involveret i, kaldes vedkommende informant. Interviewets spørgsmål kan godt være formuleret som konkrete spørgsmål, vedkommende skal tage stilling til, eller fortolkninger forskeren er nået frem til. Det afhænger af det konkrete emne, den fase samtalen er nået frem til, eller den metode der ligger til grund.

Kvalitative individuelle interview kan opdeles efter deres grad af forhåndsstruktur. Det vil sige i hvor høj grad det på forhånd er besluttet, hvilke spørgsmål der stilles. Vi skelner således imellem: strukturerede interview, semistrukturerede interview, fokuserede interview eller etnografiske interview.

Strukturerede interview gennemføres på baggrund af nedskrevne spørgsmål eventuelt med faste kategorier af svarmuligheder, som det er tilfældet i et spørgeskema. Semistrukturerede interview gennemføres ved hjælp af spørgsmål, hvor der er plads til at følge op med enkle spørgsmål for at få svarene uddybet.

Fokuserede interview gennemføres ud fra nogle temaer, hvor spørgsmålene udvikles efter nogle bestemte principper undervejs i interviewet.

Etnografiske interview er samtaler, der systematisk afdækker betydningen af bestemte ord samt forekomsten af rutiner, normer og sædvaner. Etnografiske interview har ofte karakter af dialog, observationer og afklaring af forskerens forståelse. De optages

ikke nødvendigvis på bånd, men resultatet noteres ned som etnografiske noter. Disse noter laves under eller umiddelbart efter observationerne og samtalerne. De sammenfatter forskerens indtryk og forståelse så nøjternt, som det er muligt.

Strukturerede og semistrukturerede interview kan gennemføres af forskningsassistenter, fordi spørgsmålene er givet på forhånd.

Bilag 4: Spørgeskema kvantitativ undersøgelse: Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlineporno- grafiske mediers påvirk- ning af danske børn og unge" 2021

Spørgeramme til kvantitative undersøgelse:

Intro i undersøgelsen

Velkommen til denne undersøgelse omkring unges oplevelser med porno (pornografi) - uanset om du ser porno eller ej.

Porno (forkortelse af pornografi) kan beskrives som: billeder, tekster, videoer og andet materiale, som viser seksuelle handlinger, der er beregnet til at virke seksuelt ophidsende. Uanset i hvilke medier porno serveres, så handler det om, at den der ser, skal blive seksuelt ophidset.

Når vi stiller spørgsmål til dine erfaringer med 'digitalt' porno, så beder vi dig tænke på de erfaringer, du har fra:

1) Pornohjemmesider

Som viser seksuelle billeder og film som regel med folk over 18, og hvor der mest er fokus på sex og på kønsorganerne. Der er for det meste tale om optagelser med skuespillere eller betalte deltagere, men hjemmesiderne kan også indeholde porno og sex som er indsendt af privatpersoner, som har filmet sig selv. Disse sider kan være gratis eller mod betaling (f.eks. Pornhub, Redtube, xhamster, men der findes mange flere).

2) Abonnementsplatforme

F.eks. OnlyFans, MyFreeCams), abonnenterne betaler for porno, eller tilbydes sexcam (seksuel optræden foran webcam).

3) Sociale medier

F.eks. TikTok, Instagram, Snapchat, dating sites). Her er det seksuelle/pornografiske indhold tit produceret og delt af private personer.

Så det er ud fra disse tre erfaringer vi beder dig om at besvare spørgsmålene. Det tager ca. 10 min. at udfylde spørgeskemaet. Klik videre for at påbegynde undersøgelsen.

A) BAGGRUNDSINFO

<Alle>

1a) Hvad er dit biologiske køn?

Mand

Kvinde

Ønsker ikke besvare

<Alle>

1b) Hvad er din alder?

Under 15 år <afslut>

15 år

16 år

17 år

18 år

Over 18 år <afslut>

<Alle>

1c) Hvilke(t) køn bliver du tiltrukket af?

Angiv gerne flere svar

Mand

Kvinde

Begge

Andet

Ønsker ikke besvare <udeluk andre svar>

<Alle>

1d) Har du en kæreste?

Ja

Nej

Ønsker ikke besvare

<Alle>

2a) Har du prøvet at have sex med en person? Sex kan fx være samleje, oralsex/blowjobs, analt, med hånden

Ja

Nej

Ønsker ikke besvare

<Filter: Har haft sex 2a>

2b) Hvor gammel var du da du havde sex første gang? Klik videre hvis du ikke ønsker at besvare

Åbent numerisk <tillad kun værdier <= 18>

<Filter: Har haft sex 2a>

2c) Var det frivilligt da du havde sex første gang?

Ja

Nej

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

<Alle>

3a) Hvor ofte ser du porno?

Dagligt/næsten dagligt

Ugentligt

Månedligt

Sjældnere

Aldrig

Har tidligere gjort, men gør ikke længere

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

3b) Hvor gammel var du, da du så porno første gang – bare så godt du kan huske det?

Klik videre hvis du ikke ønsker at besvare

Åbent numerisk <tillad kun værdier <= 18>

<Filter: Ser porno min. månedligt i 3a>

3c) Hvad var din alder, da du begyndte at se porno mere eller mindre fast (månedligt eller oftere)? Klik videre hvis du ikke ønsker at besvare

Åbent numerisk <tillad kun værdier <= 18>

<Filter: Ser porno min. sjældnere eller har set tidligere men gør ikke længere 3a>

4) Hvad var grunden til, at du første gang så porno? Angiv gerne flere svar

Nysgerrighed <rotér svarkategorier>

Overtalt af andre

Andre viste det uden at spørge

Min kæreste

Den jeg har sex med

Nogen viste det i skolen/SFO

Ved et tilfælde

Det poppede bare op på den device/enhed jeg kiggede på

En af mine forældre viste det til mig

Kan ikke huske <udeluk andre svar – roter ikke>

Ønsker ikke besvare <udeluk andre svar – roter ikke>

<Filter: Ser porno min. sjældnere eller har set tidligere men gør ikke længere 3a>

5) Hvordan oplevede og reagerede du første gang du så porno? Klik videre hvis du ikke ønsker at besvare

Åbent tekstfelt

<Filter: Ser porno min sjældnere 3a>

6) Hvilket device/enhed bruger du, når du ser porno? Angiv gerne flere svar

Smartphone <rotér svarkategorier>

PC

Tablet

Spillekonsol

Andet <roter ikke>

Ønsker ikke besvare <udeluk andre svar – roter ikke>

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

7a) Hvor lang tid plejer du at bruge, når du ser porno?

- Kun et lille øjeblik
- Et par minutter
- Op til en halv time
- Op til en time
- Mere end en time
- Andet
- Ønsker ikke at svare

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

7b) Hvor tit går du på en pornoside for at se porno?

- Mere end 2 gange om dagen
- 1-2 gange om dagen
- 4-7 gange om ugen
- 2-3 gange om ugen
- 1-3 om måneden
- Sjældnere end månedligt
- Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

8) Når du ser porno er det så...? Angiv gerne flere svar

- For at stresses af <rotér svarkategorier>
- Få orgasme ('komme')
- Få udløsning
- At blive underholdt
- At få ro i hovedet
- At hygge med venner
- At få inspiration til sex
- At blive tændt
- For at falde i søvn
- Fordi du er nysgerrig
- For at gøre det samme som vennerne
- Ønsker ikke besvare <udeluk andre svar – roter ikke>

<Alle>

9) På hvilke sociale medier er du stødt på porno uden at du selv ønskede det? Angiv gerne flere svar

- Facebook <rotér svarkategorier>
- Instagram
- TikTok
- Snapchat
- Pinterest
- YouTube
- Reddit
- Twitter
- Tumblr
- WhatsApp
- Andet <rotér ikke>

Er ikke stødt på porno uden at jeg selv ønskede det <udeluk andre svar – roter ikke>
Ønsker ikke besvare <udeluk andre svar – roter ikke>

<Alle>

10a) Er du stødt på porno på en iPad eller anden device/enhed, du har lånt af skolen?

- Ja
- Nej
- Ønsker ikke besvare

<Alle>

10b) Ser du, eller har du set porno i skoletiden?

- Ja
- Nej
- Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

11) Hvem ville du helst tale med om dit forbrug af porno? Angiv gerne flere svar

- Far
- Mor
- Søskende
- Sundhedsplejerske
- Venner
- Sexolog (fagekspert indenfor sex og seksualitet)
- Lærer
- Psykolog
- Læge
- Rådgivningslinje
- Anden
- Ønsker ikke at tale med nogen <udeluk andre svar>
- Ønsker ikke besvare <udeluk andre svar>

<Filter: Ser porno min. sjældnere eller har set tidligere men gør ikke længere 3a>

12) Hvilke slags porno har du set? Angiv gerne flere svar

- Teen <rotér svarkategorier>
- Boy/girl
- Boy/boy
- Girl/girl
- Alm. samleje
- Blowjobs
- Handjobs
- Forfra
- Bagfra
- Underage
- 'Step'porno (porno der angiver 'sted' relation fx sted-mor, stedfar, stedsøster nogle gang bruges termer som MILF, DILF mv)
- Analt/anus
- Creampie
- Kvælningssex
- BDSM
- Bondage
- Trekant
- Gangbang
- Ved ikke <udeluk andre svar – roter ikke>

Ønsker ikke besvare <udeluk andre svar – roter ikke>

<Filter: Har set mindst 1 slags porno i 12>

13) Er der nogle af disse du har følt dig bekymret over at se? Angiv gerne flere svar
Spørgsmål 12 svarkategorier <vises roteret dog kun hvis de er markeret i spm. 12>

Ved ikke <udeluk andre svar – roter ikke>
Ønsker ikke besvare <udeluk andre svar – roter ikke>

<Alle>

14a) Kender du nogen der har en profil på 'OnlyFans' (online sted hvor man kan uploade og sælge billeder og videoer af sig selv)?

- Ja
- Nej
- Ved ikke
- Ønsker ikke besvare

<Alle>

14b) Har du selv en profil på 'OnlyFans' eller tilsvarende platforme?

- Ja
- Nej
- Ved ikke
- Ønsker ikke besvare

<Alle>

14c) Har du tænkt på at tjene penge på at sende et nøgenbillede af dig selv andre steder på nettet (fx vha. Snapchat)?

- Ja
- Nej
- Ved ikke
- Ønsker ikke besvare

<Alle>

15a) Har du selv uopfordret modtaget Dickpics (billede af mandlige kønsdele)?

- Ja
- Nej
- Ønsker ikke besvare

<Filter: Har modtaget Dickpics 15a>

15b) Synes du at dine grænser blev overskredet da du uopfordret modtog Dickpics (billede af mandlige kønsdele)?

- Ja
- Nej
- Ved ikke
- Ønsker ikke besvare

<Alle>

15c) Har du selv uopfordret sendt Dickpics (billede af mandlige kønsdele)?

Ja
Nej
Ønsker ikke besvare

<Alle>

16a) Har du på anden måde oplevet noget der føltes grænseoverskridende såsom ufrivillig billeddeling eller beskeder med seksuelt indhold?

Ja
Nej
Ved ikke
Ønsker ikke besvare

<Filter: Har haft sex 2a>

16b) Er du under sex blevet ufrivilligt optaget på lyd/film?

Ja
Nej
Ved ikke
Ønsker ikke besvare

<Alle>

16c) Er du nogensinde blevet bedt om at gøre ting, som du tror stammer fra porno?

Ja
Nej
Ved ikke
Ønsker ikke besvare

<Filter: Er blevet bedt om at gøre ting som de tror stammer fra porno 16c>

16d) Hvordan oplevede du det at blive bedt om at gøre ting, som du tror stammer fra porno? Angiv gerne flere svar

Ok <rotér svarkategorier>
Dejligt
Pirrende
Spændende
Væmmeligt
Grænseoverskridende
Krænkende
Ønsker ikke besvare <udeluk andre svar – roter ikke>

B) SEKSUEL SUNDHED OG FUNKTION

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

17) Når du ser porno, er det så...? Angiv gerne flere svar

Alene
Med kæresten
Med den du har sex med
Med venner
Med drengevenner
Med pigevenner
Med andre
Ønsker ikke besvare <udeluk andre svar>

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

18) Ville det være godt at en kæreste, eller den du har sex med, udseendemæssigt ligner dem, der er i porno?

Slet ikke <dataværdi = 0>
Til dels <dataværdi = 1>
Forholdsvis meget <dataværdi = 2>
I høj grad <dataværdi = 3>
Ved ikke <dataværdi = 9>
Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

19a) Har porno fået dig til at føle dig mere seksuelt tilfreds med din kæreste/den du har sex med?

Ja
Nej
Ved ikke
Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

19b) Har porno fået dig til at føle dig mindre seksuelt tilfreds med din kæreste/den du har sex med?

Ja
Nej
Ved ikke
Ønsker ikke besvare

<Alle>

20a) Hvilke af disse ting kunne du forestille dig at gøre med en kæreste eller den du har sex med? Angiv gerne flere svar

Analt <rotér>
Eksperimentere med højere/lavere alder
Boy/girl
Boy/boy
Girl/girl
Alm. samleje
Blowjobs
Handjobs
Forfra
Bagfra
Underage
Sex med flere ad gangen
Manglende prævention
Sæd i ansigtet
Sluge sæd
Kvælningssex
Lussinger
Ved ikke <udeluk andre svar – roter ikke>
Ønsker ikke besvare <udeluk andre svar – roter ikke>

<Alle>

20b) Tror du, at porno kan påvirke personer til at overskride egne eller andres grænser?

Ja

Nej
Ved ikke
Ønsker ikke besvare

<Alle>

21a) Har du nogensinde følt at din kæreste, eller den du har sex med, har bedt dig gøre noget, som kunne være inspireret af porno?

Ja
Nej
Ved ikke
Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere eller har set tidligere men gør ikke længere 3a>

21b) Har du nogensinde fået en partner eller kæreste til at gøre noget, du har set i porno?

Ja
Nej
Ved ikke
Ønsker ikke besvare

<Alle>

22a) Tror du at porno på fx på sociale medier, har en påvirkning i forhold til personlig kropspleje, for at leve op til pornobranshens kropsidealer, herunder udseende af kønsdele, barbering af kønsdele, træning, mad, botox/plastiske operationer?

Slet ikke <dataværdi = 0>
Til dels <dataværdi = 1>
Forholdsvis meget <dataværdi = 2>
I høj grad <dataværdi = 3>
Ved ikke <dataværdi = 9>
Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

<Alle>

22b) Tror du at porno påvirker personer i forhold til deres seksuelle adfærd, fx til afprøvning af sexstillinger, brug af sexlegetøj, valg af partnere?

Slet ikke <dataværdi = 0>
Til dels <dataværdi = 1>
Forholdsvis meget <dataværdi = 2>
I høj grad <dataværdi = 3>
Ved ikke <dataværdi = 9>
Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

<Alle>

23a) Tror du, at det at se porno, gør en person mere selvsikker i forhold til at have sex med andre (fx sin seksuelle partner)?

Slet ikke <dataværdi = 0>
Til dels <dataværdi = 1>
Forholdsvis meget <dataværdi = 2>
I høj grad <dataværdi = 3>
Ved ikke <dataværdi = 9> Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

<Alle>

23b) Tror du at se porno gør en person mere nervøs for at have sex med andre?

Slet ikke <dataværdi = 0>

Til dels <dataværdi = 1>

Forholdsvis meget <dataværdi = 2>

I høj grad <dataværdi = 3>

Ved ikke <dataværdi = 9>

Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

C) KROPSBILLEDE, SELVBILLEDE OG SELVVÆRD

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

24) Synes du at porno påvirker dig positivt i forhold til...?

Dit kropsbillede <rotér>

Den måde du opfatter dig selv på

Dit selvværd

Slet ikke <dataværdi = 0>

Til dels <dataværdi = 1>

Forholdsvis meget <dataværdi = 2>

I høj grad <dataværdi = 3>

Ved ikke <dataværdi = 9>

Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

25) Synes du at porno påvirker dig negativt i forhold til...?

Dit kropsbillede <rotér>

Den måde du opfatter dig selv på

Dit selvværd

Slet ikke <dataværdi = 0>

Til dels <dataværdi = 1>

Forholdsvis meget <dataværdi = 2>

I høj grad <dataværdi = 3>

Ved ikke <dataværdi = 9>

Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

26) Tror du at porno påvirker dig i forhold til din opfattelse af...?

Det stereotype kvindelige kropsideal fra pornoverdenen <rotér>

Det stereotype mandlige kropsideal fra pornoverdenen

Positivt

Negativt

Det påvirker mig ikke

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

27) Påvirker porno dine forventninger til din seksuelle præstation...?

Positivt <rotér>

Negativt

Slet ikke <dataværdi = 0>

Til dels <dataværdi = 1>

Forholdsvis meget <dataværdi = 2>

I høj grad <dataværdi = 3>

Ved ikke <dataværdi = 9>

Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

<Filter: Ser porno min. månedligt i 3a & Har haft sex 2a>

28) Påvirker porno, måden du tænker over dine kønsdeles udseende på, når du er seksuelt sammen med en anden...?

Positivt <rotér>

Negativt

Slet ikke <dataværdi = 0>

Til dels <dataværdi = 1>

Forholdsvis meget <dataværdi = 2>

I høj grad <dataværdi = 3>

Ved ikke <dataværdi = 9>

Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

29) Har det at se porno gjort at...?

Du er mindre selvsikker i dine tanker om din seksualitet <rotér>

Du er mere selvsikker i dine tanker om din seksualitet

Slet ikke <dataværdi = 0>

Til dels <dataværdi = 1>

Forholdsvis meget <dataværdi = 2>

I høj grad <dataværdi = 3>

Ved ikke <dataværdi = 9>

Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

29b) Har det at se porno gjort at du opfatter personer, du godt kan lide, som seksuelle objekter?

Ja

Nej

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

29c) Har det at se porno påvirket dig i forholdet til personer, du godt kan lide?

Ja, i positiv retning

Ja, i negativ retning

Nej

Ved det ikke

Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

30a) Påvirker porno dig til at have seksuelle fantasier om venner eller bekendte?

Ja

Nej

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere i 3a &

har haft seksuelle fantasier om venner og bekendte 30a>

30b) Har de seksuelle fantasier om venner eller bekendte påvirket forholdet?

Ja, i positiv retning

Ja, i negativ retning

Nej

Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

31) Får porno dig til at ændre den måde, du har lyst til at være sammen med personer, du er tiltrukket af?

Slet ikke <dataværdi = 0>

Til dels <dataværdi = 1>

Forholdsvis meget <dataværdi = 2>

I høj grad <dataværdi = 3>

Ved ikke <dataværdi = 9>

Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

D) TILGÆNGELIG OG BRUG

<Alle>

32) Synes du at porno skal være et tema i skolens seksualundervisning?

Ja

Nej

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

<Alle>

33a) Hvilket af disse udsagn er du mest enig i?

Det er ok for hvem som helst at se porno

Det er ok for personer på min alder at se porno, men det er ikke ok for børn at se porno

Det er kun ok for voksne at se porno

Det er ikke ok for nogen at se porno

Ingen af de nævnte

Ønsker ikke besvare

<Alle>

33b) Synes du at der skal laves love for hvor gammel man skal være for at se porno?

God idé

Dårlig idé

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

<Alle>

33c) Hvor gammel synes du man skal være for at se porno?

8 år

9 år

10 år

11 år

12 år

13 år

14 år

15 år

16 år

17 år

18 år

Porno skal være frit tilgængeligt for alle

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

<Alle>

34) Har du fri adgang til porno, eller er der restriktion på din telefon/PC (forældrekontrol)?

Jeg har fri adgang

Jeg har restriktion (forældrekontrol) på telefon/PC

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

<Filter: Har haft sex 2a>

35a) Tror du porno har påvirket dig til at have sex i en tidligere eller senere alder?

Ja, i en tidligere alder

Ja, i en senere alder

Nej

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

<Filter: Har ikke haft sex 2a>

35b) Tror du porno påvirker folk til at have sex i en tidligere eller senere alder?

Ja, i en tidligere alder

Ja, i en senere alder

Nej

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

36a) Ser du mere porno, hvis du føler dig stresset, rastløs eller anspændt?

Slet ikke <dataværdi = 0>

Til dels <dataværdi = 1>

Forholdsvis meget <dataværdi = 2>

I høj grad <dataværdi = 3>

Ved ikke <dataværdi = 9>

Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

36b) Ser du mere porno, hvis du keder dig, eller er ked af det, ensom eller deprimeret?

Slet ikke <dataværdi = 0>

Til dels <dataværdi = 1>

Forholdsvis meget <dataværdi = 2>

I høj grad <dataværdi = 3>

Ved ikke <dataværdi = 9>

Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

36c) Har du set mere porno i forbindelse med Corona-nedlukning?

Ja

Nej

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

37a) Hvordan har dit pornoforbrug ændret sig over de sidste 3 år?

Meget større

Lidt større

Uændret

Lidt mindre

Meget mindre

Jeg har ikke set porno så længe

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

38) Hvad gør du typisk, når du skal se porno?

Klikker ind på det første der dukker op

<rotér>

Bruger tid på at søge efter noget bestemt

Ser det andre har opfordret til

Ved ikke <rotér ikke>

Ønsker ikke besvare <rotér ikke>

E) GENEREL TRIVSEL

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

39a) Tror du at dit forbrug af porno har indflydelse på...?

Din koncentrationsevne <rotér>

Din selvtillid

Din skole-/arbejdspræstationer

Dit psykiske velbefindende

Din søvnkvalitet og søvn mængde

Ja, på en positiv måde

Ja, på en negativ måde

Nej

Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

39b) Bruger du porno til at tage et 'break' som pause, tidsfordriv eller til at stresses af i din hverdag?

Ja

Nej

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

<Filter: Bruger nogle gange porno til at tage et 'break' 39b>

39c) Hvilken effekt har et porno 'break' på dig?

Positiv effekt

Negativ effekt

Både en positiv og negativ effekt

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

F) PSYKOLOGISKE VINKLER PÅ ADFÆRD

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

40a) Er dit forbrug af porno med til at gøre dig...?

Mere angstfyldt

Mindre angstfyldt

Hverken eller

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

40b) Er dit forbrug af porno med til at gøre dig...?

Mere deprimeret

Mindre deprimeret

Hverken eller

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

40c) Er dit forbrug af porno med til at gøre dig...?

Mere impulsiv

Mindre impulsiv

Hverken eller

Ved ikke

Ønsker ikke besvare

G) FORBRUG AF PORNO

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

41a) Føler du, at porno får dig til at være for optaget af sex i din hverdag?

Slet ikke <dataværdi = 0>

Til dels <dataværdi = 1>

Forholdsvis meget <dataværdi = 2>

I høj grad <dataværdi = 3>

Ved ikke <dataværdi = 9>

Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

41b) Føler du dig afhængig af at se porno?

Slet ikke <dataværdi = 0>

Til dels <dataværdi = 1>

Forholdsvis meget <dataværdi = 2>

I høj grad <dataværdi = 3>

Ved ikke <dataværdi = 9>

Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>

42) Har den slags porno du ser, ændret sig fra at være mere i den 'bløde' afdeling (almindelig sex), til at blive mere voldelig, hård og ekstrem?

Slet ikke <dataværdi = 0>

Til dels <dataværdi = 1>

Forholdsvis meget <dataværdi = 2>
 I høj grad <dataværdi = 3>
 Ved ikke <dataværdi = 9>
 Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>
 43a) Føler du dig rastløs, nedtrykt, eller irriteret, hvis du ikke kan se porno, når det passer dig?
 Slet ikke <dataværdi = 0>
 Til dels <dataværdi = 1>
 Forholdsvis meget <dataværdi = 2>
 I høj grad <dataværdi = 3>
 Ved ikke <dataværdi = 9>
 Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>
 43b) Føler du nogle gange uimodståelig trang til at se porno?
 Slet ikke <dataværdi = 0>
 Til dels <dataværdi = 1>
 Forholdsvis meget <dataværdi = 2>
 I høj grad <dataværdi = 3>
 Ved ikke <dataværdi = 9>
 Ønsker ikke besvare <dataværdi = 99>

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>
 44a) Har du nogensinde forsøgt at skære ned på dit pornoforbrug?
 Ja, har forsøgt helt at stoppe med at se porno
 Ja, har forsøgt at skære mit forbrug ned
 Nej
 Ønsker ikke besvare

<Filter: Har forsøgt helt at stoppe med at se porno 44a>
 44b) Hvilke af nedenstående oplevede du da du forsøgte helt at stoppe med at se porno? Angiv gerne flere svar
 Depressiv <rotér svarkategorier>
 Humørsvingninger
 (Social-) angst
 Træthed
 Hovedpine
 Søvnløshed
 Rastløshed
 Ensomhed
 Frustration
 Irritabilitet
 Stress
 Nedsat motivation
 Opgivenhed
 Mere ro
 Glæde
 Lettere ved at koncentrere mig
 Frihed
 Afslappethed

Ønsker mere social kontakt med andre
 Ingen af ovenstående <udeluk andre svar – roter ikke>
 Ønsker ikke besvare <udeluk andre svar – roter ikke>

<Alle>
 45) Kender du nogen som er afhængige af at se porno dagligt?
 Ja
 Nej
 Ved ikke
 Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere 3a>
 46a) Ser du mere porno, end du har lyst til?
 Ja
 Nej
 Ved ikke
 Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere eller har set tidligere men gør ikke længere 3a>
 47a) Ved dine forældre, at du ser eller har set porno?
 Ja
 Nej
 Ved ikke
 Ønsker ikke besvare

<Filter: Ser porno min. sjældnere eller har set tidligere men gør ikke længere 3a>
 47b) Hvordan har dine forældre reageret eller hvordan tror du de vil reagere hvis de vidste at du ser eller har set porno? Klik videre hvis du ikke kan eller ønsker at besvare
 Åbent tekstfelt

<Alle>
 48a) Er der mennesker i dit liv, som du ved, at du frit vil kunne tale med om porno eller et pornoforbrug?
 Ja
 Nej
 Ved ikke
 Ønsker ikke besvare

<Alle>
 48b) Kender du til, at man kan få hjælp fx online til at snakke med nogen om sit pornoforbrug?
 Ja
 Nej
 Ved ikke
 Ønsker ikke besvare

<Alle>
 48c) Hvis der var hjælp at få, til at få nedsat eller stoppet sit pornoforbrug, ville du overveje at bruge det?
 Ja
 Nej
 Ved ikke
 Ønsker ikke besvare

Outro paneler
 Klik Afslut forneden for at indsende dine svar.

Bilag 5: Metode "Kvalitativ undersøgelse af unges eksponering for pornografisk indhold og porno på online medier og påvirkning af dette" 2021

Målgruppe og metode

Målgruppen for den kvalitative undersøgelse er unge i Danmark, rekrutteret med følgende kriterier:

- Alder: 15-18 år med spredning på alder.
- Køn: 50% piger og 50% drenge.
- Uddannelse: Spredning på folkeskolens ældste klasser og ungdomsuddannelser.
- Socialklasse: Spredning ved at rekruttere fra forskellige geografiske områder i Region Hovedstaden og Region Sjælland samt spredning på forældres erhverv og boligform.

Metode: Fire triader: to triader med tre piger og to triader med tre drenge.

- Triader er en form for mini fokusgrupper med tre deltagere per gruppe, typisk med deltagere, der kender hinanden på forhånd. Triaderne er gennemført hos Analyse Danmark i København hhv. den 26. og 27. januar 2021.

I valg af metode har vi haft fokus på to ting:

- Det fysiske møde med deltagerne. Vi har prioriteret muligheden for at mødes fysisk højt, da moderator har en god kontakt til deltagerne og kan skabe dynamik i gruppen. Det er ligeledes nemmere at lave forskellige øvelser, når deltagerne mødes fysisk. Undersøgelsen er gennemført efter Covid-19 hygiejneregler.
- Desuden har vi haft fokus på at skabe mest mulig trykthed for deltagerne, både i forhold til emnets følsomme karakter, men også under de givne omstændigheder med Covid-19. Derfor har vi i størst muligt omfang rekrutteret deltagerne i vennegrupper, som i forvejen har haft kontakt til hinanden under nedlukningen.

Kvalitetsstandarder og offentliggørelse

Projekt-team hos Analyse Danmark: Marianne Hjelm Parastatis, cand.merc.int. (konsulent, moderator og rapport)), Kristine Lykke Roed, cand.scient.soc. (projektleder, notar og rapport) og Torben Bergdahl (ansvarlig for rekruttering, lokaler og video).

Analyse Danmark ApS er medlem af ESOMAR og Dansk Industri, undersøgelsen er gennemført i overensstemmelse med EMAQS standarder (European Market Analysis Quality Standards), GDPR samt hygiejne foranstaltninger ifm. Covid-19.

Offentliggørelse eller mangfoldiggørelse af rapporten eller dele heraf, er ikke tilladt uden forudgående skriftlig aftale og kun med angivelse af Analyse Danmark ApS som kilde, viz. ICC/ESOMAR's internationale kodeks samt ophavsretsloven.

Undersøgelsen er gennemført i overensstemmelse med ovenstående retningslinjer.

Analyse Danmark ApS

København, 5. Februar, 2021

Bilag 6:**Metode: Kvantitativ undersøgelse "Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge" 2021**

Find den fulde rapport fra MyResearch på <https://mediesundhed.dk/>

"Ny dansk viden om onlinepornografiske mediers påvirkning af danske børn og unge"

Projekt ved Mediesundhed for børn og unge
Kvantitativ undersøgelse, April 2021

MEDIE **SUNDHED**
for børn og unge

Indholdsfortegnelse

Om undersøgelsen	3
Hovedresultater	4
A) Baggrundsinfo	7
B) Seksuel sundhed & funktion	50
C) Kropsbillede, selvbillede & selvværd	64
D) Tilgængelighed & brug	84
E) Generel trivsel	97
F) Psykologiske vinkler på adfærd	105
G) Forbrug af porno	109

MEDIE **SUNDHED**
for børn og unge

Hovedresultater

1 af 3

Kæmpe forskel på piger og drenge forbrug af porno

De fleste piger har et fornuftigt pornoforbrug, der er drevet af nysgerrighed, mens en relativ stor andel af drengene har et afhængighedslignende forbrug af porno. Vi ser også en stigning i andelen der ser porno fra de er 15-16 år til de er 17-18 år, og for nogle vedkommende bliver indholdet specielt og voldeligt.

Hver fjerde dreng af afhængig af porno

Blandt drengene er det helt op til 3 ud af 4 der ser porno og helt op til 2 ud af 5 blandt pigerne. Hver fjerde dreng ser porno dagligt/næsten dagligt, mens der kun er meget få piger. Det matcher at hver fjerde af drengene, der ser porno, i høj grad eller forholdsvis meget synes at de er afhængige af porno, mens det kun 5% af pigerne, der synes det.

Oplevelsen ved 12-13 år definerer kommende pornoadfærd

71% så porno første gang før de blev 15 år og gns. er 12,8 år og 51% af de der ser porno fast (min. månedligt) før de blev 15 år med en gns. alder på 14,3 år, altså i gns. går der ca. 1,5 år fra man stifter bekendtskab med porno til at man bliver fast bruger. Pigerne nævner i højere grad end drengene nysgerrighed som årsag til at se porno første gang, mens de unge drenge i højere grad nævner skolen/SFO (23%). Det er i høj grad de første oplevelser og reaktioner definerer kommende pornoadfærd. Her er det i langt højere grad drengene, der har haft de positive oplevelser og reaktioner, mens pigerne i højere grad har haft de negative. I det faste pornoforbrug søger drengene i højere grad efter klimaks, mens pigerne er nysgerrige.

Jo mere porno jo mere ekstremt

Dem der ser porno ugentligt ser flere slags porno. Drenge og piger ser stort set samme slags porno, men de ældre drenge ser lidt mere Bondage/BDSM end de yngre og 6% eller færre har følt sig bekymret over at se gangbang, 'step' porno, bondage, anus/anal og BDSM.

MEDIE&SUNDHED
for børn og unge

Hovedresultater

2 af 3

Porno er alle steder

Kun cirka hver tredje har ikke oplevet uønsket porno på sociale medier, 27% er stødt på uønsket porno på Instagram, 23% på Snapchat og 17% på TikTok. 14% er "stødt" på porno på en enhed, de har lånt af skolen.

3% har en profil på 'OnlyFans' eller tilsvarende og 12% af piger 17-18 år har tænkt på at tjene penge på at sende et nøgenbillede af sig selv. 34% har uopfordret modtaget Dickpics, mens det er hele 6 ud af 10 blandt pigerne og 7 ud af 10 synes at deres grænser blev overskredet da det skete. Blandt dem der har en kæreste og dem der har haft sex er 4 ud af 10 blevet bedt om at gøre ting, som de tror stammer fra porno.

De negative effekter

Udover risikoen for at blive afhængige af porno, ser vi også en række andre negative effekter. 24% synes i høj grad eller forholdsvis meget at det at se porno, gør en mere nervøs for at have sex med andre. 25% bliver påvirket negativt (og kun 13% positivt) af det stereotype kvindelige kropsideal fra pornoverdenen. 20% bliver påvirket negativt (og kun 8% positivt) af det stereotype mandlige kropsideal fra pornoverdenen. 30%, af de der ser porno og har haft, sex synes i høj grad eller forholdsvis meget at porno påvirker dem negativt (og kun 16% positivt) ift. måden de tænker over deres kønsdeles udseende.

De afhængighedsskabende effekter

Dem som er i størst risiko for at ende med en afhængighed af porno er også dem der oplever den største umiddelbare belønning ved at se porno. Drenge 15-16 år oplever at deres pornoforbrug har en positiv (netto) indflydelse på deres koncentrationsevne, selvtillid, psykiske velbefindende samt søvnkvalitet og søvn mængde. 25% angiver at deres pornoforbrug gør dem mindre angstfulde (og kun 4% mere angstfulde). 28% angiver at deres pornoforbrug gør dem mindre deprimerede (og 7% mere deprimerede).

48% bruger porno til at tage et 'break' som pause, tidsfordriv eller til at stress af i hverdagen og det har en positiv effekt for 70%, men for 25% har eller kan det også have en negativ effekt.

MEDIE&SUNDHED
for børn og unge

Hovedresultater

3 af 3

De positive effekter

40% synes i høj grad eller forholdsvis meget at porno har gjort dem mere selvsikre i ft. deres tanker om deres seksualitet (og kun 13% mindre selvsikre). 17% af de unge synes i høj grad eller forholdsvis meget at det at se porno, gør en person mere selvsikker i forhold til at have sex med andre.

Behov for oplysning og lovgivning

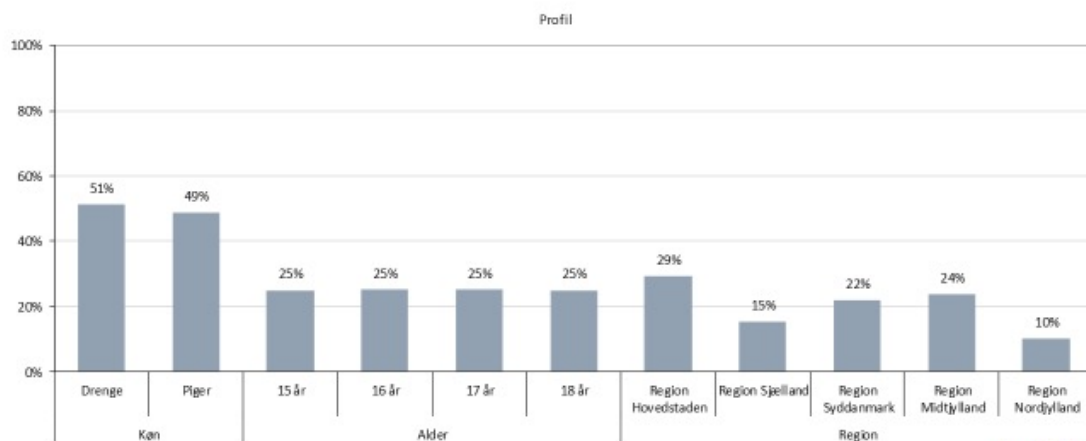
51% synes at porno skal være et tema i skolens seksualundervisning. De fleste synes at det er ok at se porno, men ikke at børn gør det. Der er lige mange der synes at det er en god idé og en dårlig idé at lave love for hvor gammel man skal være for at se porno. Markant flere piger synes det er en god idé. Drengene synes at minimumsalderen skal være 14 år, mens pigerne siger 15 år.

Det tyder på at mindre adgang til porno betyder mindre pornoforbrug, der er i hvert fald flere der ser porno blandt dem som har fri adgang i ft. dem som har restriktioner. Blandt de med restriktioner (forældrekontrol) ser 1 ud af 4 porno ugentligt og knap halvdelen månedligt.

Behov for rådgivning

Pornoforbrug er blevet meget større de sidste 3 år for 21% og lidt større for 31%, dvs. over halvdelen har oplevet et større pornoforbrug over de sidste 3 år, og specielt i forbindelse med Corona-nedlukningen, hvor 49% har set mere porno. Det er kun 12% af de unge der ville overveje at få hjælp til at få nedsat eller stoppet deres pornoforbrug. 17% blandt drenge 17-18 år og 9% blandt piger 17-18 år. 24% kender til, at man kan få hjælp til at snakke med nogen om sit pornoforbrug. Kendskabet er noget højere blandt drengene end hos pigerne.

Stikprøvens sammensætning

Bilag 7: Nyttige links

Mediesundhed for børn og unge: konference, rapport og kvantitative undersøgelse for "Ny dansk viden om hvordan digitalt indhold af pornografisk karakter påvirker danske børn og unge - set fra et ungeperspektiv"

<https://mediesundhed.dk/konferencen2021/>

Konference video – Mediesundhed for børn og unge

https://www.youtube.com/watch?v=WPxHKINg_7Q

Høring i Ligestillingsudvalget om onlinepornoens påvirkning af børn og unge

<https://www.ft.dk/aktuelt/webtv/video/20201/liu/tv.7279.aspx?from=14-09-2021&to=16-09-2021&selectedMeetingType=&committee=&as=1#player>

Lovgivningen - deling af krænkende materiale

<https://emu.dk/stx/det-digitale/digital-doemmekraft/lovgivningen-delning-af-kraenkende-materiale>

Bekendtgørelse af FN-konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder

<https://www.retsinformation.dk/eli/ltc/1992/6>

Evalueret af faget SSF

<https://www.uvm.dk/publikationer/2019/190118-sundheds--og-seksualundervisningen-halter-efter-i-grundskolen>

Casper Schmidt Phd, TedXTalk 2020/ Why it's important to recognize compulsive sexual behavior disorder

<https://www.youtube.com/watch?v=jgP3NEjvcQ4>

New Zealand Classification Office

<https://www.classificationoffice.govt.nz/>

Marie Crabbe

<https://itstimewetalked.com/>

Porrfri Barndom

<https://porrfribarndom.se/>

Talita

<https://www.talita.se/>

Culture Reframed

<https://www.culturereframed.org/>
<https://www.culturereframed.org/wp-content/uploads/2021/09/Sex-Education-and-Pornography-Bibliography.pdf>

Reward Foundation

<https://rewardfoundation.org/>
<https://rewardfoundation.org/shop/lesson-plans-internet-pornography/>

Youth Well Being Project

<https://www.youthwellbeingproject.com.au/>
https://edu.youthwellbeingproject.info/iq_programs/eChildhood
<https://www.echildhood.org/>

YBOP

<https://www.yourbrainonporn.com/>

The Laurel Centre - Porn Addiction & SexAddiction

<https://thelaurelcentre.co.uk/>

Bilag 8: Underretnings-papir

Underretningspligt i forbindelse med minigruppe interview:

Som moderator på interviews er I underlagt den generelle, 'almindelige' og lovpligtige underretningspligt. Det gør at I således er forpligtet til at reagere og underrette, hvis I fx i situationen med interviews, får kendskab til at en ung eller et barn har været udsat for vold eller seksuelle overgreb.

Hvis I derfor under interviewene får nogle svar eller kommentarer fra de unge, hvor de beretter om vold eller seksuelle overgreb som er sket dem, også hvis de kun antyder det, så er det vigtigt at I spørger lidt ind, uden at gå for meget i dybden, for at afdække om der er taget hånd om det. Fx blot spørge. "Hvad skete der så...?"

Hvis det kommer frem at forældre eller myndigheder af en eller anden slags ER blevet orienteret eller er på 'sagen' så behøver I ikke gøre mere og kan gå videre i interviewet.

Finder I ud af, at der ikke er sket underretning eller at den unge ikke har taget affære/ står alene, så påhviler ansvaret jer. Det er en underretningspligt som er personlig og påhviler jer som den 'interviewende part' og I har forpligtelsen til at gå videre til den kommune som den unge bor i.

Hvis krænkeren er ekstern dvs. udenfor hjemmet/ikke er de nære omsorgspersoner, skal I også underrette forældrene inden eller i forbindelse med at I underretter kommunen.

I skal også orientere den unge om, at I grundet lovgivning, er forpligtet til at underrette forældre og/eller de rette myndigheder fx kommunen.

NB!!! VIGTIGT AT HUSKE:

Hvis det er forældre der har begået overgreb, skal de IKKE orienteres, da dette kan gå ud over den unge.

Ovenstående er skrevet under vejledning og som informeret til Mediesundhed for børn og unge af psykolog Kun Sørensen, tidl. Red Barnet, d. 25. januar 2021.

Det anbefales fra vores side at, når de fornødne oplysninger er kommet frem på en forsigtig og hensynsfuld måde, at der afventes med at tale den pågældende unge til efter interviews er overstået - og i ene rum. Følgende er link til sites, der oplister underretningspligt, straffeloven indenfor seksuelle overgreb og krænkelse, hvad man i øvrigt skal være opmærksom på samt vejledning til hvordan man udformer en underretning:

<https://sim.dk/arbejdsmraader/udsatte-boern-og-unge/underretningspligt/>

https://socialstyrelsen.dk/filer/born/overgreb/fakta_ny.pdf

<https://danner.dk/underretningspligt>

https://www.psykiatrifonden.dk/guides/snak-om-det/underretningspligt.aspx?gclid=CjwKCAiA9bmABhBbEiwAS-b35VwrfwecuvhWaezvBFityvS_qMH3tgWwFjdOoOMBgyqaRVEvJ5x0GYhoCzRE-QAvD_BwE

Bilag 9: Oplysningsark til de unge og forældre

Oplysningsark til unge der har deltaget i ”triader” hos Analyse Danmark.

- I forbindelse med analyser for *Mediesundhed for børn og unge*

Foreningen Mediesundhed for børn og unge

Mediesundhed for børn og unge er en dansk forening, der arbejder for at belyse, hvordan børn og unge påvirkes af onlinepornografi mentalt såvel som den gængse trivsel.

Se mere på vores hjemmeside <https://mediesundhed.dk/>

Projektet

Vores projekt består af kvalitative og kvantitative undersøgelser, hvor vi undersøger, i hvilken grad brugen af online porno har en indflydelse på danske børn og unges mentale sundhed.

Til november 2021 afsluttes projektet med konference på Christiansborg. Projektet skal være et redskab til at få ny viden på dansk jord, sætte skub i oplysningsarbejdet og indsatser bredt i samfundet, fx i form af lovgivning, undervisningsmaterialer og oplysningskampagner.

Fortrolighed

Det er vigtigt for os at pointere, at alt der er blevet talt om hos *Analyse Danmark*, skal behandles med største fortrolighed, og alle deltagere vil være anonyme. Du har ligeledes pligt til ikke at udtale dig om de andre deltagere, og de emner der blev talt om.

Rådgivning

Skulle du på baggrund af de emner der er blevet vendt, have brug for sparring, rådgivning eller en terapeutisk fortrolig samtale, så kan du kontakte sexolog og traumeterapeut på 3113 9778 dagligt mellem 09.00-16.00, for en times gratis konsultation.

Hvis du som forælder har spørgsmål, så er du også velkommen til at rette henvendelse på dette nr. eller på heidi@mediesundhed.dk
Personlig gratis rådgivning stiller *Mediesundhed for børn og unge* desuden til rådighed onsdage fra 15-17.00 på telefon 3113 9778.

MEDIE**SUNDHED**
for børn og unge